

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

Földbirtokosok, bér- lők és uradalmak	200 holdig	15 pengő
	500 "	30 "
	1000 "	60 "
	2000 "	90 "
	3000 "	120 "
ezen felül		150 "

Részvénytársaságok, szövetkezetek, vállalatok 90 P
Egyéb tagok részére évi tagdíj 10 "

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

Buday Barna főszerkesztő.

Szerkesztő: **Rothmeyer Imre.**

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: Aut. 866—01.
Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telefon: Aut. 899—32.

Előfizetési árak:

a M. kir. földművelésügyi minisztérium által időnkint kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt

OMGE-tagoknak: Előfizetőknek:

Negyed évre	6 pengő	Negyed évre	10 pengő
Fél évre	11 "	Fél évre	18 "
Egész évre	20 "	Egész évre	32 "

Romániába:

Negyed évre	360 lei	Negyed évre	120 dinár
Fél évre	660 "	Fél évre	220 "
Egész évre	1200 "	Egész évre	400 "

Előfizetéseket Romániából ki-
zárólagos képviselőnk: Hegedűs
hirlapiroda, Oradea-Mare
(Nagyvárad) veszi fel.
Előfizetést elfogad bármely
jogosulttal hirlapiroda és
könyvkereskedés.

TARTALOM:

A válság.

Az állathizlalások időbeli megosztása.

A részvényjog reformja.

Megokolt-e a vasárnapi vásárok megszüntetése?

(Meissner Károly.)

A kacsakörmények természetese. (Surányi János.)

A takarmányok minőségi tulajdonságai.

(Zaitschek Artur dr.)

Erdélyi sertéspropaganda utam tanulságai. (Kenessey Béla.)

Előirányzattal dolgozzunk. (Polich Simon.)

Magyar fogatok sikere külföldön. (Batta Pál.)

Törvények és rendeletek. (Az 1930-ra szóló balesetbiztosítási-
tisok az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál.)

Könyvismeretetés.

A gazdaközöség köréből. (Adómérésről élvben és a
gyakorlatban.)

A török állattenyésztés mai helyzete. (Fellner Kálmán dr.)

Vegyes közlemények.

Időjárás.

Tőzsde, kereskedelem.

Szerkesztői üzenetek.

Melleklet: Rádiós gazdasági előadások II. évf. 2. félév

B. sorozat 12. számú füzet. (Milyen gyapjút termeljen
a magyar gazda? — Schandl József dr.)

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEI.

Lehet-e

a válság következményeit enyhíteni
egyéni alkalmazkodással?

— Nyílt kérdés a gyakorlati gazdákhöz. —

A mezőgazdasági válságot előidéző okokat, amennyiben azok a viszonyokban rejlenek, egyelőre csak kis mértékben orvosolhatjuk, anélkül, hogy azokat kiküszöbölhetnénk.

I. kérdés: Terheli-e mulasztás a gazdákat egyéni-
leg is abban, hogy mezőgazdasági üzemüket nem
alkalmazták kellően a megrögzött súlyos viszonyok-
hoz? Egyáltalában milyen hibákat követnek el a
gazdák?

II. kérdés: Gyakorlatilag keresztülvitt példát kérünk
arra, hogyan sikerült javítani a helyzetén az adott
gazdasági viszonyokhoz való alkalmazkodással. A
válság nyomása alatt micsoda sikerült újítást veze-
tett be?

A két kérdésre adandó legtanulságosabb választ egy-
egy szép disztárggyal fogjuk jutalmazni.

A lehetően rövid válaszok beküldését folyó évi
november 30-ig kérjük. A papirosnak csak egyik
oldalára tessék írni.

A beérkező közleményeket a „Köztelek” karácsonyi
számában fogjuk ismertetni.

A „Köztelek” szerkesztősége.

Az állattenyésztő gazdák figyelmébe.

Az OMGE országos mezőgazdasági kiállítás és vásár
rendezőség bizottsága legutóbbi gyűlésén elhatáro-
zta, hogy az 1930. év tavaszán rendezendő

országos mezőgazdasági kiállítást és vásárt,

amelynek alakja és gerince ez alkalommal is a
tenyészállatkiállítás és vásár lesz, március hó
20—25. napjain, nagyjából a múlt évi keretek között
fogja megtartani a budapesti tenyészállatvásártelepen.

A rendezőség bizottság határozatának értelmében a
bejelentési határidő január hó 15-e lesz, aminek meg-
felelően a bejelentésre szóló felhívást és úrlapokat a
rendezőség december hó közepén fogja a tenyész-
eteknek szétküldeni. A kiállítás időpontját azon-
ban már most közöljük, hogy az érdeklő gazda-
ságok az eladásra kerülő állataik előkészítését ehhez
képest végezzék és hogy egyéb intézkedéseiket is
megfelelőképpen megtehessek.

Budapest, 1929 november 4.

Jeszenszky Pál s. k.
a rendezőség bizottság elnöke.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
állattenyésztési és állategészségügyi szakosztályának

1929 november hó 13-án, szerdán délelőtt 11 (10-30)
órákor az egyesület székháza tanácstermében (Buda-
pest, IX., Köztelek-utca 8. sz., I. em.) tartandó

gyűlésére.

Tárgy:

A válságos mezőgazdasági helyzet javítására alkalmas
állattenyésztési és állategészségügyi intézkedések meg-
állapítása.

Budapest, 1929 november 4.

Mesterházy Ernő dr. s. k.
szakosztályi elnök.

A földművelésügyi miniszter a kereskedelemügyi
miniszterrel egyetértően mezőgazdasági traktorkeze-
lői tanfolyamok tartását határozta el (m. kir. földmű-
velésügyi miniszter 10,358/1928. II. A. 1. számú ren-
delete), ennek megszervezésével Budapesten az Or-
szágos Magyar Gazdasági Egyesületet, lebonyolítá-
sával pedig a budapesti M. Kir. Állami Felsőipar-
iskolát bízta meg. Az elmúlt évben az Országos Ma-
gyar Gazdasági Egyesület két ízben rendezett mező-
gazdasági traktorkezelő tanfolyamot.

A megbízás szerint ez évben az első

mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyam

november hó 18-án kezdődik.

A tanfolyam célja, hogy az azon résztvevők az
okszertü talajművelés és géperejű szántás alapvető
ismereteinek, valamint a motor, a traktor és a traktor-
ekék szerkezetének megelőző ismertetése után a
mezőgazdaságban használt traktorok működését,
gyakorlati helyes kezelését, üzemi karbantartását
és leggyazdaságosabb kihasználását elméleti és gyakor-
lati oktatás útján megismerhessék.

A tanfolyam helye a M. Kir. Állami Felsőipariskola
(Budapest, VIII., Népszínház-utca 8. sz., I. em. 44.).
Időtartama 18 tanítási nap, egész napi oktatás-
sal. Az oktatás előadásokból és gyakorlatokból áll.
A tanfolyam végeztével a résztvevők vizsgát tehet-
nek, akik a vizsgát sikerrel kiállították, bizonyítványt
kapnak.

A tanfolyam hallgatója lehet minden 18. életévét
betöltött egyén, aki a traktorok kezelésével vagy
vezetésével kíván foglalkozni, ezek közül is azon-
ban elsősorban figyelembe veendő a mezőgazdasági
traktorok tulajdonosai vagy ezek családtagjai, a
gazdasági alkalmazottak és esetleg a már eddig is
tényleges alkalmazásban álló mezőgazdasági traktor-
kezelők.

A tanfolyamon a traktorra vonatkozó tananyagot
kívül ismertetni fogják a cséplőgépek üzemi karban-
tartását és a vetőmagtisztító gépek kezelését.

A jelentkezések az OMGE titkári hivatalához (Buda-
pest, IX., Köztelek-utca 8. sz.) intézendők. A jelent-
kezés alkalmával 15 pengő beiratási és tandíj fizetendő
az OMGE pénztárába. Megokolt és méltányos esetben
az OMGE egész, illetve fél tandíjmentességet enge-
délyezhet.

Jelentkezési határidő november hó 10.

Tekintettel arra, hogy a résztvevők száma korlá-
tozva van, felhívjuk a tanfolyamon résztvenni szán-
dókat, hogy jelentkezéseiket a tandíjjal együtt
mielőbb juttassák el az OMGE titkári hivatalához, mert
a felvételnél a jelentkezés sorrendje lesz mérvado.
A tanfolyam csak megfelelő számú jelentkezés
esetén lesz megtartva.

Budapest, 1929 október hó 18.

Mutschenbacher Emil dr. s. k.,
az OMGE ügyvezető igazgatója.

**Vásárolunk lóhere, lucerna, baltacim és
egyéb gazdasági magvakat**

Mintázott ajánlatokat kérünk ~ Nagobb
tétel vételét kívánatra a helyszínén is elintézzük

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 29. szám

Telefon: Aut. 273—88

Távirati cím: Mezőgazdák

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület traktortanfolyama.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a gép-munka nagyarányu terjedése következtében szükségét látja annak, hogy a gazdaságok vezetőinek (földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek stb.) módot és lehetőséget nyújtson arra, hogy a traktorok szerkezetét és kezelését az ő különleges igényeiknek megfelelően elsajátíthassák. Ezért a nagyobb képzettségű gazdák részére, akiknek traktoruk van vagy traktort beszerezni óhajtanak, a szántógépezetű tanfolyamoktól teljesen különállón december hó 2-7-ig az OMGE székházában (Budapest IX., Köztelek-u. 8.)

traktortanfolyamot rendez.

A tanfolyam célja megismertetni a traktor helyes megválasztását, gazdaságos kihasználását, az egyes üzemanyagok tulajdonságait és egyáltalában mindazt, ami a traktor üzemének és a szántógépezetének ellenőrzéséhez szükséges.

A tanfolyam irányítója Szabó Gusztáv dr. műegyetemi tanár, az OMGE műszaki szakosztályának elnöke, előadói Kund Ede és Thamm István dr. műegyetemi adjunktusok.

Az előadások december hó 2-től kezdődően naponta délelőtt 9-12-ig és délután 4-6-ig fognak tartatni. Részvételi díj 20 P.

Jelentkezési határidő november hó 30. A bemutatásokra való tekintettel a tanfolyamra csak korlátozott számban vehetünk fel résztvevőket, ezért felhívjuk a tanfolyamon résztvenni szándékozókat, hogy jelentkezésüket mielőbb juttassák el a részvételi díjjal együtt az OMGE titkari hivatalához (Budapest IX., Köztelek-u. 8.), annál is inkább, mert az előirányzott számnál nagyobb jelentkezés esetén kénytelenek leszünk a jelentkezés sorrendjét mérvadónak tekinteni.

Budapest, 1929 november hó 7-én

Mutschbacher Emil dr. s. k.,
az OMGE ügyvezető igazgatója.

Egyről-másról.

A válság.

A mezőgazdasági válság nem enyhült, de legalább beszélnek róla. A képviselőház új ülészakánának megnyitásával a képviselő uraknál rohamszerűen jelentkezett az érdeklődés a mezőgazdaság válságos helyzete iránt, kétségtelenül azért, mert a szünet idején több időt tölthettek kerületükben s így alkalmuk volt közvetlen tapasztalatokat szerezni arról, hogy a földből élő kis- és nagyberek helyzete egyaránt nyomasztóan nehéz. Most egyik parlamenti párt szándékozik a képviselőház plénuma elé vinni a gazdasági élet válságos kérdéseit. A szándék mindenestre helyénvaló, mert nyilván szükség van arra, hogy a politikai közfigyelmet minél többször felrazzuk és felelősségteljesítsük a gazdasági élet nagy bajaira.

Sajnos, idáig a megbeszélések és viták kellenélkül politikai szempontok körül forogtak és alig vetettek fel valamely új eszmét, amely a bajok orvoslására alkalmasnak és keresztülvihetőnek ígérkezett. Mikor pedig a kormányelnök az elhangzott bírálatokkal és felelősségrevonásokkal szemben rámutatott a világgazdasági viszonyokból eredő és alig leküzdhető nehézségekre, a kritika zaja is elült, egyik oldalról sem hallottunk olyan ellenvetéseket, amelyek a kormányelnök nyilatkozataival szemben

feltárnák a válság megszüntetésének gyorsabb mód-szerét és radikálisabb lehetőségeit.

Kétségtelenül be kell látnunk, hogy az, amit a termelésnek az igényekhez alkalmazkodó átalakítása, az értékesítés megszervezése és külső piacok meghódítása terén elérhetünk, csak lassu és fokozatos munka eredménye lehet. Eppen így a közterhek csökkentése sem lehet máról-holnapra olyan nagy mértékű, hogy annak hatásai a ma olyan nagyon tulterhelt gazdák jelentős megkönnyebbülésében jelentkezhetnének. Amit a magunk erejéből leggyorsabban végrehajthatnánk, ez a vámtarifa revíziója volna, a mezőgazdaságot leginkább sújtó ipari várnok csökkentésével, de egyelőre ennek a császarmetszésnek is utjában áll a gyáripari érdekeltség erős nyomásán kívül az a körülmény, hogy Németországgal a kereskedelmi szerződést még nem kötöttük meg.

Bárhova tekintünk is tehát, sehonnan sem biztat bennünket a gyors segítség reménye. Egyetlen egy körülmény merült fel újabb, amely az elviselhetetlenül drága hitel olcsóbbodásával biztat, ez pedig az amerikai tőzsdetrach. Általános az a hiedelem, hogy a newyorki tőzsdetársaság által elvont európai tőkék most, a mesterségesen feltornászott értékek összeomlása után és a nyereszkeskedési konjunkturák megszűntével, nagy arányokban visszarámlik az európai államokba s ennek következtetéséül a pénz számunkra is olcsóbbá válik. Igazolta ezt a feltevést az Angol Jegybank, majd pedig a Magyar Nemzeti Bank ráta-csökkentése és több olyan kétségtelen jel, amelyek a nemzetközi pénzpiac feszültségének enyhülésére mutatnak. Ezekkel szemben azonban figyelembe veendő, hogy Amerikában leginkább azokból az európai államokból vándorolt ki a pénz (mint amilyen Franciaország, Hollandia stb.), amelyek a magyar hitelszerzés szempontjából legkevésbé jönnek figyelembe. Noha tehát javult a helyzet, messze vagyunk még attól, hogy olyan külföldi hiteleket biztosíthatnánk, amelyeket a mezőgazdaság rentábilisan használhat fel. Örülünk kellene egyelőre, ha legalább a mezőgazdaságra legsúlyosabban nehezedő kölcsönöket konvertálhatnánk át olcsóbb kölcsönökre, különösen pedig hosszú lejáratú kölcsönökre; az uzsorahitel karjai között fuldokló magángazdaságnak már ez is némi megkönnyebbülést nyújtana.

Felmerült az a terv, hogy kínálkozna is most mód a külföldi hitel igénybevételére, ha közvetlenül a Pénzügyügyi Központ lépne akcióba, amely tekintélyenél és összekötöttségénél fogva, kétségtelenül a legkedvezőbb helyzetet élvezi abból a szempontból, hogy külföldi kölcsönpénzt szerezhessen. Ha a Pénzügyügyi Központ 250-300 millió pengő külföldi hitelhez jutna, nagy mértékben enyhíteni tudná a hitelintézetek éppen azért szorították meg a kihitelezéseket, mert a Pénzügyügyi Központ a hitelkereteket összességben vonta és emiatt nemcsak hitelcsökkentés történt, hanem 20% tőketörlesztést is kívánnak a gazdáktól akkor, amikor az a legsúlyosabb viszonyokkal küzd.

Az amerikai tőzsdetrachbal kapcsolatos események mindenestre azt bizonyítják, hogy a nemzetközi gazdasági válság okai nincsenek mozdíthatatlanul megmerevülve. A világ gazdasági élete az örök átalakulás, fejlődés és mozgás tüneteit mutatja. Nincs állandóság, tehát nem szabad megállást és lemondást ismernünk azoknak sem, akik az ország sorsát kormányozzák, hanem ébernek kell figyelniük a viszonyokat, hogy gyors alkalmazkodással kihasználhassák a nemzet javára mindazt, amit a viszonyok alakulása lehetővé tesz. Nekünk sem szabad magunkat leszereltetnünk a kishitűség és csüggedtség által. Tartsuk örökösben éber a figyelmet a riadónkkal, hogy míg a válság árva elöntésel fenyeget, ne aludhasson senki sem.

Az állathizlalások időbelli megosztása.

Lapunk hasábjain felhívtuk már ismételtelen úgy az illetékes hatósági tényezők, valamint az érdekeltek gazdák figyelmét az állathizlalási kölcsönök arra az esetleges hátrányos hatására, hogy a hizlalások arányilag rövid időn belül tömörít, aminek következményeképpen a hizlalt állatok nagy része egy-két hónapon belül fog piacra és értékesítésre kerülni. Mint-hogy pedig a külföldi piacok kereteinek kitágulására és a bel- és külföldi kereslet és fogyasztás számottevő növekedésére számítani aligha lehet, könnyen be-következhet, hogy az egy időben nagy számban elkészülő hizott marhák és sertések tömeges kínálata az árak csökkenését fogja előidézni. Erre való tekintettel a gazdasági érdekképviseleti szervek szükségesnek és kívánatosnak minősítették, hogy az állathizlalási és hizlalási kölcsön december 15-én megállapított igénybevételi határidejét, illetve a hizó állatok ugyanebben az időpontban leendő kötelező beállítását némileg kitőlják. Ennek lehetőségére meg-volna, hiszen a külföldi kölcsönt szeptember hó 30-ig kell visszafizetni, így későbbi időpontban leendő beállítás mellett is elég idő áll rendelkezésre az állatok teljes kihizlalására és értékesítésére.

Mint-hogy tudomásunk szerint ebben az irányban hivatalos intézkedés eddig még nem történt és ha a jövőben történik is, mire a végső fokig gyakorlatilag végrehajtásra kerül, körülbelül itt lesz december 15-e, ezen a téren szintén a gazdasági önségely módjához kell fordulniok a gazdáknak és saját hatáskörükben, a hizlalás és takarmányozás menetének és lefolytatásának szabályozása által kell igyekeznük a tömeges kínálat csökkentésére. A kölcsön segítségével kihizlalt állatok piaci kínálatát főleg két irányban lehet hosszabb időre elnyújtani: egy-részt a hizlálásnak nagy adagokkal, gyors ütemben való folytatása, másrészt az első hónapokban kül-terjes hizlalási módok alkalmazása és így a beérés idejének eltolása által. Bizonyára több gazdaság rendelkezik olyan anyaggal, amelyet fejlettségénél, koránál, kondíciójánál stb. fogva nagy adagokkal gyorsan és eredményesen lehet hizlálni úgy, hogy ennek megfelelő, kivitelezésre alkalmas állapotban való elkészültét biztosítani lehet korábbi időre, amidőn a hizlalások zöme még nem fejeződik be. Másrészt sok esetben lehetségesnek, sőt talán kívánatosnak is mutatkozik, hogy a hizlalás december 15-e után csak kicsiny és lassan emelkedő adagokkal vegye kezdetét és az igazi intenzív hizlalás csak később, a tavaszi hónapokban induljon meg úgy, hogy az állatok teljes kihizlása a nyár végére történjék meg, amidőn általában kisebb szokat lemei a kínálat és amikor a kölcsönrel előmozdított hizlalások zöme már lebonyolított és értékesített nyert.

Ezeknek az egyszerű gyakorlati eszközöknek az igénybevételével talán el lehet érni, hogy a tulajdonképpen egy hónap alatt beállítandó hizlalások — hiszen az első hizlalási kölcsönök kézhöz vétele most kezdődött, folyósításuknak december 15-ére pedig befejezést kell nyernie — ne egy hónap alatt készüljenek el és kerüljenek a piacra, hanem az amugy is bekövetkező kisebb-nagyobb eltolódásokon kívül még ilyen takarmányozási fogások segítségével 3-4 hónapos, hosszabb időtartamra szóródjanak szét, ami feltétlenül csak előnyösen befolyásolhatja az értékesítési lehetőségeket. Ezt a törekvést természetesen előzékenyen kell támogatniok azoknak a tényezőknek is, amelyek a hizlalási kölcsön folyósításával és ellenőrzésével vannak megbízva.

A részvényjog reformja.

A törvényhozás őszi munkája során törvényjavaslatot fogadott el a korlátozott felelősségű társaságokról és a csendes társi viszonyról. A törvényjavaslat legnagyobb jelentősége abban van, hogy olyan fontos

Uj típusu

Fordson traktorok

budapesti raktárunkról már szállíthatók

AJÁNLATTAL SZOLGÁL A LEGRÉGIBB AUTORIZÁLT KÉPVISELET:

HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI, BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 12.

Fiók: Székesfehérvár
Magyar Király Szálló épület.
Kérje 4. számú prospektusunkat!

Takarmányfüllesztők

burgonya, répa és mindennemű takarmány füllesztésére kevés tüzelővel, 50-350 liter ürtartalommal, buktatható horganyzott üsttel

Alfa Separator R.-T., Budapest

Gyár és Iroda: 1., Csurgó-ut 15/a. Tel.: L. 10-13
Városi üzlet: IX., Ráday-utca 12. Tel.: Aut. 861-21

elveket tartalmaz, amelyek jelzik azt az utat, amelyen a nagyrészt már elavult kereskedelmi törvényünk reformja készül. Legutóbb Zsitvay Tibor igazságügy-miniszter is úgy nyilatkozott, hogy a részvényjoggyökeres reformjának mielőbb el kell következnie.

A kereskedelmi társaságok, elsősorban pedig a részvénytársaságok hivatottak arra, hogy a tőkegyűjtést előmozdítsák és a tagjaikról nyert tőkével dolgozván, a gazdasági élet szükségleteit kellően szolgálják. Ezzel szemben azt látjuk, hogy ma a tőkével rendelkező közönség óvakodik attól, hogy a saját maga által alapított vagy részvényei alapján érdekeltiségehez tartozó társaságoknak alap-tőke emelés alakjában tőkéjével segítségére siessen, mert nem egészen jól megalapozott és rosszul ellenőrzött részvénytársaságainknak ujabban gyakori bukása megrendítette a bizalmat azok vezetősége iránt.

Kereskedelmi törvényünk a gazdasági liberalizmus aranykorában született és a részvénytársaságok igazgatósága számára a lehetőség szerinti nagy mozgási szabadságot biztosított. Ennek a következménye azután, hogy sok társaság az igazgatóság vagy egy-két igazgató teljhatalmu uralma alá kerül és a részvényesek érdekeit gyakran a háttérbe szorítják. A közgyűlés magában nem alkalmas az igazgatóság működésének elbírálására, ezért kereskedelmi törvényünk az ugynevezett felügyelőbizottságot alapította. A felügyelőbizottságok tagjai azonban többnyire nem a szakemberek, hanem a közéletben szereplő, előnyösen ismert személyek sorából kerültek ki. Így a bizottság nem ellenőrző szerv, hanem csak terhes dísz volt a részvénytársasági életben. Súlyosbította a helyzetet az, hogy ez a megoldás megnyugtatóan hatott azokra a részvényesekre, akik hittek abban, hogy a felügyelőbizottság feladatának meg is tud felelni és így érdekeik ellenőrzését teljesen elmulasztották.

Ezen a súlyos helyzetben kíván segíteni az igazságügy-miniszter nyilatkozata szerint a részvényjoggyökeres reformja, amely a kereskedelmi társaságok jogfejlődésének figyelembevételével, a felügyelőbizottságot rendkívül felelősségteljes állássá kívánja átalakítani, mert tagjai korlátlanul felelősek lesznek a társaság működéséért. A felügyelőbizottság nemcsak ellenőrző szerv lesz, hanem az alapítók a társasági szerződésben szélesebb jogkört ruházhatnak át és több kötelességet is róhatnak a felügyelőbizottságra. Ez a szerv ezáltal mintegy felsőbb igazgatósága lesz a kereskedelmi társaságoknak, amely utasítási joggal is rendelkezni fog és a szükséghez mérten beleavatkozhat az ügymenelbe is.

Emellett a részvényjogi reform meg kívánja valósítani az Angliában olyannyira bevált revizori intézményt is. Ez az ellenőrző intézmény a maga függetlenségében és kellő szakértelemmel rendelkezve, messzemenően meg tudja majd óvni a részvényesek és a gazdasági élet közérdekeit is. Nyilvánvaló, hogy a revizori intézmény bevezetése ujabban terhet jelent a kereskedelmi társaságokra, ezzel szemben áll azonban az üzletmenet nagyobb biztonsága és bizonytalanság nélküli vonatkozásban is megtakarítások várhatók. A reformnak a részletkérdéseit nem ismerjük, de a fent vázolt elvek kétségtelenül a közönség érdekeit kívánják szolgálni és az igazságügy-miniszter nyilatkozata ázzal biztat, hogy a régóta vajdó reformot végre keresszük. Reméljük, hogy a mezőgazdasági érdekképviseletek is megkapják a hozzászólás jogát.

Megokolt-e a vasárnapi vásárok megszüntetése?

Az utóbbi időben az ország több községében, illetve városában egyes vallásfelekezetek egyházi mozgalmat indítottak abból a célból, hogy vasárnap se napi, se heti, se pedig országos vásárt ne tartssanak és ha eddig vasárnap vásárt tartottak volna, annak megtartását hétköznapra tegyék át. Sérelemnek tartják ugyanis a vasárnapi vásárok tartását a

hitélet szempontjából, mert ha a vásárok vasárnapra esnek, akkor a gazdák nem a templomba, hanem a vásárra mennek és így azok vallási nevelése nehézségekbe ütközik. Mozgalmuk sikere érdekében hangoztatják, hogy ha a gazda a hétnek hat napját testi munkában tölti el, akkor megokolt, hogy a hétnek egy napján, a hetedik napon zavartalan lelki életet élhessen.

Bármennyire is méltányolandó az egyházaknak a vallásosság, illetve a hitélet fokozottabb kiépítése érdekében indított mozgalmak, nemzetgazdasági szempontból határozottan károsnak tartom és szükségesnek látom, hogy erre a kérdésre e lap hasábjain is felhívjam a gazdatársaim, de főleg az illetékes intéző körök figyelmét.

Hangsúlyozni kívánom, hogy jelen cikkem keretében csak a termény- és állatvásárokkal foglalkozom, mert az ugynevezett „kirakodó vásárok” megtartását épp gazdasági szempontból nem tartom alkalmasnak és a kirakodó vásárok engedélyezését a jelenlegi fejlett és állandóan fejlődő legális kereskedelem mellett feleslegesnek vélem.

Ugy a napi, a heti, valamint az országos mezőgazdasági termény- és állatvásárok megtartásának szükségessége vitán felül áll. A gazdának, hogy mezőgazdasági terményeit értékesíthesse, vagy hogy mezőgazdasági terményeket vásárolhasson, igen sok esetben fel kell keresnie a napi, heti, vagy az országos vásárokat. A jelenlegi értékesítési rendszer mellett a termény- és állatvásárok igen fontosak és szükségesek, ennél fogva mindent el kell követni, már csak az értékesítési lehetőségek szempontjából is, hogy a vásárokat minél sikeresebbé tegyék és azok úgy a vevő, mint az eladó szempontjából a legkedvezőbb időpontban tartassanak meg.

A vásárokra járás idővesztéssel jár, különösen a tanyavilágban szembetűnő az az idővesztés, amit a gazda a „vásározással” eltölt. Megokolt tehát, hogy ez az idővesztés lehetőség legyen napra, illetve olyan időpontra essék, amikor a gazda mezőgazdasági munkáitainak elvégzésében munkaszünetet tart.

A „vásárra járás” igen gyakran egész napot vesz igénybe, tehát nemzetgazdaságilag sem közömbös az a sok elvesztett munkanap, ami előáll akkor, ha az eddig meglévő rendszert megváltoztatjuk. Az uradalmi cselédek, mezőgazdasági napszámások és munkások szempontjából még kedvezőlenebb a vasárnapi vásárok megszüntetésének terve; ezeknek a munkásbereknek csak a vasárnap áll rendelkezésre arra a célra, hogy esetleges mezőgazdasági terményeiket eladhassák, vagy ilyen irányú szükségleteiket beszerezhessék. A mezőgazdasági munkásokat igen érzékenyen sújtaná a vasárnapi vásárok megszüntetése.

Több más adattal is ki lehetne mutatni azokat a nemzetgazdasági és magángazdasági hátrányokat, amelyek bekövetkeznének akkor, ha a vasárnapi vásárokat — legyen az napi, heti, vagy országos vásár — megszüntetnék.

Nem tartom tehát gazdaságszempontból időszzerűnek a jelenlegi rendszer megváltoztatását és úgy vélem, szükséges lenne, hogy az összes arra illetékes szervek a vasárnapi vásárok tervének megszüntetése ellen egyöntetűen állást foglaljanak.

(Meissner Károly.)

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfás József.

A kaucsuknövények termesztése.

A „Köztelek” folyó évi 40. számában alsóéori Farkas Géza újsággözlémények alapján arra mutatott rá, hogy érdemes lenne hazánkban is kaucsukadó

növényekkel behatóan foglalkozni. E cikkre Gyárfás József a 43—44. számban részletesen ismertette mindazt, ami eddig Középeurópában a kaucsukadó növények tanulmányozása és felhasználása körül már megtörtént, de sikerre nem vezetett. Kimutatta ezek kapcsán azt is, hogy nagyon valószínűtlen, hogy az ilyen növények termesztése Magyarországon sikerrel kecsegtető próbálkozás volna.

E kérdés további megvilágítása végett Gyárfás József megbízásából e téren Amerikában a legilletékesebb helyhez, az Északamerikai Egyesült Államok földművelésügyi kormányának növénytermesztési osztályához (Washington) fordultam avégből, hogy bővebb felvilágosítást szerezzünk arról, hogy a mérsékelt égöv alatt termesztendő kaucsuknövényekkel ott mennyire jutottak. Az Egyesült Államokban tudvalevően legfejlettebb az autómobilipar, legnagyobb a gumifogyasztás s így legnagyobb érdekük fűződik ahhoz, hogy a gumigyártás nyersanyagát saját termelésükkel fedezzék és ne legyenek kénytelenek azt idegen vámterületről bevinni.

Erre az érdeklődésre nevezett osztálynak a gyapottal, kaucsuk- és más tropikus növényekkel, honosítási kísérletekkel foglalkozó osztálya, tehát e téren a legilletékesebbnek elfogadható tényező néhány ismertettet, röpiratot és különnyomatot küldött, amelyek a kaucsukfákkal és növényekkel az Egyesült Államokban eddig végzett kísérletek eredményeit foglalják össze.

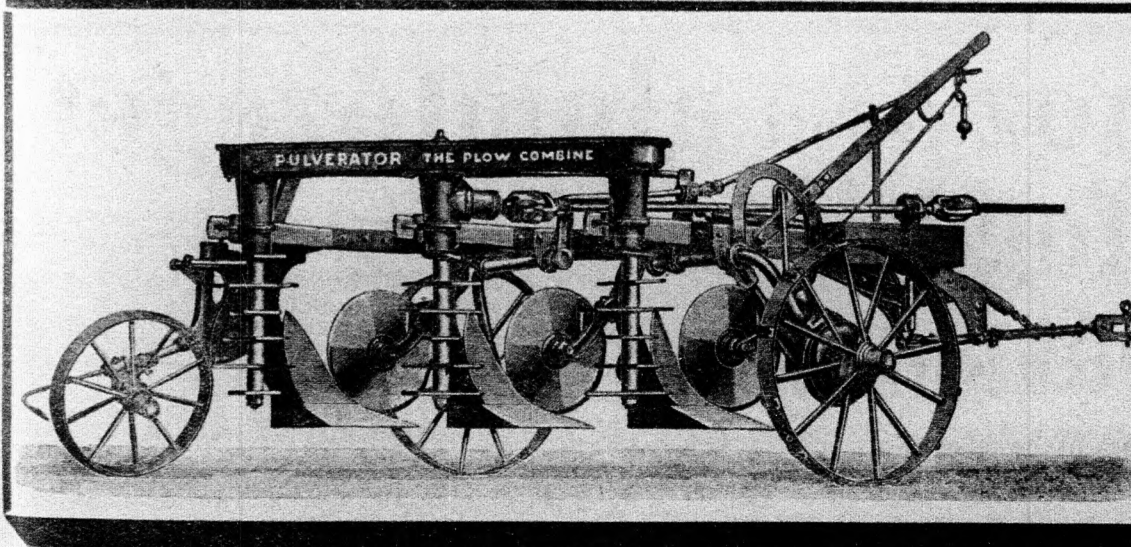
Ezek tartalma röviden a következő:

Megállapítják mindenek előtt, hogy a Délamerikában őshonos *Hevea* vagy *Para* kaucsukfa kétségtelenül tenyészhető Florida déli részén. Ebből azonban nem következik az, hogy termesztése úgy ennek a fának, mint egyéb olyanoknak, amelyekből a kaucsukot csapolással lehet nyerni, jövedelmező lenne az Egyesült Államokban, mert hiányzik ahhoz a szines gyarmati lakosság olesó munkacereje. Csakis cserjéknek és más olyan növényeknek termesztése jöhetne figyelembe az Egyesült Államokban, amelyekből a kaucsukot mechanikai és kémiai eljárásokkal lehet kivonni. Mechanikai eljárással vonják ki a kaucsukot a *guayule* cserjéből (*Parthenium argentatum*), amely Mexikó északi részén és Texasnak Mexikó felé eső határain mint sivatagi növény vadon él. Egy magántársaság Kaliforniában és Arizonában 20 éven keresztül végzett kísérleteinek eredményeképpen megállapították, hogy ezt a növényt arra alkalmas viszonyok között érdemes termesztetni, ha megfelelő árat biztosítaniuk érte. A Mexikóban vadon termő *guayule* cserjéből sajtolással elég nagy mennyiségű kaucsukot nyernek. Az a társaság, amely *guayule* kaucsukot gyárt, jövedelemrészesezési alapon két szerződést farmerekkel, természetis és kiosztja a cserjéket a termelőknél és vállalja a termelési költségek egy részét addig, amíg a cserjék termőbe jönnek, ami négy vagy öt évet vesz igénybe.

Az Assam kaucsukfa (*Ficus elastica*), amely Észak-Indiából származik, mint diszfa található California partvidékén és Florida déli részén. A kifejldött fa jó minőségű kaucsukot szolgáltat, de nem lehet olyan könnyen megcsapolni, mint a *Hevea* fát. Két, Madagaszkárból származó növény, a *Cryptostegia grandiflora* és *C. madagascariensis* Floridában elég sok helyen található mint disznóvénny. Az első hatalmas kuszónövény, a második pedig kerek, terebélyes, 1½—2 méter magas cserje. E növények gyorsan nőnek s a szárazságnak jól ellenállnak úgy, hogy nagy mennyiségben lehetne termesztetni őket Florida és Kalifornia, talán még Texas déli részén is. Kaucsukjuk jó minőségű, de szükséges lenne olyan változatok kikeresése, amelyeknek kaucsuktartalma nagyobb.

Kísérletek végeztek Kalifornia és Arizona déli forró pusztaságain vadon termő kaucsuktartalmu növényekkel is. Legtöbbet ígérő ezek között az *Asclepias subulata*, egy vékony szárú, bokor vagy inkább seprű alakú növény.

Ezek mind tropikus és szubtropikus növények.

A kardánmeghajtású

PULVERÁTOR

szánt, rögöt tör, porhanyít
és kever egy menetben

2- és 3-vasú kivitelben minden ismert
traktossal kapcsolható.
Használható, mint normális traktoreke is.

Árajánlattal és leírással szolgál:

Massey-Harris R-T.
Budapest, V., Pannónia-utca 15/a sz.

A növények valamennyi részét magában foglaló takarmányok fehérjéi tökéletesebb összetételűek, mint az egyes növényrészek (szemek), illetve ezek hulladékaik (malomipari takarmányok, pogácsák) fehérjéi. A legelő, a zöldtakarmány, a széna vagy a savanyított takarmány eszerint biológiailag tökéletesebb fehérjéket tartalmaznak, mint pl. a gabonamagvak, a gyökerek, gumók, vagy az olajpogácsák.

Az elmondottakból kiválgatjuk, hogy igyekeznünk kell állatainknak vegyes táplálékot nyújtani. Így a széna mindenkori fontos alkotórésze a kérődzők takarmányának, másrésztől fejős tehének és hizó állatok abrakkeverékét többféle takarmányból célszerű összeállítani. Igen jól válik be, ha pl. fejős tehéneknél nem egyféle olajpogácsát etetünk, hanem többféle olajpogácsa keverékét. E kérdés behatóbb megvizsgálására jelenleg nagyobb tehénállománnyal folytatunk kísérleteket. Hussildókkal végzett kísérleteinkben pedig meggyőződünk, hogy a hizalás gyorsabbá és gazdaságosabbá válik, ha egy állati eredetű takarmány helyett több ilyen anyag, vagy növényi és állati fehérjék keverékét etetjük.

A fehérjékhez hasonlóan a zsír biológiai hatásában, illetve termelésértékében is mutatkozik némi különbség. Így pl. az anyatejben levő zsír jóval nagyobb értékű szopós állatnál, mint más zsíradék. A zsírok összetételében mutatkozó ingadozás magyarázhatja meg azt is, hogy a különböző takarmányok nem hatnak egyformán a tej százalékos zsírtartalmára, egyes takarmányok némileg fokozzák, mások némileg csökkentik azt. Ugyancsak ezzel a körülménnyel magyarázható az, hogy a takarmányokban levő lágy zsírok a télen termelt vaj és faggyú minőségét kedvezően befolyásolják, míg a szilárd zsírok, pl. a pálmamag- és a kokuszdió-pogácsa kemény összetételűvé teszik a nyáron termelt vaját és a szalonnát.

A szénhidrátok biológiai értékében is van különbség, amennyiben még a különböző cukorfélék sem ítelhetők meg egyformán, nem is beszélve arról a különbségről, amely a nyers rost (cellulóz) és a valódi szénhidrátok (cukrok, keményítő) biológiai értékében mutatkozik. Ismeretes pl., hogy a szopós állat szénhidrátszükségletét legjobban a tejeukor fedezi, amelyből aránylag igen nagy mennyiséget fogyaszt az állat. Később a fiatal állat már jól értékesíti a nádcukrot is, amelyet azonban pl. nyers cukor, répa, leveles répafej, vagy melasz alakjában — fiatal és idősebb állattal egyaránt — csak mérsékelt mennyiségben etethetünk. Idővel éri csak el a fiatal állat azt a képességet, hogy a keményítőt is jól értékesítse, sőt kifejlődött, illetve hizó állatnál a keményítő jóval felülmúlja a cukor hatását.

Az ásványi anyagok eltérő értékét az okozza, hogy minden takarmánykeverékben változik a savas és lúgos ásványi anyagok egymáshoz való aránya. Helytelen tehát kizárólag olyan takarmányokat etetni, amelyek hamuja savanyú kémhatású. Így pl. a legelő, a zöldtakarmány, a réti vagy pillangószéna ásványi anyagainak kémhatása erősen lúgos, míg a savanyú füveké és az azokból készített szénáé savas kémhatást mutat. Ugyanez áll a szalmára, a pelyvára, továbbá a magvas takarmányokra és azok ipari hulladékaira. A burgonya, a takarmányrépa és a leveles répafej hamuja bázikus, ami a tejre és a tejtermékekre, továbbá a szék-, kókusz-, szója-, len- és földi dió-pogácsára is áll, míg a gyapotmag-, napraforgó- és repce-pogácsa hamuja savanyú. Ha a takarmányok kellő keverése által nem tudjuk a hamu bázikus hatását biztosítani, szükségessé válik, hogy a takarmányt szénasav mészsel egészítsük ki. Kifejlődött kérődzőknél és lovaknál, amelyekkel jó szénát etetünk, igen könnyen elérjük, hogy a takarmány hamujának reakciója bázikus legyen. Másrésztől gabona- és korpafélék savfeleslegű takarmányrépa vagy erre alkalmas abraktakarmányok etetése által ellensúlyozhatjuk. Az olajpogácsák, mint már említettem, nem ítelhetők meg egyformán az ásványi anyagok szempontjából. Így pl. gyapotmag-, napra-

forgó- vagy repce-pogácsa mellett célszerű olyan pogácsát etetni, amelyben a hamu lúgos reakciójú. Ha nagyobb mennyiségben etetünk besavanyított répaszeletet, leveles répafejet, vagy más erjesztett takarmányt, nem nélkülözhetjük a kellő mennyiségű szénasav mész adagolását, mivel erjedés közben számbajövő mennyiségű szerves sav keletkezik. Ugyanez áll sertésekre is, amelyeket tulnyomóan gabonadarán tartunk és amelyek hamuja szintén savanyú kémhatású.

A takarmányok minőségét befolyásolják még az azokban előforduló vitaminok is, amelyek bár igen kis mennyiségben foglaltatnak a takarmányokban, mégis döntően befolyásolják az állatok fejlődését. A vitaminokat eddig még nem sikerült tiszta alakban előállítani, de ismeretes, hogy hiányuk könnyen okoz betegséget. A vitaminokat, amelyek az állatok normális növekedésére és fejlődésére nagy jelentőségűek, öt csoportba osztották (A, B, C, D, E), amelyek mindegyike jellegzetes hatással van az állatok növekedésére és közérzésére. Nils Hansson (Fütterung der Haustiere, 1929) szerint az A, D és E vitaminok zsírban, a B és C vitaminok vízben oldhatók. Az egyes vitamincsoportok legjobban abból a hatásból ismerhetők fel, amelyet az állatokra kifejtene.

Az A vitamin különösen fontos fiatal állatok növekedéséhez, de olyan hatóanyagot is tartalmaz, amely szembetegségek elhárítására szolgál. Rendszerint D vitaminnal együtt jelentékeny mennyiségben fordul elő a legelő növényzetében, jó szénákban, murekrépában, savanyított takarmányokban, zabban, tengeriben, lenpogácsában és tejben, míg gyökerekben és más gabonamagvakban csak kisebb mennyiségben van jelen.

A B vitamin bizonyos idegbetegségek (beri-beri) ellen hat és szintén fontos az állat rendes fejlődésének biztosítására. A legtöbb használatos takarmányban aránylag bőven található.

A C vitamin hiánya embernél és állatnál skorbutot idéz elő, de szüksége van a C vitaminnal a fiatal állatnak is, mert hiánya hátrányosan befolyásolja a fogazat kialakulását és az életfolyamatok normális lefolyását. Bőven fordul elő zöldtakarmányban, murekrépában, karórépában, tejben és tejtermékekben, ellenben hiányzik a használatos abraktakarmányokból. A C vitamin a szénában fekvéskor csökken, főzésnél vagy pasztörizálásnál pedig csaknem teljesen elbomlik.

A D vitamin fiatal állatoknál a csontlágyulást, időseknél a csont törékenységet gátolja meg, vagyis a mész- és foszforforgalom zavartalan lefolyására bír jelentőséggel. Nagyobb mennyiségben a csukamájolajban fordul elő, de többnyire az A vitamint tartalmazó takarmányokban is megtalálható. Ujabbban kimutatták, hogy a napfény ultrabolya sugarai, vagy kvarclámpákkal történő mesterséges besugárzás nagyrészt pótolhatja a D vitamint. Ezt azzal magyarázzák, hogy a bőr zsírában található ergosterin a besugárzás által olyan tulajdonságokat vesz fel, mint a D vitamin. Zsirban gazdag egyes takarmányok besugárzás által szintén olyan hatásúvá válnak, mint a D vitaminok. Minthogy a közönséges ablaküveg a napfény ultrabolya sugarait nem bocsátja át, újabbban az istállók ablakait celluloidból, vagy olyan preparátumokból készítik, amelyek nem nyelik el az ultrabolya sugarakat.

Az E vitamin az állatok nemi életét és termékenységet befolyásolja. Kimutatták zöld levelekben és növényrészekben, továbbá gabonamagvakban, amelyekben úgy látszik, főképpen a csirában, nagyobb mennyiségben pl. a buzacsirában fordul elő.

Az állat nem képes vitaminokat alkotni, ellenben ha elegendő mennyiségben fogyasztja azokat, felhalmozza őket szervezetében, nevezetesen a belső szervek zsírállományában és a májban. Ez a vitamintartalom azonban, ha elegendő pótlásról nem gondoskodunk, csakhamar elhasználódik, amit a háziállatok takarmányának összeállításánál mindig tekintetbe kell vennünk. A zöld növény, legelő, illetve a zöld fű (lucerna) tartalmazza a legtöbb vitamint és a zöld-

takarmányozás, illetve a legelő megbecsülhetetlen hatása elsősorban erre vezetendő vissza. Télen kérődzőknél és lovaknál a jó széna a legfontosabb vitaminforrás. Ha rosszul sikerült a széna behordása, illetve ha az soká feküdt, veszít értékéből, silány minőségűvé válik és úgy ítéendő meg, mint a savanyú széna. Jól sikerült savanyított takarmány jó szénával egyenértékűnek bizonyul. Takarmányrépákban főképpen B és C vitamint találunk úgy, hogy jó szénával és takarmányrépával eredményesen fedezhetjük szarvasmarha és ló vitamínszükségletét. Ha kevés a szénánk, illetve annak minősége silány, a vitaminhiány pótlására zabdarát, buzakorpát, lenmagpogácsát vagy murekrépát, nyáron pedig zöld fűvet kell elegendő mennyiségben adagolnunk, ami különösen fontos növendékállatoknál. Borjúknál, sertéseknél és általában fiatal állatoknál vitaminhiány akkor szokott előfordulni, ha a teljes tejet pasztörizált főzött tejjel pótoljuk, mivel a zsírral elvonjuk az A és D vitamint, a C vitamint pedig a pasztörizálás teszi tönkre. Ilyenkor gondoskodnunk kell a vitaminhiány pótlásáról sok vitamint tartalmazó takarmányok adagolása által, ami a teljes tej, a takarmányrépa, a zab dara és a lenmagpogácsa jelentőségét növendékállatok tartásánál megmagyarázza. Ujabb időben a vitaminhiány pótlására eredményesen használnak jóminőségű csukamájolajat vagy besugárzott ergosterint, illetve hasonló hatású készítményeket is.

Az elmondottakból kitűnik, hogy háziállataink takarmányának változatos összeállítására igen nagy súlyt kell vetni. Fokozzuk ezáltal a takarmány izletességét, biztosítjuk a takarmányfehérjék kellő biológiai értékét és az adag elegendő vitamintartalmát. Arra, hogy a takarmány a jelzett szempontokból kifogás alá ne essék, különösen akkor kell ügyelnünk, ha növekedő, vemhes vagy tejelő állatok takarmányát állítjuk össze.

Zaltschek Artur dr.
Kísérletiügyi igazgató.

SERTÉSTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: e. Doraer Béla.

Erdélyi sertéspropaganda utam tanulságai.

A Hussertésenyésztők Országos Egyesülete vezetői már régen elhatározták, hogy mihelyt erre mód és alkalom kínálkozik, megkezdik az egyesület által törzskönyvelt tenyészsertések külföldi propagálását, hogy értékesítésüket ezután is előmozdítsák. E célból az egyesület megbízásából, a földművelésügyi miniszter támogatásának segítségével, az OMGE állattenyésztési osztályának ajánló leveleivel felszerelve, Erdélybe utaztam. Utazásom célját a hazai tenyésztésanyag propagálásán kívül kibővítettem az innen oda két év előtt kivitt tenyésztésanyag és ezek ivadékaiknak megtekintésével.

Amint megállapíthattam, a két év előtti kivitel nagyon jól sikerült. A brassói kamara vezető férfiai nagyon meg vannak azzal elégedve, nemkülönben a barcasági szászok, akik részére a vásárlás történt. Erdélyi utam alkalmával felkerestem a kolozsvári mezőgazdasági kamara igazgatóját, Martinovicu Constantint, majd Brassóba utazva, a brassói mezőgazdasági kamara elnökével, Nistor Auréllal, a kamara igazgatójával, Barbeier Joannal és a szászok otthoni vezetőivel: Wilhelm Stefani dr. botfalusi földbirtokossal, továbbá a két év előtti vásárló bizottság tagjaival: Angelescu Joan kormánybiztossal és Dvorsak Antal botfalusi szász bíróval, a szászok egyik legtevékenyebb községi emberével kerestem kapcsolatot. A barcasági szász községeket járva, alább közlök tapasztalatokat szereztem.

A Magyarországból vásárolt állatok valamennyien igen jól beváltak. Ennek következtében újabb vásárlás lehetséges, sőt valószínű. Hőltövény község volt

A gyümölcsfákat rögtön lombhullás után permetezzük

Dendrin vagy Neo-Dendrin

gyümölcsfakarbolicummal a rovarkártevők és

Amonil kénkészítménnyel a gombabetegségek ellen

Sotor hernyóenyv és Pomrin vértetükátrány

egészítik ki a permetezést

Gyártja: **KRAUSZ-MOSKOVITS EGYESÜLT IPARTELEPEK R.-T., BUDAPEST, VIII., ÖRÖMVÖLGY-UTCA 8. SZ.**
KÉRJEN DIJTALAN ISMERTETŐT!

KÉRJEN DIJTALAN ISMERTETŐT

az első, amelyet megtekinttem. Nikolaus bírónál a nálunk vásárolt sertések második és harmadik lezármazottait találtam. Sertésai rövid orruak, szép, arányos növései, jól táplált állatok. Istállójukból jóformán egész életükben nem jönnek ki. Kocáit 9 hónapos kor előtt bugatja be, egy éves korra az állatok lefiadzanak. A kocák ilyen erős kihasználása fejlődésük rovására van. Sehol az egész Barcaságban nem láttam nagy állatot. A meg lehetőségen kis testű állatokat 7-8 hónapos korban mégis 110-130 kg-mal értékesítik a szászok a brassói piacon, kilogrammonként 46 lei, azaz körülbelül 1-50 pengőért.

Wagner birtokosnál a földbirtokos fia panaszkodott, hogy nem nőttek elég gyorsan az importált állatok. Wagneréknél a sertések a tehennel egy istállóban, de külön elrekesztve állanak és hiznak. Tenyésztésük nem jutnak a szabad levegőre, mégsem sápadtak, vagy betegesek. Kitérően takarmányoznak, „ad libitum“ etetnek. Nincs időm utánuk nézni, annyit esznek, amennyit akarnak! — mondotta nekem az egyik szász gazda. Horváth nevű gazdánál a sertés nagyon kóvér volt a kevés mozgástól. Az importált meg volt elégedve és szívesen venne új állatot.

Földvár községben Wilhelm Steiferd meg volt elégedve a tőlünk behozott állat formájával, de kocája malacait megette. Csak a rövidorru állatokat szereti. Sertésait hét hónapos korban bugatja. Hízalait sertésait hat hónapos korban 110-130 kg-osak. Eladási ár kg-ként helyben 40 lei (1-30 P).

Girresch tenyésztő — gazda és boltos — az importált nagyon meg volt elégedve. Igen sok tenyészanyagot ad el, messze földről jönnek hozzá. Az eladott tenyészállatok kg-jáért 50 leit kap (1-60-170 P). Nem szereti a magas hasítékot, azaz a hátsó lábak belső felén az izomhiányt. Különös kedvencei mind huszrieszt hordanak. Tíz hetes szoptatási idő alatt átlag 25 kg-ot ér el választásra. Pestis nincsen, ez különben is nehezen lehetséges. Minden szász gazda otthon tartja állatait és így, miután a csordában nem járnak együtt, nem kaphatnak tömegesen betegséget. Nagyon okos intézkedés ez! Girresch négy hetes korban rendszeresen ojtja orbánc ellen sertésait. Gyönyörű malacai és még szebb hizói voltak.

Joan Mailáth román bírő sertésai 9 hónapos korban 90 kg-osak. A bemutatott kocája 228 kg súlyú volt. Igen sok tenyészanyagot ad el. Joan Batu bírónak szintén szép kocái voltak. Itt azt tapasztaltam, hogy hiányoztak az ásványi alkotórészek a takarmányból, mert az állatai kissé vékony csontuak voltak.

Földváron az a szabály, hogy a sertések hat hónapos korra a 100 kg-ot elérjék. Az állatok nyolc hónapos korban átlagosan 145 kg-osak. (Steinfeldnél Macson [Debrecen mellett] egy alkalommal 160 kg-os kanokat mértem, tenyész kondícióban.)

Botfaluban Anton Dvorsak neves tenyésztő elmondta, hogy a magyarországi sertések közül a legjobb a deveceeri anyag vált be. A Solyomossy-féle kocák nagyon kóvérek voltak, nem fogtak malacot, amelyek pedig malacozott, annak malacai megdöglöttek. A Solyomossy-féle kanok azonban beváltak. Igen jól sikerült a Szabolcs-féle anyag is. Dvorsak saját maga részére egy eredeti, Szabolcs Bálintól importált large white kocat tartott meg. Állatai hosszúak. Sertésait nem engedi ki az istállóból, fél a betegségtől. A Jeszenszky-féle kocákból állományában lévő egy darab szerinte kifogástalanok lettek. Almási lincoln kanjai nagyon beváltak, a kocák azonban szerinte túlságosan kényesek voltak, ezért nem mentek valami sokra.

Alkalmam volt megtekinteni Botfalu község kocáit. A kanok külön nagy szelős, tágas épületben, valószínűleg szobákban vannak elhelyezve. Ebben az épületben vannak a községi apaállatok mind, bikák, ménék, kanok stb. A felügyelettel megbízott román kanász

igen szeliden és barátságosan bánik a rá bízott állatokkal. A román kanász mindig jó volt, az erdélyi magyarok és szászok meg is becsülik őket. A kanok 2x3 m nagyságú, magas vasrács ketrecben vannak. Ha valaki kocáit bugatni kívánja, úgy megelőzőleg a községhez 150 lei (azaz 5 pengő) lefizetése ellenében bugatási jegyet kap. Ezzel a jeggyel joga van kocáját egyszer bebugatni. Abban az esetben, ha a koca a kan hevesességéből, vagy lustaságából kifolyóan nem fogott malacot, úgy ingyen még egyszer bebugatathatja.

A jelenleg állományban lévő kanok adatai: a) Pista, apja Szabolcs Bálintól való, anyja deveceeri. Kora 9 hónapos, súlya 170-180 kg. Ha törzskönyvellenként, biztosan A-I osztályzatot kapna. b) Bandi, kora 2 és ½ év, hosszú, kissé durva szőrű kan. Apja Szabolcs tenyésztetéből való, anyja Solyomossy tenyészetéből származik. Külemi bírálata A-II. c) Rudi, anyja Szabolcs tenyészetéből való, middle white. Apja Földvárról származik (Jeszenszky-féle). Külemi osztályzata A I-II lenne, telivér „middle white“. Ez a fajta nagyon kedvelt a szászoknál, rövid orra miatt, bár a mozgást nem szeretik. d) Janosi, tiszta vörös „large white“, kora kilenc hónapos, Wilhelm Stefani dr. tenyészetéből való, aki sok deveceeri vért kapott. Van benne nagycenti vér is. Külemi osztályzata A I-II lenne. A kanok takarmánya zabdara, árpadara és lucerna. A kanokat naponta többször sétaltatják.

Dvorsak elmondta, hogy nála az a szabály, hogy az állatok annyiszor 10 kg-osak legyenek, ahány hónaposak. Ez azonban a minimum amit elér, miután ő is ad libitum takarmányoz és az állatok mindenkor étvágyához alkalmazza az adagot, könnyen el szokta érni 7-8 hónapos korban a 110-120 kg-ot. A fiatal malacok, amelyek tíz hétig szopnak, elválasztás előtt már lefőlőztet tejet is kapnak. Idősebb állatokkal hallisztet etet. Ezek tejet sohasem kapnak. A takarmány összetétele: árpadara, korpa és halliszt ad libitum.

Az állatokkal mindenütt nagyon szeliden bántanak, nem szabad megütni őket, nagyon tisztán tartják, minden nap frissen almoznak.

Földváron a földműves iskola tanárával, Kaufmesch urral beszélgetve megemlítettem, hogy nem helyeslem az állatok állandó őlbantartását. Amint mondta, ezt ő sem helyesli, de a megromlott állategészségügyi viszonyok erre kényszerítettek. A földvári földműves iskolában különben az állatok németországi mintára kint a szabadban, könnyű fedél alatt voltak elhelyezve. Az állatok itt is, mint másutt, nagyon szép külleműek voltak. A szaporasági átlag jó, 10 körül van. A felnevelési átlag alig valamivel marad az előes mögött. Nagyon vigyáznak az almokra. A szászok mindenkor igen gondos állattenyésztők voltak, az irodalomról beszélgetve barátságosan emlegették enesei Dörner Béla nevét, aki a haboru alatt volt Brassóban és akit az ottani magyarok is nagyon megszerettek.

A szászok között lakó románok és magyarok átvették a szászok minden tenyésztési és huzalási fortélyát, azonban az eredményben elmaradtak. A Barcaság melletti háromszékmegyei székegyföldön a hussertéstenyésztés csak most van tulajdonképpen kialakulóban. A nép szegény, sok a gondja, baja és bizony nem kap olyan előnyös kölcsönt, mint a szászok Németországból.

A Húsértéstenyésztők Országos Egyesülete vezetőségének a külföldi propagandára irányuló tevékenysége az elmondottak szerint a legjobb uton halad. Minden remény megvan arra, hogy egyrészt az évről-évre magasabb színvonalú tavaszi tenyész-állatvásár, másrészt az OMGE-nek állattenyésztésünk propagálása érdekében nyomatott háromnyelvű kiadványa, nemkülönben a H. O. E. állandó propaganda munkája meg fogja hozni a kívánt eredményt.

Kenessey Béla.

MEZŐGAZDASÁGI ÜZEM ÉS SZÁMTARTÁS.

Rovatvezető: Ormándy János dr.

Előirányzattal dolgozzunk.

Mikor a mezőgazdaság helyzetéről kétségbeesett felszólalásokat, beszédeket, jelentéseket olvasok, nem tudok magamban tartani néhány kérdést, amelyek ilyenkor bennem felvetődnek. Igazak-e ezek a jelentések, helyesen állapították-e meg a mezőgazdaság jövődelmezőségét — az még nyitott kérdés marad. Mert az lehet, hogy mezőgazdasági mérlegünk az elmúlt időre vonatkozóan veszteséget mutat, de kérdés, hogy alaposan megvizsgáltuk-e, hogy mi a veszteség tulajdonképpen oka. Hatha az üzemevezetésben, az üzemszervezésben vagy esetleg egyéb balfogásban rejlik a rossz eredmény oka és talán csak kis részben okai a veszteségnek mai közgazdasági viszonyaink.

Azt el sem lehet képzelni, hogy csak a tulajdász, a rossz hitelviszonyok, az iparcikké árának eltolódása stb. lennének okai annak, hogy a mezőgazdálkodás ma nem fizetődik. Ebben az esetben céltalan lenne tovább folytatni a gazdálkodást. És tekintettel arra, hogy csak igen kevés ember hagyja abba a gazdálkodást a mezőgazdasági üzemből eredő veszteségek miatt és még mindig akadnak bérlők, akik nemcsak hogy meg tudnak élni, hanem jövedelmük növelése céljából még többet is hajlandók bérelni, mindez arra enged következtetni, hogy számtartásunk adataiból helytelen következtetéseket vontak azok, akik a mezőgazdálkodás teljes csődjét hirdetik.

Sokkal több joggal beszélnek a mezőgazdálkodás jövődelmezőségéről és időszere sérelmeiről azok, akik előirányzatok tételéből következtetnek a jövőre. Jól átgondolt, alapos, részletes és az elmúlt évek statisztikai adataira támaszkodó reális jövődelmi előirányzat mutathatja meg a jövőnkét és biztosíthat olyan „non putarem“-ek ellen, amelyek lehetnek kibúvók a felületes alkalmazotti részére, de kiküszöbölendők a mai kétségtelenül komoly, nehéz viszonyok között.

A mezőgazdasági számtartás igen fontos alkotórésze az előirányzat. Aki enélkül akarja üzemet vezetni, hasonlít a sötétben tapogatózó emberhez. Még nagyobb könnyelműség kell ahhoz, hogy úgy gazdálkodjék: „ahogyan esik, úgy puffan“. Mert ha nem is tarthatjuk egészen kétségbeesettnek a helyzetet, azért rózsásnak sem mondható, de aki gondosan összeállított előirányzat szerint dolgozik, azt nagyobb baj nem érheti, ha következtetesen ragaszkodik ahhoz. Az előirányzatban olyan segítséget talál az üzemevezető, amely az állandó nyugodtság és biztonság érzetét biztosítja számára.

Tudom, hogy sokak előtt nyitott kapukat döngetek ennek a kérdésnek a tárgyalásával, de mégsem hallgathatom el, mert azt is tudjuk, hogy még sok helyen vagy nem készítik előirányzatot vagy pedig sok mindenféle okból kifolyóan rosszul készítik el, vagy pedig nem tartják be azt. Azért is fontos ezt a kérdést tárgyalni, mert szoros kapcsolatban van a mezőgazdasági számtartással.

Előirányzatunk elkészítésénél kétféleképpen járhatunk el: 1. Termésünk betakarítása, elcséplése után megállapítjuk az egész évi szükségletet, illetve az eladható feleslegeket és csak ezek értékét állítjuk be a várható bevételek közé. 2. A bevételek között az egész termésünk értékét szerepeltetjük, viszont az összes kiadásokét is, így a vetőmagot, a konveniót, a takarmányozáshoz szükséges mennyiséget stb. Ebben az esetben természetesen a bevételi és kiadási tételeket ugyanolyan egységáron számoljuk el. Tehát akármelyik módszert követjük is, ugyanazt az eredményt kapjuk.

← SZIVÓGÁZMOTORHOZ ÉS ŐRLÉSHEZ retortabükktaszén

gazdaságos!

POROSZ KÖSZENET, KOKSZOT ÉS TŰZIFÁT
a legkiválóbb minőségben, vagontételekben azonnal szállíthatunk. Kérjen árajánlatot!

Gáspár Fülöp

tűzifa-, faszén- és köszentelepei
Budapest, VI., Hungária-körút 87.

Telefon: Aut. 136-10 és Aut. 239-75

Sürgőnyoim: „Gáspárfa Budapest“

A MEZEIEGER (POCOK) LEGKEDVESEBB MÉRGEZETT ELEDELE A KUKORICATÖRMELEKKEL KESZITETT

ARVALIN

FOSZFOR-MÉRÉG 4-5 ÓRÁN BELÜL BIZTOSAN ÖL.
EGYEBB EGER ES PATKÁNYIRTÓ KESZITMENYEK:

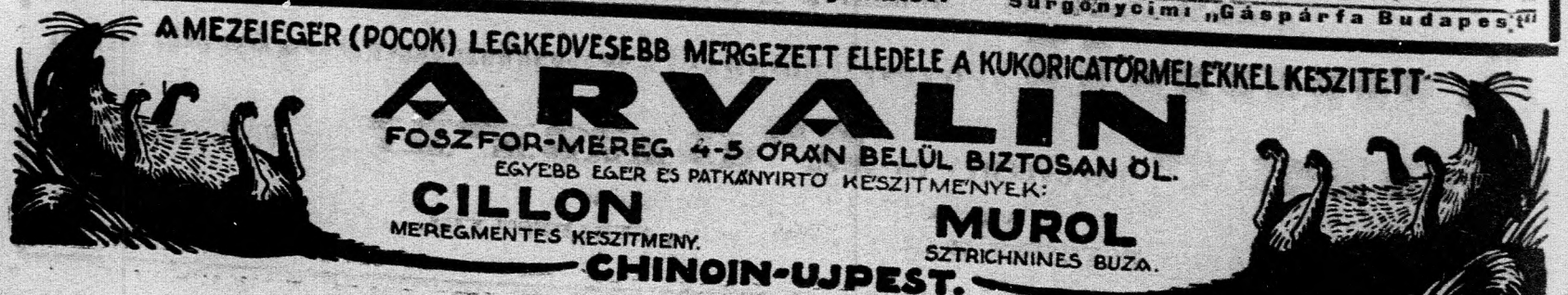
CILLON

MÉRMENTES KESZITMENY.

MUROL

SZTRICHNINES BUZA.

CHINOIN-UJPEST.

Mind a bevételi, mind a kiadási tételek összeállításánál legyünk figyelemmel a számtartás főkönyvi számlacímre, mert így lehetséges állandó lépést tartani az előiránnyal és ezáltal meg van az ellenőrzése is annak, hogy betartottuk-e azt pontosan.

A fentebb említett I. pontban foglalt módszert szem előtt tartva, bevételi és kiadási tételeink a következők lehetnek. Bevételek: terményfeleslegek, tejleadás és egyéb állati termékek, állatszaporulatból a) ellés, b) fiatal állatok növekedése, mustraállat-leadás, hizóállatleadás, egyebek. Kiadások: hasznbér, adó, biztosítások, alkalmazottak fizetése, műtrágya, vásárolandó takarmányok, állatállomány pótlása, munkabérek, anyagbeszerzés (ipari cikkek), egyebek.

Igen fontosnak tartjuk, hogy mind a bevételi, mind a kiadási tételek időrendben — úgy amint azok egymás után várhatók — legyenek összeállítva. Az értékesítések és az állatszaporulatok idejét majdnem pontosan előre meg lehet állapítani. A növekedéskor állatok értéknövekedése az év folyamán egyszer vendő figyelembe. Az ellések bekövetkezésének időpontját ismerjük. A szaporulat egy bizonyos % a mindig értékesítésre kerül, míg a másik részét a kisselejtett állatok pótlására, vagy a létszám szaporítására használjuk fel. A kisselejtett állatok pótlását nem vesszük figyelembe az értékelésnél, helyette a kimustrált állatok értékét állítjuk be.

A kiadási tételek közül mindegyikről tudjuk, hogy mikor lesz esedékes. Ez alól csak az anyagbeszerzés kivétel, mert erről nem lehet biztosan tudni, hogy mikor van valamire szükség. Egy ügyes mesterember azonban össze tudja állítani a szükségletet. Neki ismernie kell a gépek állapotát és jó előre megmondhatja, hogy mikor mire lesz szüksége.

Mintán ilyenformán összeállítottuk kiadásaink sorrendjét, a bevételeinket is úgy oszthatjuk be, hogy állandó fedezetünk legyen.

Előirányzatunk használhatatlanná válik, ha nem gondoskodunk annak megfelelő ellenőrzéséről. Ez

az adott körülmények között való legelősebb termelés megvalósítható, tehát az előirányzat kiadási tételei oszlatást nem hozhatnak.

A jó előirányzat különösen olyan földbirtokosok részére adhat megnyugvást, akik alkalmazottak által vezették a gazdaságukat. Ezáltal jó előre láthatnak mindent, viszont az ellenőrzés a legkönnyebben megejthető.

Polich Simon
okl. gazda.

176. sz. kép. Jászay Imre felsőbárándi földbirtokos lipizzai fogata az 1929. évi aacheni nemzetközi lovasmérkőzésen. Hajtja Pettkó-Szandtner Tibor méneskari őrnagy.

Magyar fogatok sikere külföldön.

Az utolsó két év sok dicsőséget hozott a magyar lötenyésztésnek. Az aacheni, a drezdai és a bécsi nemzetközi lovasmérkőzéseken részt vevő magyar fogatok igen nagy sikerrel szerepeltek és a magyar lö hírnevéhez méltó, kiváló eredményekkel Európa figyelmét a magyar lötenyésztés felé fordították.

Az 1928. évi aacheni és az 1929. évi aacheni, drezdai és bécsi nemzetközi lovasmérkőzések jelölik azt a sikereket, amelyet a magyar

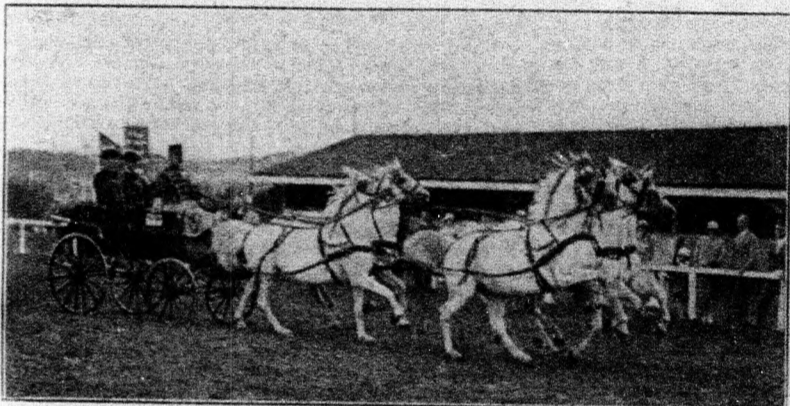
hannoveri hajtóiskolában is feltűnt hajtótehetségéről a német urkocsisok körében is. A legkiválóbb német fogatok mellett a bábolnai arab ötös fogat dicsőséget szerzett a magyar színeknek, mert az aacheni lovasmérkőzés legkiemelkedőbb és legkedveltebb eseménye volt. A tízezret meghaladó nézőközönség mindenkor viharos tetszéssel fogadta a festőien szép megjelenésű és kiváló izléssel összeállított magyar fogatot. „Mint egy gyönyörű festmény, amely a mindnyájunk által szerett ország minden jellemző szépségét magában foglalja, úgy vonult fel naponta a csillogós magyar ötös fogat” — írják a német lapok. A gyönyörű mozgású, teljesen kiegyenlített szürke arab kancák, a kifejezetten magyaros befogási mód, a változatos és látványos bemutatás, a ragyogó sallangos szerszám, az árvalányhajás magyar kocsisok és nem utolsósorban a magyar urkocsis hajtóművészete, mindjárt az első alkalommal meghódították a német közönséget. Külön elismerést érdemelt a lovak barmulatos fegyelmézettsége, amely különösen a vágató fogatnál volt feltűnő, az ütemváltogatásnál tanusított felülmulhatatlanul nyugodt átmenet, a legapróbb részletekig hibátlan magyar befogás és általában a kiváló izléssel, hozzáértéssel és szeretettel összeállított fogat teljes harmóniája. Nagy mértékben előmozdította a magyar fogat sikerét az ötletes és fordulatossá bemutatás is, amely minden alkalommal valami új látivalal szolgál. Így egyik napon az eső már csaknem elmosta a programot, amidőn megjelent a csengős magyar fogat az esőre felkészült szürös kocsisokkal és nagy tetszés mellett megmentette a helyzetet. Nagy sikert aratott a magyar fogat az akadályhajtásnál is, ahol még vágatásban is biztosan és hiba nélkül vette az akadályokat.

Az első évi aacheni szereplés eredményeképpen a magyar fogat két I. díjjal kitüntetve tért haza és ezenkívül felejthetetlenül szép emléke maradt Aachenben, Pettkó-Szandtner Tibort pedig a német közönség előtt is a legjobb urkocsisok közé emelte. A magyar urkocsis iránti teljes bizalom és elismerés megnyilvánulása, hogy már ezen a lovasmérkőzésen német fogatok előhajtására is felkérték. A szakemberek részére igen érdekes látványt nyújtott, hogy a hollsteini négyes fogatot kifogástalan angol módszer szerint hajtotta elő, majd közvetlenül utána az ötös fogatnál az eredeti magyar hajtást mutatta be.

Az 1928. évi aacheni sikerek alapján 1929-ben az aacheni, drezdai és bécsi lovasmérkőzések rendezése versengett a magyar fogatok részvételének biztosításáért. A rendező osztrák és német egyesületek már olyan nagy súlyt vetnek a magyar fogatok megjelenésére, hogy az előzőeken meghíváson túlmenően, a részvételnél felmerülő költségeket is csaknem teljesen maguk viselték.

178. sz. kép. A mezőhegyesi m. kir. állami ménes Nonius fogata az 1929. évi aacheni nemzetközi lovasmérkőzésen. Középen bábolnai arab kanca.

177. sz. kép. A bábolnai m. kir. ménes arab ötös fogata az 1928. évi aacheni nemzetközi lovasmérkőzésen.

is könnyen elérhető azáltal, hogy hetenkint vagy havonként összegezzük a vonatkozó főkönyvi számláink bevételi, illetve kiadási tételeit és összehasonlítjuk az előirányzat megfelelő pontjaival. Így számtartásunknak állandó érintkezése lesz az előiránnyal. Feltételezzük természetesen azt, hogy a számtartás naponta minden forgalmat állandóan könyvelt. Az előirányzat adja azt a keretet, amelyen belül mozoghatunk, a költségének ellenőrzője és megakadályozója a számtartás.

Lássuk, hogyan fest ez a gyakorlatban? A terményfeleslegeinkből származó bevételeket a buza, rozs, árpa, zab, tengeri, burgonya, cukorrépa, apró magvak, valamint egyéb növények és magvak számláinak „követel” oldalai mutatják. A tejleadásból és egyéb állati termékekből származó bevételeket ugyancsak a hasonló nevű számlák „követel” oldalai mutatják. Az állatszaporulatból és növekedésből származó bevételt az év eleji és az év végi leltárkülönbözöt tájékoztat. A különböző állatértékesítésből eredő bevételek az illető számlák „követel” oldalain láthatók.

Az előirányzat kiadási tételei ellenőrizhetők a már említett számlák „tartozik” oldalain. Röviden az előirányzat bevételi tételei a közvetlenül jövedelmező számlák „követel” oldalán, a kiadási tételek pedig a közvetve jövedelmező számlák „tartozik” oldalain láthatók.

Számtartásunk tökéletesnek csak akkor mondható, ha az úgy mint a véredényhálózat a testben, elhatol a gazdaságok legtávolabb eső részeibe is. Az előirányzat meghatározza a tennivalókat, a könyvelés ellenőri azt, hogy mennyiségileg és minőségileg megtettük-e azt, amit előre elhatároztunk.

Ha pedig szabad különbséget tennünk az előirányzat bevételi és kiadási tételei között, úgy azt mondhatjuk, hogy amíg a bevételi tételek nagysága nyegesen összefügg a természettel — például a termés nagyságát az időjárás befolyásolja —, tehát nagy mértékben tőlünk független erő határozzák meg az előirányzat bevételi tételeit, addig a kiadási tételek már majdnem 100%-ig tőlünk függenek. Vagyis

fogatok a külföld érdeklődésétől kísérve megtették és amelyen a bírálóbizottság elismerése értékes díjakkal, a nézőközönség elragadtatása pedig meleg ünnepléssel és tetszésnyilvánítással jutalmazta a magyar lö kiválóságát és dicsérete az „urkocsisok nagymesterének”, Pettkó-Szandtner Tibor méneskari őrnagynak hajtóművészetét. A külföldi sportlapok hasábokat szenteltek a felsorolt nemzetközi lovasmérkőzések magyar fogatainak és már csak ezért is szükségesnek tartjuk, hogy a magyar lö és a magyar

179. sz. kép. A mezőhegyesi m. kir. állami ménes Nonius fogata az 1929. évi aacheni nemzetközi lovasmérkőzésen.

urkocsis külföldi sikereit éppen a tárgyilagos külföldi kritika alapján itthon is szélesebb körben megismertessük.

Hosszu szünet után 1928 augusztusában az Aachenben rendezett nemzetközi lovasmérkőzésen jelenik meg ismét a magyar fogat a külföld nagy nyilvánossága előtt. Ezen az első bemutatkozáson még csak egy fogat, a bábolnai m. kir. állami ménes arab ötös fogata viselte a magyar színeket, amelyet egyik leg-hívatottabb urkocsisunk, Pettkó-Szandtner Tibor hajtott elő, akit már közismert hazai sikerei képesítették erre a kitüntető megbízásra. De jól ismerik őt a

nulása, hogy már ezen a lovasmérkőzésen német fogatok előhajtására is felkérték. A szakemberek részére igen érdekes látványt nyújtott, hogy a hollsteini négyes fogatot kifogástalan angol módszer szerint hajtotta elő, majd közvetlenül utána az ötös fogatnál az eredeti magyar hajtást mutatta be.

Az 1928. évi aacheni sikerek alapján 1929-ben az aacheni, drezdai és bécsi lovasmérkőzések rendezése versengett a magyar fogatok részvételének biztosításáért. A rendező osztrák és német egyesületek már olyan nagy súlyt vetnek a magyar fogatok megjelenésére, hogy az előzőeken meghíváson túlmenően, a részvételnél felmerülő költségeket is csaknem teljesen maguk viselték.

Az 1929. évi aacheni lovasmérkőzésre már ötös, négyes és kettes magyar fogatok vonultak fel. Itt már két ötös szerepelt: az egyiknél négy mezőhegyesi fekete Nonius kanca fogta közre a középen diszjelző szürke arab kancát, amely a fekete szomszédaságból megkapóan emelkedett ki, a másiknál pedig megfordítva, szürke arab kancák között fekete Nonius kanca volt a középlő. A négyes fogatok csoportjában Pettkó-Szandtner Tibor a mezőhegyesi m. kir. állami ménes három fekete Nonius kancájából és egy bábolnai szürke arab kancából állította össze egyik fogatát, a másikban bábolnai szürke arab kancákat hajtott, míg a harmadikat Jászay Imre felsőbárándi földbirtokos bocsátotta rendelkezésére. Ez az utóbbi négyes fogat Jankovich-Bésán Endre gróf méneséből származó lipizzai kancákból állt. A kettes fogatok között ugyancsak egy mezőhegyesi Nonius fogat és Jászay Imre lipizzai fogata szerepelt. A magyar fogatok részvételére az aacheni lovasmérkőzésnek ismét legfontosabb eseménye volt. De amíg az előző évben csak a bábolnai ötös fogat szerepelt, addig ezen a mérkőzésen már gazdag magyar program tette változatosabbá és vonzóvá a lovasnapok képét. Ez alkalommal is teljes elismerés, állandóan megismétlődő tapsvihár és a legszebb díjak jeleztek a magyar fogatok nagy sikerét. Igen szépen szerepelt a magyar fogat a maratóni versenyben is, ahol a

magyar ló keménységéről és kitartásáról tett tanubizonyoságot. A részvétel eredményeképpen az idei aacheni nemzetközi lovasmérkőzésekről a magyar fogatok négy I., négy II. díjjal és 1450 M pénzdíjjal tértek haza és ezen kívül a bírálóbizottság *Pettkő-Szandner* Tibort tüntette ki a „legjobb urkocsis” részére kitűzött díjjal.

Hasonló nagy sikerrel vettek részt a magyar fogatok az idei *drezdai és bécsi lovasmérkőzéseken* is. *Drezdában* a fogatbemutatót két ötös fogattal jelent meg *Pettkő-Szandner* Tibor; a mezőhegyesi ménes egy Nonius ötöst, a bábolnai ménes egy arab ötöst küldött ki, de a szürke arab fogatot középen egy fekete Nonius kanca, a fekete Nonius fogatot pedig egy arab kanca díszítette. A *drezdai részvételt* az ottani magyar konzul messzemenően támogatta. A bécsi lovasmérkőzésen szintén nagy lelkesedést váltott ki az arab ötös fogat, középen egy fekete Nonius kancával. Különösen nagy sikert aratott az akadályversenyen, ahol a kettes fogatok szűk akadályain gyorsan biztosan és hiba nélkül ment át. *Drezdában és Bécsben* elért szép eredményekkel szintén értékesen szolgálták a magyar fogatok a magyar ló külföldi propagandájának ügyét és Bécsből három I. díjat, *Drezdából* pedig egy I. díjat hoztak haza.

Ezekben igyekeztünk vázolni a magyar fogatok sikeres külföldi szereplését, amelyet a szakemberek teljes elismerése és a lovasmérkőzések közönségének lelkes elragadtatása kísért. Az a nagy lelkesedés és tetszés, amit a magyar fogatok Aachenben, *Drezdában és Bécsben* kiváltottak, messze földre eljuttatja a magyar ló hírnevét és így végeredményben a magyar fogatok nemcsak a magyar lótenyésztés érdekeit, hanem a jellegzetes magyar nemzeti értékeknek a külföld előtt való jobb megismertetését is hasznosan szolgálták.

De különösen megbecsülhetetlen az az előny, amelyet az ilyen nagyszerű külföldi szereplések és az ezek útján kifejtett nagyarányú propaganda a magyar lótenyésztés és így lovaséletünk előmozdítása szempontjából jelentenek. A közismert magyar lovas-szellem és a magyar embernek a lótenyésztés iránti különös elszármotatása még nem elegendő a nehéz helyzetben lévő lótenyésztésünk kereteinek fenntartásához, illetve kívánatos továbbfejlesztéséhez, ha a jövedelmező lótenyésztés előfeltétele, a megfelelő értékesítési lehetőség nincsen meg. A belföldi lovasélet terén egyelőre érdemleges javulás nem várható. A legjobb lovasárlónak, a hadseregnek a lószükséglete lényegesen csökkent, a hadsereg szükségletén túlmenően pedig, eltekintve a mezőgazdaság keretén belül történő lovforgalomtól, luxuslovak iránt részben az autó elterjedése, részben a rossz gazdasági viszonyok következtében igen szűkköri az érdeklődés. Ilyen körülmények között lovaséletünk érdemleges javulását elsősorban lovaséletünk fejlődésétől várhatjuk. Ezért a legnagyobb örömmel üdvözölhetjük a magyar fogatok sikeres külföldi szereplését, amely a külföld nagy nyilvánossága előtt hatalmas propaganda útján igen értékes eszköze okivitelünk előmozdításának.

A magyar fogatok külföldi szerepléséről nem számolhatunk be azonban anélkül, hogy teljes elismeréssel emlíkezzünk meg *Pettkő-Szandner* Tibor nemeskari örnagyról, az itthon és külföldön egyaránt nagyrabecsült urkocsisunkról, akinek neve egybeforrott az aachen, drezdai és bécsi sikerekkel. A lótenyésztésünk érdekében küldöndön is kifejtett eredményes munkásságáért, a magyar lónak külföldön szerzett dicsőségéért, a magyar gazdaközönség köszönettel tartozik *Pettkő-Szandner* Tibornak, akit a németek az „urkocsisok nagymesterének” neveztek el. *Balta Pál.*

Fontos Ujdonság! A szeszgyártás kézikönyve
 rta: Dr. Hérics Tóth Jenő és Osztrovszky Antal
 720 oldal, 143 ábra, 100 táblázat. Fűve 32 P. köve 36 P.
 „Patria” r. t. könyvkiadása, Budapest, IX., Üllői út 25. szám.

Törvények és rendeletek.

Rovatvezető: *Mutschenbacher Emil dr.*

(A vagyonváltásbuza és a vámgabona novemberi ára. — A bankkamatláb mérséklése. — A gyümölcs-pálinka forgalombahozatala. — Gyarmatárak és fűszerek forgalmi adóváltása. — Az 1930-ra szóló balesetbiztosítások az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál.)

A vagyonváltásbuza és a vámgabona novemberi ára.

A 143.030. számú pénzügyminiszteri rendelet értelmében a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő buza Ára f. évi november havában métermázsánként 21 pengő.

A 146.070. számú pénzügyminiszteri rendelet szerint pedig a málmok által f. évi november havában terményekben megkeresett vámgabonának az általános forgalmi adó alapján szolgáló átlagos ára métermázsánként a következő:

luza	-----	21 pengő
rozsa és kószeres	-----	15 "
árpa	-----	18 "
zab	-----	13 "
tengeri	-----	17 "
köles	-----	11 "
tatárka	-----	18 "
ocsu és konkoly	-----	10 "

A bankkamatláb mérséklése.

A Magyar Nemzeti Bank folyó hó 4-től kezdve a váltók, közraktári zálogjegyek és értékpapírok leszámítolási kamatlábát 8%-ról 7 1/2%-ra, az 1924. évi népszavazási kölcsönkötvényeire adott kölcsönök lombard kamatlábát pedig 8 1/2%-ról 8%-ra szállította le.

A gyümölcs-pálinka forgalombahozatala.

A pénzügyminiszternek 135.000. számú, folyó hó 4-én életbelépett rendelete módosítja a termelési adó alá eső szeszfőzésekben előállított szesz (gyümölcs-pálinka) forgalombahozataláról szóló folyó évi 2700. számú pénzügyminiszteri rendelet egyes rendelkezéseit. Az új rendelet értelmében a termelési adó alá eső szeszfőzésekben (központi, községi, városi, egyesületi, szövetkezeti, vagy egyéni és gyümölcs-pálinka főzésekben) előállított szesznek (gyümölcs-pálinkának) forgalombahozatala az illető termelő, illetve szeszfőzdei felvezető és egyéb alkalmazottak saját, valamint mindazok háztartási szükségletét, cselédek és munkások fogyasztási szükségletén túl, de legfeljebb 5 hl-ig terjedő mennyiségben, továbbá legfeljebb 15 abszolút literig terjedő eladások és ajándékozások, továbbá saját konyak- vagy likőrgyárban tényleg felhasznált mennyiségben felül, kizárólag az Országos Gyümölcsszeszforgalmi R.-T. hatáskörébe tartozik. Tehát az Országos Gyümölcsszeszforgalmi R.-T. kikértilésével a szóbanlévő szesz (gyümölcs-pálinkát) forgalomba hozni egyáltalában nem szabad a ha az egy-egy termelőnek engedélyezett legfeljebb 5 abszolút hektoliter szesz (gyümölcs-pálinka) a fentebb részletezett kizárólag saját háztartása és szorosan körülhatárolt gazdasági szükségletre nem használhatók fel, az 5 hl-ből fennmaradó mennyiséget is csak az Országos Gyümölcsszeszforgalmi R.-T. hozhatja forgalomba. Azt is kimondja még a rendelet, hogy ha valamely termelési adó alá eső szeszfőzde a saját termelési szeszfőzési nyersanyagát (szőlőtörköly, borseprő, szilva) kifőzi vagy az illetékes központi szeszfőzdeknél átadni nem akarna, jogában áll a fűlős szeszfőzési nyersanyagot bármely ugyanaz a községi szeszfőzési engedéllyel bíró termelőnek, vagy bármely engedéllyel bíró, termelési adó alá eső szeszfőzde vállalkozónak eladni, viszont a vevő az így vásárolt nyersanyagot bármely termelési adó alá eső községi, egyesületi vagy egyéni szeszfőzdeben szeszfőzésre felhasználhatja, vagy az illetékes központi szeszfőzdeknél szeszfőzés céljára eladhatja. Egy-egy termelő, illetve engedéllyel bíró, termelési adó alá eső szeszfőzde vállalkozó termelési idezőszakonként más termelőtől legfeljebb 100 q-t vásárolhat szeszfőzés céljára.

Gyarmatárak és fűszerek forgalmi adóváltása.

A pénzügyminiszter 137.998. számú rendelete értelmében f. hó 1-től kezdve a szerecsendió, szerecsendió-virág, a vanília és a pástétomfűszer nem fenyőzési tárgyak többé, tehát utának fenyőzési forgalmi adó nem szedhető.

A 137.999. számú pénzügyminiszteri rendelet pedig a sáfrányt, az ánizst, majorannát, koriandert, köményt mentesíti az általános forgalmi adó alól, ha azonban ezeket a fűszereket külföldről hozták be, a behozatal alkalmával a vámforgalmi adót továbbra is meg kell fizetni.

Végül a 138.000. számú pénzügyminiszteri rendelet értelmében folyó hó 1-től kezdve forgalmi adóváltás alá esnek a következő gyarmatárak és fűszerek: kávé, (nyers, pörkölt és őrlt is), tea, bors, szeszifőrs, gyömbér, lóhéj, csillagánizs, szegfűszeg, szerecsendió, szerecsendióvirág, vanília, kardemon és száraz babérlevél. Az adóváltás kulcsa 5%.

Az 1930-ra szóló balesetbiztosítások az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál.

A hivatalos lap október hó 27-i számában jelent meg a földművelésügyi miniszter 80.400. számú rendelete szabályozza 1930-ra a gazdasági cselédeknek és idénymunkásoknak baleset esetére szóló kötelező biztosítását.

A minden mezőgazdasági munkaadót legkövetlenebbül érintő fontos rendeletet a következőkben ismertetjük olvasóinkkal.

A rendelet elsősorban arra utasítja a közönségi előjárásokat, hogy az 1900. évi XVI. t.c. 8. §-a értelmében esz- kötelező biztosításnak az 1930. évre való korosztálytelle végzett írják össze a gazdasági cselédeket és idénymunkásokat.

Arra nézve, hogy kik veendőek fel az összeírásba, tájékoztatóul a következőket közli a földművelésügyi miniszter rendelete:

figyelemmel az 1907. XLV. t.c. 1. §-ára gazdasági (külső) cselédeknek tekintendő azok a cselédek is, akik háztartásbéli és egyszerűbb gazdasági munka teljesítésére veendőnek, csak a szerződésből az ellenkező ki nem telt.

„gazdaság” (1907. XLV. t.c. 1. § első bekezdése) kifejezés alatt nemcsak a mezőgazdaság, hanem az őstermelés és a gazdaság minden ága értendő. Az összeírásba tehát felveendő nemcsak a gulyás, kanász, tehenész stb., hanem az is, aki az 1907. XLV. t.c. 1. § első és második bekezdésében körülírt módon gazdasági üzemben egy hónapra, vagy egy hónapot meghaladó időre személyes és folyamatos szolgálat teljesítésére az alább felsorolt foglalkozási körbe szegődnek, illetve az 1913. XX. t.c. 2. §-ára való tekintettel gazdaságban személyes és folyamatos szolgálat teljesítésére vállalt kötelezettséggel legalább egy hónapon át, mint szegődményes iparosok állnak illető viszonyban, amennyiben utóbbiak ipari munkát az illető gazdaságon kívül másnak koresetszerűen nem teljesítenek.

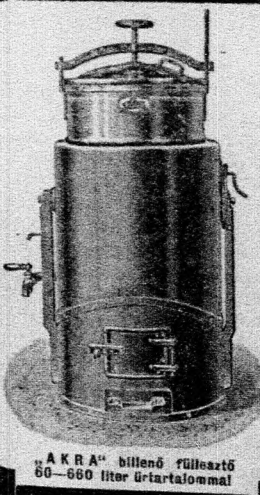
Ugyancsak felveendő az összeírásba a fenti feltételek mellett szegődményes iparosok minőségben és teendőre esz- szerződött gépkészítők (vizsgázott gépkész), valamint a gazdasági vasutüzemnél alkalmazott gazdasági cselédek is.

Felveendő továbbá az egyes gazdaságok gazdasági pépa mellett, valamint a tőzsgazdaságokban (mesterséges halastavaknál is) ugyancsak a fenti feltételek mellett szolgálati viszonylatban állók is, amennyiben utóbbiak a haltermelés és más nyereségterületek iparszerű (konzerválás stb.) földolgozásával nem foglalkoznak.

A biztosítandóknak gazdasági cselédi minőségét nem befolyásolja az a körülmény, hogy az illető gazdaság számára ipari munkát teljesít.

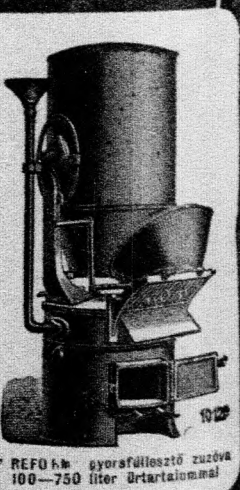
A rendelethez mellékelte tájékoztató kimutatás szerinti balesetbiztosítási kötelezettség alá esnek a következő gazdasági alkalmazottak:

Béresgazda, bérruhás kocsis, bolgárkerész, bőrféltő, cselédgulyás, cselédgulyásbajtár, cselédkanász, cselédkanász- bajtár, csikós, csikósgazda, csametekerti őr, csász, digester- felvigyázó, dohánytermelésre szerződött gazdasági cseléd, erdőőr, erdővéd (erdőszolga), éjjeli őr (gazdasági üzem őrzésére alkalmazva), faragóbéres, fejtőlegény, fölözdmester, gazdasági vasutüzemnél alkalmazott gazdasági cseléd, gépkészítőkészítők, vizsgázott gépkész, amennyiben nem idénymunkára (cselédre stb.) van szerződötve, gépkész- vezető (amennyiben szolgálati magasabb, a gép szerelésére is kiterjedő előkészítést nem létező fel), göbölős, göc- ekefűtő, gőzekegépész (gőzekegőrmányos), amennyiben nem idénymunkára van szerződötve, gulyásbajtár, halász (haló), amennyiben iparszerű foglalkozást nem végez, határő, hegyőr, igáskocsis, idénymunkás (u. n. sommás munkás, gazdasági nyári cseléd a fentjelzett rendeletben megállapított feltételek fennállása esetén), juhászajtár, kanászajtár, kaptár (csakis gazdasági üzemmel kapcsolatban alkalmazva), kassza- fűtő, kenderátató, kenderkikészítő, kertész, kishéres, koc- kocsis, kocsis, (kocsisgazda) (csakis a háztartás körüli fog- lakozottatott parádéskocsis kivételével), községi juhás, községi kanász, kulcsár (gazdasági), kufiúr, lokomoti- (mozdony)-fűtő, lovaszfű, loápoló, magtárkezelő, magtár- majoros (tanács), mezőőr, mindenek (mint gazdasági cseléd, ostaros (ostoros béres), pásztár, pincemester és állás- pincemunkás (csakis gazdasági üzemben), rétibőlő fel- vigyázó, sajtimester, számadógulyás, számadójuhász, számadó- kanász, szegődményes iparosok (összes kategóriát, nevezve

Átvettük a leghírneveesebb németországi speciális gépgyár, a **Kyffhäuserhütte** (Arlern, Szászország) vezérképviselét **burgonya- és takarmányfüllesztő-készülékekben** melyeket különböző nagyságban raktárról azonnal szállíthatunk **Arajánlattal szives megkeresésre készséggel szolgálunk!**

Braun és Urményi
Budapest, V., Báthory-utca 7.
Honvéd-utca sarak
Telefon: Aut. 241-34

A K R A " billenő fűllesztő 60-660 liter űrtartalommal

REFU " gyorsfűllesztő zuzóva 100-750 liter űrtartalommal

rendelet értelmében... (vertical text on the left margin)

sen: ács, asztalos, bogár, kovács, kádár, kőműves, lakatos, szíjgyártó stb.)... (text describing professions)

Az időnyomások (ugynevezett sommás munkások, gazdasági nyári cselédek) összeírását illetően... (text about labor regulations)

Az 1900: XVI. t.c. 8. §-ából, valamint az 1907: XLV. t.c. 28. §-a... (text about legal provisions)

Az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál baleset esetére... (text about accident insurance)

Az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál baleset esetére... (text about accident insurance)

Ami pedig az egy hónapi szolgálati időtartamot illeti, azt... (text about service duration)

Az időnyomások (ugynevezett sommás munkások, gazdasági nyári cselédek) összeírását illetően... (text about labor regulations)

Azok a képesített gépezetlők (vizsgázott gépészek), akik nem csupán időnyomásra vannak szerződötve... (text about qualified mechanics)

Azok a képesített gépezetlők (vizsgázott gépészek), akik nem csupán időnyomásra vannak szerződötve... (text about qualified mechanics)

Azok a képesített gépezetlők (vizsgázott gépészek), akik nem csupán időnyomásra vannak szerződötve... (text about qualified mechanics)

Azok a képesített gépezetlők (vizsgázott gépészek), akik nem csupán időnyomásra vannak szerződötve... (text about qualified mechanics)

Azok a képesített gépezetlők (vizsgázott gépészek), akik nem csupán időnyomásra vannak szerződötve... (text about qualified mechanics)

Azok a képesített gépezetlők (vizsgázott gépészek), akik nem csupán időnyomásra vannak szerződötve... (text about qualified mechanics)

járás megindítására illetékes elsőfokú közigazgatási hatóság... (text about administrative procedures)

Amennyiben a gazdasági géptulajdonos munkaadók baleset esetére... (text about employer liability)

Az 1913: XX. t.c. 2. §-a utolsó bekezdésében említett képesített gépezetlők (vizsgázott gépészek) — amennyiben nem egy hónapra... (text about qualified mechanics)

Az a képesített gépezetlők (vizsgázott gépészek), aki nem gépész... (text about qualified mechanics)

Tekintettel arra, hogy az ipar és kereskedelem körében munkaviszonyban állók betegségi és baleseti kifizetése... (text about insurance)

Az 1927: XXI. t.c. 2. §-a értelmében a törvény hatálya nem terjed ki a mezőgazdaságra és az erdei termelésre... (text about law scope)

Amennyiben az érdekelt munkaadó a fennálló balesetbiztosítási kötelezettségnek nem tette eleget... (text about insurance)

KÖNYVISMERTETÉS.

Laci bácsi regénye.

Ezt a címet viseli Bartha Tivadar új könyve, amely immár harmadik kötete a szerzőnek... (book review text)

MÉSZNITROGÉN 19-20% nitrogén- és kb. 60% mész tartalommal a legolcsóbb és hazánkban legjobban bevált nitrogénműtrágya. (Large advertisement for fertilizer)

mét családja máshoz kényszerítette s azt azután fiatalon sirba vitte a szenvedés. Laci bácsi tiszta idealizmussal őrizte mindvégig első eszményének emlékét és aglegény maradt. Ennyi a történet. Ezt a nem éppen ismeretlen keretben azonban életmegfigyeléssel, tiszta érzések melegével és az uralgondolkozás szellemével tölti meg az író; az események sovány csontozatára finom idegszálakkal átszött nemes emberi formákat rak. Előadásában a kemény dereku magyar gyengéd romantikája az előttünk lepergett esemény valóságosságát nyeri és érzélgőssége mellett is megindít.

Barthos a romantikus iskola szemérmesen tartózkodó, tiszta eszközeivel dolgozik, de nem enged a fantázia csábításának, hanem realitásokra épít. Minden elbeszélésében sok a szív, de valamennyi való életet lüktet. Modora mesterkéltég nélkül való, közvetlen, magyarosan izes. Kötete a fehér könyvek közül való. Barthos Tivadar, miután a vadászó férfiakat meghódította, ezzel a könyvével arra az utra tért, amelyen a leányotthonokba is mint kedves vendég vonulhat be. Az izléses kivitelű könyvet, amely a szerző arcképét is hozza, a „Glória” adta ki; megrendelhető ugyanott (Budapest, VIII., Baross-utca 4.). Aki megveszi, vonzóan szórakoztató olvasmányhoz jut.

György Endre emlékezete. Írta: Bernát István. A Magyar Tudományos Akadémia kiadásában most jelent meg külön füzet alakjában az az emlékezés, amelyet annak idején Bernát István mondott el György Endre fölött. A füzet tartalmas képét adja annak a sokoldalú munkásságnak, amely György Endre életét hasznossá és emlékezetessé tette. György Endre az OMGE tanácskozásain is tevékeny részt vett; 1882-ben a közlekedés kérdésének előadója volt. Sokat foglalkozott a kisbirtok hitelszervezetével s ebben az irányban folytatott munkássága a későbbi idők folyamára is terjedt. Sokat járt külföldön, különösen Angliában, ahol mint mezőgazdasági szakudósító értékes anyagot gyűjtött össze, hogy azt hazája érdekében itthon gyümölcsöztesse. Később az iparosításban és a fejlett ipar fokozott fogyasztásában igyekezett megtalálni a mezőgazdaság boldogulásának biztosítékát. A szövetkezeti mozgalom megindításában nevezetesen szerepet vitt, mint tagja annak a vezérkarnak, amely Károlyi Sándor gróffal az élen a magvetés munkáját végezte.

Az emlékezésben megkapó részletességgel látjuk leperegni egy, hazája sorsát szíven viselő férfi munkás életét, azzal a közvetlenséggel és melegséggel, amely Bernát István mesteri tollának minden írását jellemzi.

Lehrbuch der Milchwirtschaft von W. Fleischmann. Siebente, völlig neu bearbeitete Auflage, herausgegeben von Prof. Dr. agr. k. e. H. Weigmann. Kiel. Verlag von Paul Parey in Berlin.

A tejtermékek nagymérvű bevitele, amely az utolsó években állandóan emelkedik, a német gazdákat a tejtermelés fokozására és a minőség javítására ösztönzi, amivel a tejtermékbehozatal méreteit csökkenteni igyekeznek. Ez a törekvés ad nagyobb jelentőséget a Fleischmann féle közismert német munka újabb kiadásának, amely a tejgazdaság terén az utóbbi években elért tudományos és gyakorlati eredményeket is felöleli. A művet, amely W. Fleischmann ismert régi munkájának hetedik teljeseen újra átdolgozott kiadása, Beckmann bonni és Ritter berlini tanárok közreműködésével Weigmann dr. kieli tanár adta ki. A hat füzetben megjelenő munka most megjelent első füzetének I. részében Ritter tanár a tejgazdaság általános és a tejlámpiac jelenlegi helyzetével foglalkozik behatóan, a II. részben a tejgazdaság utolsó 50 év alatti fejlődését ismerteti, míg a III. behatóan foglalkozik a tehéntej összetételével, képződésével és az ezzel kapcsolatos kérdésekkel. A további folytatálagos füzetek a fejés és tejfelhasználás technikáját, a tejellátás

szervezetét, a vaj, sajt és egyéb tejtermékek készítését és a tejgazdaság keretébe tartozó többi kérdéseket ölelik fel. Beckmann tanár a gazdasági kérdésekkel, különösen az értékesítés szervezésével és a standardizálással foglalkozni. Fleischmann újonnan átdolgozott könyve kimerítő és részletekbe is behatóan új tan- és kézikönyvnek készül, amely a gazdáknak, a tejgazdasággal foglalkozóknak, tejüzemeknek és a mezőgazdasági hallgatóknak a tejgazdaság alapos megismerésére nyújt módot. A munka most megjelent száron illusztrált első füzetét a törekvés sikerét igéri. A munka megrendelhető a berlini P. Parey cégnél (a „Patria” könyvkereskedése útján is), egy-egy mintegy 8 ives füzet ára 6-50 P (összesen 6 füzetből fog állani az egész munka).

Ahogy én láttam. Írta ifj. Ócsai Gergely. Csinos kiállítású könyvecské jelent meg egy leikes lovas levele tollából. A könyvecské megjelenésének a magyar lovasélettel megmozdulása adott impulzust. 1926. tavaszán 20 fiatal kispaszorból álló lovascsapat indult el Ceglédre Rudnyánszky Ferenc nyug. huszárszázados vezetése alatt, hosszabb tanulmányúttal egybekötött kirándulásra. Ez a propagandaut olyan leikes tábor toborzott a lovasélet gondolat felkarolásának, hogy 1929 tavaszán mintegy 1000-re szaporodott ezeknek a lovas gazdijának a száma. Az országos mezőgazdasági kiállítás keretében már ügyes mutatónyakkal vonták magukra a közfigyelmet, az országos lovasnapok alkalmával pedig az egész magyar lovas sportélet meleg elismeréssel állott a lovasélet mozgalom mellé. A kispaszorból lovasélet mozgalma már annyira kifejlődött, hogy minden esztendőben hosszabb tanulmányútra mennek az ország különböző részeibe. Egy ilyen tanulmányút bonyomlásairól, gazdasági tanulságairól számol be ifj. Ócsai Gergely naplószerűen megírt könyvecskéje. A közvetlen előadási módor, amelyből a magyar róma szülötjének életereje ki-kicsendül, méltán azt a gondolatot kelti bennünk, hogy ha sok ilyen derék levele gazdajfa volna az orszagnak, nem kellene aggódnunk a magyar nép jövőjéért.

A Budapesti Kir. Magyar Tudományegyetemi Közgazdaságtudományi Kar Közigazgatási Intézete. Írta: Hésey László dr. okl. közigazda, egyetemi tanársegéd. Budapest, 1929. Wodianer F. és Fiai Grafikai Intézet és Kiadóvállalat R.-T. könyv- és hirdetőnyomdája.

Szerző fenti címen megjelent tartalmas füzetben ismerteti a Közgazdaságtudományi Kar Közigazgatási Intézetének működését. Az Intézet a Közgazdaságtudományi kar kebelén belül Steinecker Ferenc dr. egyetemi tanár vezetése alatt működik. Sokoldalú munkája mellett célja elsősorban az egyetemi elméleti oktatás kiegészítése és a magyar közigazgatás részére gyakorlatilag is felkészült, a korszellem követelményeinek minden tekintetben megfelelő egyének képzése, illetve nevelése. Alkalmat ad a közigazgatási fakultás hallgatóinak, hogy a gyakorlatokon és a szemináriumokban a vidék, elsősorban a falu gazdasági és kulturális viszonyaival közelebbről megismerkedhessenek, szociális és közegészségi helyzetét a helyszínen láthassák, tanulmányozhassák és előadások, viták rendezésével megtalálja a módot, hogy a végzett hallgatók, illetve a már gyakorlatban működő közigazgatási tisztviselők is magukat tovább képezhessék. Összegyűjti a közigazgatásra vonatkozó adatokat, azokat rendszeresen feldolgozza és előmozdítja tagjainak vagy a hozzá szakkérdésben fordulónak önálló tudományos tevékenységét. A praktikus élettel állandóan szoros összeköttetésben marad (Alföldi-kutató Bizottság, Népfőiskolák, Népművelési Szeminárium, Tanyai Kirendeltség stb.) és a szemináriumi munka során megismerteti a közigazgatás ügykezelésével is. Érintkezést tart fenn a külföldi

hasonló irányú tudományos intézetekkel és ezekkel együtt dolgozva, az igazgató-tanár irányítása mellett tudományos kutató munkával foglalkozik. Elismeréssel kell megállapítani, hogy a Közigazgatási Intézet a speciális kiképzés, valamint tudományos munkája révén hűzágótló, nélkülözhetetlen intézmény és nálunk a maga nemében egyedülálló.

S. E. dr.

A gazdaközönség köréből.

Adómérséklés elvben és a gyakorlatban.

Egyik gazdatársunk írja:

A gazdatársadalom talán még senkit sem fogadott olyan osztatlan bizalommal, mint Wekerle Sándor dr. pénzügyminisztert, amikor a miniszteri széklet elfoglalta. Ez a bizalom nemcsak a nagy név viselőjének, hanem a gazdatársnak is szólt, akiől azt reméltük, hogy ha nem is minden vonalon, de legalább az adózás terén meg fogja valóítani a régóta várt enyhülést. Wekerle Sándor rögtön kezdetben nemcsak szóval, hanem tettel is hozzájárult a helyzet orvoslásához. A legnyomasztóbb terhek megszüntetésére eltörölte az állatforgalmi adót és csökkentette az adóhátralékok után számított késedelmi kamatot. Ezenkívül beszédeiben is igyekezett a feladul gazdasági közvéleményt megnyugtanni, amennyiben kijelentette, hogy az adókat tovább emelni nem lehet, sőt csökkenteni kell, mert a mezőgazdaság teherbíró képessége elérte a felső határt és figyelmeztette az egyes pénzügyigazgatóságokat, hogy az adók behajtásánál a lehetőséghez képest kíméletesen járjanak el.

Sajnos azonban azt látjuk, hogy a magas helyről származó helyes elvek a gyakorlatban egyes alacsony fokú pénzügyi hatóságok túlbuzgalma miatt nem érvényesülnek kellőképpen. Ennek bizonyítására közlöm alábbi sérelmes ügyemet.

Bérletem 700 kataszteri hold, amelynek egyharmad része rét és hasznavehetetlen terület. Az eddig fizetett kereseti adó 1928. évben 484 50 pengő volt, ami kataszteri holdankint 13 50 pengő tiszta jövedelemnek felel meg. Ezt az amúgy is súlyos adót most felemelték 1928-ra 608 50 pengőre és 1929-re 729 75 pengőre és megállapították kataszteri holdankint 25 pengő tiszta jövedelmet, azaz az adófelszámási bizottság majdnem a duplájára emelte fel az adómat. Ehhez hasonló elbánásban részesültek a környékbeli gazdatársaim is. Így egyik szomszédos bérletársamnak 16 pengőről 21 pengőre emelték fel a kataszteri tiszta jövedelmét, míg egyik földbirtokosnak 45 pengő kataszteri holdankint tiszta jövedelem után vetették ki az adóját.

Ugyanez a pénzügyi hatóság a haszonbéri illeték kiszabásánál megállapította, hogy én 33 960 pengő évi haszonbért fizetek, azaz kataszteri holdankint 55 65 pengőt, tiszta jövedelemem pedig szerinte 14 595 pengő, azaz kataszteri holdankint 25 pengő. Elképzelhető-e figyelemmel a mai általános rossz gazdasági helyzetre és a rendkívül alacsony terményárakra, hogy nekem 700 kataszteri hold bérletből 53 000 pengőn felüli jövedelemem lehet? Van-e ma olyan gazdaság, amelynek minden egyes holdja több, mint 80 pengőt jövedelmez?

A gazdák ma rendkívül sok jogosult panasszal és kéréssel fordulnak a pénzügyminiszterhez, ólósó hitelt, magasabb terményárakat, vámrevíziót, adószállítást és még sok más könnyítést kérnek. Nekem csak az az igen szerény kérésem volna a pénzügyminiszter urhoz, hogy ha a fentiekből nem is kapunk meg semmit, méltóztatásuk legalább odahatni, hogy hagyják meg a régi adóinkat, maradjon meg az eddigi terhünk, amelynek súlya alatt pedig már most is roskadozunk.

A világhírű

MERCEDES-BENZ

személy- és teherautók
és a Magyar királyi állami Vas-, Acél- és Gépgyárak által gyártott
MÁVAG-MERCEDES-BENZ
TEHERAUTÓK, AUTÓBUSZOK és különleges autók vezérképviselése
és eladási központja:

MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL R.-T., Budapest, IV., Váci-utca 24. szám.

RÉTI ZOLTÁN állatbizományos

BUDAPEST, IX. kerület, Sertésvásártér.
Levél cím: Réti Zoltán, Budapest, IX., Sertésvásártér. — Távirat cím: Réti Budapest Sertésvásártér.
Telefon: József 366-29, József 343-08. Lakástelefon: József 313-11.

Foglalkozik: a ferencvárosi vásárokon sertés, bizományi eladásával. Hízott és sovány sertések, zsír, szalonna és hus adás-vételnek közvetítésével. — Kiváncra vásárló jelentésemet díjmentesen küldöm és szakszerű felvilágosítással szolgállok.

2129

A török állattenyésztés mai helyzete.

A magyar tenyésztők kiváló munkája és mezőgazdasági kiállításaink sikere néhány év óta új piacot nyitott meg tenyésztésünk számára. Törökország tavaly nagyobb mennyiségű juhot vásárolt hazánkban és mert az eredmény megfelelt a várakozásnak, idén újabb és nagyobb tenyészjuhszállítmány indult Keletre. Örvendetes, hogy évről-évre több török szakember keresi fel hazánkat, akik állami megbízásból tanulmányozzák mezőgazdaságunkat és kísérletiügyi intézményeinket. Jelenleg többek közt a karacabey-i török állami ménésbirtok szarvasmarhatenyésztésének vezetője: *Tevfik bey* tartózkodik hazánkban, aki az OMGE meghívására a török kormány megbízásából a magyar szarvasmarhatenyésztés tanulmányozása végett jött ide.

Törökország óriási területén egységes állattenyésztési irányzatról szó sem lehet, hiszen a helyi viszonyok igen különbözők, a tenyésztés iránya pedig talajhoz, éghajlathoz és az általános gazdasági helyzethez alkalmazkodik, ezért az elmondandók elsősorban Karacabey vidékére és a hasonló jellegű Anatóliára vonatkoznak. Anatólia talajminősége meglehetősen egyenetlen, a magasban fekvő földek és hegyoldalak termőrétege igen sekély, legelőnek is alig alkalmas, míg a völgyeknek igen gazdag alluviális talaja van, amelyen gabona, gyümölcs, répa és dohány jól megterem. A takarmányozás céljára elsősorban legelők és rétek szolgálnak, az állatok abrakot alig kapnak, legfeljebb kevés árpadarát. A szántóföldi takarmánytermesztés igen kezdetleges. A vidék legsúlyosabb problémája a csapadékhiány, az állatok elszáradnak és a legelőn kevés növényzettel nem tudják megélni. Nyáron rendes körülmények között 3-4 hónapig nincs eső, a szárazság pedig évről-évre fokozódik és a terméskilátások ezzel arányban romlanak. Ilyen külső körülmények között nem csoda, ha a tenyésztés a legjelentősebb fajták tarthatók. A legtöbb tenyésztés a legjelentősebb fajták tarthatók. A legtöbb tenyésztés a legjelentősebb fajták tarthatók.

Ez áll a lótenyésztésre éppen úgy, mint az állattenyésztés többi ágára és így a karacabey-i állami birtok első feladata kiválasztani azt az anyagot, amely mezőgazdasági, valamint katonai célokra a legalkalmasabb. Ez a munka igen súlyos és hálátlan feladat, mert olyan sokféle vér található, hogy egységes rendszer behozatala még hosszú évtizedekig tarthat. A lóállomány legnagyobb része arab jellegű, de a mostoha viszonyok folytán még ez a sivataghoz szokott fajta is degenerálódott és sok csökkent állapotú állatot találhatunk. Az ott található arab jellegű ló testben többnyire apró, könnyű, de ahol tiszta vérben maradt, igen nemes, sőt talán szinte túlfinomodott. Az átlagos marmagasság 150 cm, de igen sok nem nő meg 140 cm-nél nagyobbra. Sajnos, igazán jó anyag alig található, sőt a vérfelújítást szolgáló szíriai és arabiai import is egyre nagyobb nehézségekbe ütközik, bár néhány éve sikerült a ménés részére megfelelő anyagot behozni. Abdul Hamid szultán híres ménese nagyrészt elveszett a háború és a forradalmak alatt és pótlása nem könnyű feladat.

A tenyészirány a nemesség változatlan fenntartása mellett erősebb csontozatra, nagyobb testre törekszik. A telivér tenyésztés és a versenyügy fejlesztésén *Csiky Ferenc dr.* honfitársunk munkálkodik. Karacabey félvértenyésztéssel is foglalkozik és erre a célra Makó vidékéről néhány éve Noniusz anyagot importált, amelyet részben tiszta vérben tenyész, részben keresztelésben használ fel. Tiszta vérben a magyar anyag igen jól bevált és úgy látszik, jól bírja a klimatikus és takarmányozási viszonyokat is, keresztelésre azon-

ban *Tevfik bey* szerint kevésbé alkalmas. Érthető, hogy a finom, száraz arab és cserkesz fejhez szokott szem nem látja szívesen Noniuszunk jellegzetes nagy fejét, amely — úgy látszik — keresztelés alkalmával különösen átüt. Egyébként lótenyésztésünkben az apró mongol lovaktól a perzsa és kappadóciai eredetű nagyobb testű anyagig minden átmeneti forma megtalálható. A végleges tenyészirány még nincsen kifejlődve, azonban szándékukban van a telivér és arab anyagon kívül egy könnyebb és egy nehezebb félvér típust előállítani, hogy az mind a mezőgazdasági, mind a katonai célnak megfeleljen.

Hazai lóanyagunk rendkívül tetszett: *Tevfik bey* igen dicsérette a mezőhegyesi, valamint a debreceni Noniusz ménés kiváló csontozatát, imponáló szárméletét, mélységét, hatalmas formáit, nemességét. Ugyancsak a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott bábolnai arabs tenyésztésünkről, amely nagyrészt megfelel az eredeti fajtajellegnek. A helyi viszonyoknak megfelelő, kissé nehezebb jellegű csontosabb anyag is igen tetszett, különösen kiemelte a tökéletes vállalakulást, mely náluk nagy ritkaság, a laza váll az ottani anyag egyik legnagyobb hibája. Szerinte talán kifogásolható, hogy a fajtajelleg rovására nem elég düldült a szem és a nyak kissé tömör. Nagyon tetszett a kisbéri és fenéki telivér és félvér anyag is, amelyet igen alaposan tanulmányozott. Érdekeltek az ottani angol-arab kanéak, amelyek, úgy látszik, megfelelnek könnyebb típusú félvérűeknek.

Szarvasmarhatenyésztésünkben csaknem ugyanolyan fajtakeveredés tapasztalható, mint lótenyésztésünkben. Nagyrészt a szürkés fehér, de gyakran sötétebb színű ázsiai eredetű fajták terjedtek el. Az állatok rendkívül aprók, rövidlábúak, igénytelenek, súlyuk kb. 200-300 kg és 5 hónapos laktációs idő alatt 3-400 liter tejet adnak. Karacabey környékén és Anatólia nyugati részén igen elterjedt a podolai, illetőleg a magyar fajta, amelyet részben Bulgáriából, részben hazánkban vihettek be és amely az ottani viszonyok hatása alatt szintén degenerálódott. Ezek között is megkülönböztetnek egy apróbb, rendszeresen sötétebb színű alutípust és egy nagyobb, világosabb típust, amely utóbbi 350-400 kg súlyú és kb. 600 liter tejet ad évente. Minthogy a vérfelújítás gondolatával csak a legutóbbi években foglalkoztak, a kedvezőtlen külső körülményekben kívül még a rendszertelen beltenyésztés is hozzájárul a testformák és a termelőképesség csökkenéséhez. A nyugati fajták közül általában a szimentáli, pinzgau és a montafoni található, ritkán tiszta vérben, többnyire keresztelésekben, míg pl. Karacabeyben egy olyan fajta látható, amelyben ezeken kívül még a magyar, a lapály fajta, sőt az aleppói vér is kimutatható. Keresztelésre eleinte a szimentált tartották, de utjabban inkább a montafonira tértek át, mert szerintük a szimentáli nagy teste és érzékenyebb konstitúciója az utódookban kedvezőtlenül érvényesült, míg az igénytelenebb és ellenállóbb montafoni jobban bevált.

Az ottani külterjes viszonyok közt az a hármas tenyészirány dominál, amely egyformán törekszik a munkateljesítmény, a bus- és a tejtermelés fokozására. A tejelés lényeges fokozása ma még korai volna, mert a nép szívesebben fogyasztja a bivalytejet és a juh-tejből készült tejtermékeket, így a voltaképpen tehéntej fogyasztás Konstantinápolyra, Angórára és még néhány nagyobb városra szorítkozik. A tejtermelési viszonyok a városok közelében rendkívül kedvezőek, mert az 1 pengős, sőt 1-40-es tejárak igen jövedelmezővé tehetnék a tejtermelést. De mert a hármas cél elérésére a montafoni keresztelés alkalmasnak bizonyult, valószínű, hogy a jövőben a szimentáli mindinkább visszavonul az ottani hegyvidékre, amelynek legelő- és csapadékviszonyai megfelelnek igényeinek, valamint a nagyvárosok környékére, ahol viszont a tejtermelés fokozása megokolja tartását.

Tevfik bey igen nagy elismeréssel nyilatkozott a mezőhegyesi magyar gulyáról, amely különösen mélység, csontozat és testtömeg tekintetében ideális regene-

rátora volna a törökországi anyagnak. Nagy fontosságot tulajdonít a tejelés terén elért sikereknek. Ugyancsak igen tetszett az egri káptalan és a Tri-polszky testvérek magyar gulyája, valamint Kecskemét város törzsgulyája. Mindenütt élénken érdeklődött a takarmányozás és tartás iránt, mert érthető, hogy szívesebben használnak olyan anyagot, amely itten is külterjes felnevelésben részesült. Jellemző az az ottani legelőkre, hogy a bugaci legelőről kijelentette, hogy ez hasonlít legjobban a karacabey-i legelők nagy részéhez. Rendkívül érdekelték a mezőhegyesi magyarmontafoni keresztelések és igen örül, hogy az eredmények hasonlóan kedvezők, mint náluk. Különösen tetszett a keresztelésből származó ökrök és említette, hogy tejelés szempontjából — éppen úgy, mint Mezőhegyesen — náluk is kiváló eredményeket értek el a kereszteléssel. Hazai montafoni tenyészeteink is megnyerték tetszését és remélik, hogy sikerült néhány év múlva kiváló tenyészanyagunknak újabb piacot szerezni.

A hazánkban eddig importált szimentáli anyag eredetéről nem tudott megfelelő felvilágosítást adni, de valószínű, hogy bonyhádvidéki hazai pirostarka lehetett, amely náluk is belterjes takarmányozáshoz és neveléshez szokott és így érthető, ha az ottani szélsőséges viszonyok közt nem vált be. Ez azonban nem jelenti azt, hogy hazai pirostarka anyagunk ne található piacot Törökországban, valószínű, hogy a hegyvidékeken, jobb takarmányozási viszonyok közt, valamint a nagyvárosok tejszükségletének ellátásánál, tiszta vérben tenyésztve, jól beválnak. Karacabey is szándékozik egy tenyésztőrszet importálni. Az állami ménésbirtokok és a nevesebb magántenyésztők szimentáli anyagáról elragadtatással nyilatkozott, élénk figyelemmel tanulmányozta törzskönyvelési és tejelések ellenőrzési rendszerünket.

Anatólia szarvasmarhatenyésztésének egy igen jelentős ága a bivalytenyésztés. A bivaly igénytelensége és hatalmas munkabírása folytán sokkal fontosabb szerepet tölt be ott, mint hazánkban. Tenyésztésére nagy gondot fordítanak. A megtekintett mezőhegyesi bivalytenyésztés igen érdekelte vendégünket, úgy látszik azonban, hogy hazai állományuk az itteni-nél nagyobb testű és tejtermelésre jobban kitenyésztett.

A juhtenyésztésről nem akarok e helyen bővebben beszámolni, mert a török bevásárló csoport magyar vezetője ezt minden bizonnyal, éppen úgy mint tavaly, idén is megteszi, csupán a kép teljességéért megemlítem, hogy a juh jelenleg még a legfontosabb szerepet tölti be az ottani állattenyésztésben. Rossz legelőket egy állattal sem használhatják olyan jól ki, mint a birkával és még ma is a juh szolgáltatja a fogyasztásra kerülő hus legnagyobb részét. Anatólia hazai fajtái a zsirfarku karaman és a digliz-juh. Az állatok nagysága igen változó. 50-90 cm magasak, bundájuk nagyrészt fehér, de néha szürkés vagy vörösesbarna. A gyapju minősége rendkívül durva, az E és EE szortimentumba osztályozható kevert gyapju nyírósulya 1.5-2 kg. Tejtermelésük elég jelentékeny, évenként 30-65 kg. Husukat igen kedvelik és ma még a legjelentősebb zsirtermelő állatok Keleten. Nagy jelentőségű és igen elterjedt a cigája juh, amelyet inkább tejnyerés céljából tartanak. Ezek átlag 50-60 kg tejet adnak évente, de a jobban kitenyésztett nyájak átlagfejése eléri a 80 kg-ot. Husukat igen szeretik, gyapjutermeletük ellenben gyenge, 1-2.5 kg és a B-C szortimentumba sorozható. A cigáját, valamint a cigája és a zsirfarku keresztelését utjabban merinóval keresztelik. Ennek eredménye az ottani viszonyokhoz képest elég kedvező, az új generáció testformái elég nagyok, a gyapju lényegesen finomodott, nagyrészt A és AB, elvéve B és C és a tejtermelés sem csökkent. Nyírósúlyban nem értek el jobb eredményt 1-2 kg-nál. A Magyarországról bevitt fésűs merinóanyag igen jól bevált. *Tevfik bey* nek igen tetszett a mezőhegyesi juhászat; finomság és kiegyenlítetttség, valamint testformák tekintetében is elsőrangúnak tartja. Különösen érde-

A TRAKTORPIAC LEGUJABB KREÁCIÓJA, AMELYRE MINDEN GAZDA FIGYELMÉT FELHIVJUK!

SKODA Mezőgazdasági TRAKTOR

30 HP 4 hengeres, lassu fordulatu motor, felülvezérelt szelepekkel.

Gazdaságos üzemanyagfogyasztás. Petróleumüzem. Nagy vonóhorogteljesítmény. Nagy erőtartalék. Olcsó ár és kedvező fizetési feltételek!

Gyári lerakati

AUTÓ SKODA Részvénytársaság, Budapest, VI., Andrassy-ut 10.

TELEFON: AUTOMATA 208-14

KIVÁNATRA PRÓBASZÁNTÁS!

OLCSÓ ALKATRÉSZPÓTLÁSI

A MAGYAR VISZONYOKNAK MINDENBEN MEGFELELŐ, KELLŐ ÁTGONDOLÁSSAL MEGKONSTRUÁLT TRAKTOR

A SKODA név teljes garancia.

©225

kelte a bírálati és törzskönyvelési rendszerünk és a hatalmas nyírási eredmények legnagyobb elragadtatással töltötték el.

A török mezőgazdaság ma még igen kezdetleges fokon áll, de talán éppen ezért nem érzí meg annyira a világkrízis súlyát, mint a nyugati államok mezőgazdasága. Fejlődésének legnagyobb akadályai a török gazda pénztelensége, amely még az esetben sem tenné lehetővé a gyors sikert, ha a mezőgazdasági kultúra rövidebb idő alatt terjedne el. A legutóbbi évek elemi csapásai még inkább megnehezítik a mezőgazdaság előrehaladását, annál elismerésre méltóbb, hogy a tudomány és a gyakorlat emberei milyen lankadatlan szorgalommal, lelkesedéssel, a fiatalabb generáció pedig igen alapos tudással is iparkodik az évszázadok hibáin segíteni és az előbbi nemzedékek mulasztásait pótolni. Eppen ezek a nehézségek azok, amelyek miatt nem számíthatunk arra, hogy a törökországi kivitel a legközelebbi években nagyobb arányú lesz, hiszen ma csakis az állam vásárol, valószínű azonban, hogy a távolabbi jövőben igen jelentős piacot biztosíthatunk tenyészállatkivitelünknek, amelyek nagy előnye, hogy elég könnyen megvédhető, mert már az eddigi eredmények is arra engednek következtetni, hogy a magyar tenyészanyag akklimatizálódik a legkönnyebben. Törekedjünk arra, hogy azt a hártányt, amit hazai klímánk mostohasága jelent, ilyen módon minél jobban kihasználjuk a magyar állattenyésztés javára.

Fellner Kálmán dr.

VEGYESEK.

Házasság. Sohár Marietta és Rónay József I. évi november hó 7-én tartották esküvőjüket Sárospárdon.

Kinevezések. A kormányzó a m. kir. földművelésügyi miniszter előterjesztésére az állami mezőgazdasági birtokok gazdasági tisztviselőinek létszámában Zemanek Nándor magyar királyi jószágfelügyelőt magyar királyi jószágfelügyelővé a VI. fizetési osztályba, továbbá a földművelésügyi miniszter Husz Béla dr. m. kir. kísérletügyi adjunktust az állami kertészeti tanszemélyzet létszámában a VII. fizetési osztályba rendes tanárrá kinevezte.

A Hussertenyésztők Országos Egyesülete 1929 november hó 13-án (szerdán) délután 5 órakor az OMGE székházának tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-u. 8. sz., I. emelet) igazgatóválasztmányi gyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Jelentés az egyesület helyzetéről: a) taglétszám, b) törzskönyvelt állatok létszáma, c) pénzügyi jelentés. 2. Újonnan belépett tagok bejelentése. 3. Kilépett tagok bejelentése. 4. Javaslatok: a) A hussertések hízekegyességének megállapítása és az erre vonatkozó intézkedések megtételének terve, b) Tenyészertéseknek kistenyésztők részére való kihitelezése, c) A törzskönyvelési hírelátok módosítása, d) Az ellőtörzskönyv feltételezése és a tenyészállatok felvételének megállapítása, e) A törzskönyvek vezetésének egyszerűsítése, f) A törzskönyvelendő tenyészállatok számarányának megállapítása, tekintettel a törzskönyvelt tenyészetek kocalétszámára, g) Kanász prémium. 5. Folyó ügyek (Előadó: Kenessey Béla ügyv.).

Gazdák állásfoglalása a gabonahatáridős üzlet ellen. A Zalaegerszegi Gazdakör folyó évi augusztus hó 11-i közgyűléséből felterjesztésére fordult a kormányhoz és egyhangu határozata alapján kérte, hogy a kormány a gabonákkal folyó tőzsdéi manipulációkat gyökeresen és a lehető legsürgősebben törje le, a fedezetlen határidős üzleteket a legnagyobb szigorral törölje el és mindezeknek kijátszóit ugyancsak a legnagyobb szigorúsággal büntesse, továbbá, hogy a földekre nehezedő magyarországi adókat a lehetőség szerint csökkentse, vagy legalább a gazdák részére adóhátralékaik befizetésére a termés jobb értékesítése idejéig kamatmentes halasztást adjon. A Gazdakör felterjesztésének megokolásában rámutat arra, hogy a folyó év tavaszán a spekulációs nagytőke annyira

leszorította a gabonárakat, hogy a termés a létfontartási költségek fedezésére sem elegendő, nem-hogy abból még adót is tudjanak fizetni. A Zalaegerszegi Gazdakör a Magyar Gazdaszövetség útján azzal a kérelemmel fordult az összes gazdakörökhöz, hogy hasonló értelemben intézenek felterjesztést a kormányhoz.

A szabadkai mezőgazdasági kongresszus. Az elmúlt hónap végén mezőgazdasági kongresszust tartottak a vajdasági magyar, német és szerb gazdák, hogy súlyos helyzetüket megvitassák és a válság orvoslásának lehetőségeiről tárgyaljanak. A kongresszus célja az volt, hogy az összes mezőgazdasági szervezetek bevonásával a mezőgazdasági időszerű kérdéseit szövegre vigye és olyan határozatokat hozzon, amelyekkel a kormány idevágó munkáját megkönnyítheti. Többek között szükségesnek mondták az agrárreform kérdésének végleges rendezését, a mezőgazdasági kamarák felállítását, a termés értékesítése terén pedig olyan rendszabályok életbe-leptetését, amelyek a mezőgazdasági termények árát stabilizálják. A gyűlésből folyóan a kongresszus több határozati javaslatot hozott, amelyekben kérték: hogy 1. az utakról szóló törvényt a kormány vegye revízió alá és a vajdaság rossz, közvetlen és elhanyagolt utait javítsák ki, hogy azokon a közlekedés fennakadást ne szenvedjen, ott pedig, ahol szükség mutatkozik, új kövezett utakat építsenek; 2. könnyítse meg a kormány a vámmentes mezőgazdasági gépek és eszközök behozatalát, hogy ilyen módon a beszerzés költségei csökkenjenek; 3. szüntessék meg a behozatali vámokat azoknál a szerszámoknál, amelyeket belföldön nem állítanak elő elegendő mennyiségben és megfelelő minőségben; 4. utasítsák a járási és községi előjárókat, valamint a tanítókat, hogy a gazdák és földművesek között minél nagyobb propagandát fejtsenek ki a földművelő, állattenyésztő, baromfitenyésztő, szőlészeti és egyéb szövetkezetek alakítása érdekében és végül 5. kezdjék meg a mezőgazdasági kamarákról szóló törvény kidolgozását. Az összes előterjesztett határozati javaslatot a kongresszus egyhanguan elfogadta és kimondotta, hogy a gazdák ügyes-bajos dolgaiknak megvitatása érdekében minden esztendőben fognak kongresszust tartani, amelyek közül a jövő évit Zomborban tartják meg.

Exportprémium rozra és árpára Lengyelországban. Az egész világon nagy gondot okoz a termelőknél a terményeik értékesítése. Az egyes export államok különféle eszközökhöz folyamodnak, hogy valamilyen megoldást találjanak feleslegeik elhelyezésére. Mindjobbban terjedni kezd a kivitel fellendítésének az a módja, amely exportprémiumok nyújtásával igyekszik emelni a termények versenyképességét. A lengyel kormány a roz és árpa kivitelének előmozdítására német minta szerint bevezetési gépek bevezetését vette tervebe. Az erre vonatkozó tárgyalások azonban nem vezettek eredményre s mint hírlik, a lengyel minisztertanács nemrégiben kelt határozatából kifolyóan úgy intézkedett, hogy roz és árpa külföldre való kivitele esetén annak mennyiségéről blanketták állítandók ki, amelyek ezután az adófizetésnél felhasználhatók. Minden tonna rozról kiállított export blanketta 50 zloty (mintegy 34 pengő értékű) összegről szól, amelyet az adófizetésnél az exportáló javára írnak. Helyesebben a külföldre kerülő roz minden mérmázsa 3-40 pengő exportprémiumban részesül. Lengyelország ezzel a lépésével is megmutatta, hogy nem riad vissza semmi áldozattól, még ha az nagy anyagi megterhelést jelent is, hogy a mezőgazdasági terményei kivitele elé gördülő akadályokat elhárítsa.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság nyilvános tárgyalás. Az Országos Földbirtokrendező Biróság újabb a következő nyilvános tárgyalásokat tűzte ki: I. számú tandes: November 12-én, délután 5 órakor, Mórka község megváltási ügyével kapcsolatban az özv. Grüssner M. Salamonné és társaitól vagyonváltás címén közös legelő, továbbá szántóművelés céljából megváltott terület megváltási

tási árára vonatkozó egység felülvizsgálata. — Heves megye község megváltási ügyében ugyancsak Grüssner M. Salamonné birtokaitól megváltott ingatlanok megváltási árának felülvizsgálata. — Jászapáti község házhelyrendezési ügyében a házhelyek céljára megváltott ingatlanokért adandó eszerteltek nagyságának megállapítása tárgyában létrejött egységek felülvizsgálata. — Cibakháza község megváltási ügyében Basch Loránt dr. és birtokos társaitól vagyonváltás címén megváltott és Danyi Józsefnek juttatott földek ellenértékének megállapítása. — Gyula rt. város megváltási ügyében Széchenyi Antalné grófnőtől megváltott 29 katasztrális hold 1033 négyzetöles terület megváltási árának megállapítása. — Monostorpályi község megváltási ügyében Surányi Lajos és feleségétől megváltott ingatlanok megváltási árának felülvizsgálata. — November 13-án, délután 5 órakor: Ártánd község megváltási ügyében a Nagyvárad Agrár Takarékpénztár Rt.-től vagyonváltás címén megváltott ingatlanok megváltási árának felülvizsgálata. — November 14-én, délután 5 órakor: Tynok községben Freund Samueltól megváltott ingatlanok megváltási árának megállapítása, továbbá az Uray Margott bárónak özv. Freund Samu elien visszajuttatás és vagyoni előny iránti ügy lezárása. — Nagybárdfalva, Nagybárdhegy, Kisbárdhegy és Kisbárdhegy községek megváltási ügyével kapcsolatban a csornai prepostság nagybárdfalvai birtokából való kiegészítő megváltás kérdése. — Kömlőd község megváltási ügyében Laczó Gusztáv és tulajdonos társaitól megváltott ingatlanok megváltási árának felülvizsgálata. — Szék község megváltási ügyében a Laczó Gusztáv és tulajdonos társainak birtokából Somoru Pálnak juttatott ingatlan megváltási árának megállapítása. — II. számú tandes: November 12-én, délután 5 órakor Batmonostor község megváltási ügyében a Vitézi Széknek juttatott ingatlanok megváltási árának megállapítása. — Legénd község megváltási ügyével kapcsolatban Tóth Ferencétől és feleségétől megváltott ingatlanok megváltási árának felülvizsgálata. — Dudaörs község házhelyrendezési ügye. — November 13-án, délután 5 órakor Szombathely város házhelyrendezési ügye. — Ipolyköz község megváltási ügye. — November 14-én, délután 5 órakor Kalocsa város és Miske község megváltási ügyében a kalocsai érsekségnek a Kalocsa város határában lévő birtokát terhelő természetbeni vagyonváltás megállapítása. — Ugyancsak az érsekség birtokából Kalocsa város részére juttatott 10 katasztrális hold megváltási árának megállapítása, valamint a miskai kishaszonbérlethez juttatott megváltási ügye, végül Boros Manó és nejeének Miske község határában lévő 18 katasztrális hold és 763 négyszögöl terület megváltási ügye. — Dorogkő község vagyonváltási ügyében Solymossy Jenő bárótól vagyonváltás címén megváltott földeken lévő előfák értéke tekintetében létrejött egységek felülvizsgálata. — Hernádpetri község megváltási ügye. — III. számú tandes: November 12-én, délután 5 órakor Esterházy Sándor gróf Mezőlak község határában lévő birtoka után kirott vagyonváltás megváltási ügyében Griesz Dezsőtől és a néhai Schwartz Szilárd örökösétől megváltott ingatlanok megváltási árának felülvizsgálata. IV. számú tandes: November 13-án, délután 4 órakor Szamosgy községben Gutmaun Józseftől és néhai Mardy Géztől vagyonváltás címén megváltott területek megváltási árának megállapítása. — Csévoly, Felsőszentiván, Serepta, Bém, Tataháza és Milteltke községek megváltási ügye. — November 16-án, délután 4 órakor Rudabányicska község földbirtokrendezési ügyében az özv. Fedor Jánosné és birtokos társaitól vagyonváltás címén megváltott ingatlanok megváltási árának felülvizsgálata.

A Pénzügyi Hírlap néhány évi szünetelés után ismét megjelent. A most huszonegyedik évfolyamát kezdő lap tartalmas közleményeket hoz a közgazdasági és pénzügyi eseményekről. Felelős szerkesztője Rács Vilmos dr. A lap megjelenik havonta kétszer. Székhelye és kiadóhivatal: Budapest, IV., Becsi-utca 3.

IDŐJÁRÁS.

Rovatvezető: Savoly Ferenc dr.

1929 október.

Szinte jól esik az időjárás krónikusának, hogy hosszú idő után újra egy rendesebb hónapról emlékeztetik meg. Az idei küzdelmes esztendőben az utolsó országos csapadék-többletet áprilisban jegyeztük fel szerény 4%-kal, az utolsó-előtűt pedig januárban 20%-kal. A 15hbi nyolc hosszú györelmes hónap csapadékmérlege egytől-egyig mint kisebb-nagyobb hiányt mutat fel. A legnagyobb hiányok egyike

Thomassalakliszt

Csillag

védjegy

tartósan leghatásosabb, tehát legolcsóbb foszforsavas trágya

rétek-, herések- és legelőkhöz

ismét kapható.

Felvilágosítással szolgál:

Verein der Thomasmehlerzeuger, Berlin W. 35.

szeptemberre esik 53%-kal. (57 helyett csak 27 milliméter.) Az elmúlt október is úgy indult, hogy elődje példáját követi, míg csak a hónap utolsó pár napja a többlet felő nem billentette a mérleget.

Október első nyolc napja még a tulságos meleg jegyében telt el, nem egy napon 25-28 C fokra szökött délben a hőmérő. A legpompásabb szüreti idő volt ez s ha a szántóföldek szeptemberben nem kaptak volna olyan kevés esőt, a mezőgazdák is örvendhettek volna a párhuzam szépségű ősznek. Az október 9-i országos eső azonban véget vetett az időszerűtlen hőségnek s habár 12-ére elállt az eső és újabb 7 napos verőfényes, derült idő következett, a hőmérséklet mégis a normális keretek között maradt, csak 19 és 21-e között emelkedett egyik-másik napon még egyszer 20 fokra, illetve néhány vidéken 21, 22 fokra. A mondott időn túl már csak tartós apadás következett a melegben. A nappali felmelegedés a hónap végén a Dunántul már 10 fok alá esett, míg a Nagy-Alföldön még 11-15 fokig emelkedett. Az éjjeli lehűlés persze másképp viselkedett. Mivel szeptember vége felé az Alföldön itt-ott jelentkezett már az első dér, ennek ismétlődése október közepéig várt, de ettől az időtől fogva egyre gyakrabban és egyre nagyobb területeken jelentkezett. Leghidegebb éjjelünk október 28 és 29-én volt, a két nap hajnalán már nemcsak a Nagy-Alföldön, hanem a Dunántul is -3 C fokot mértek.

Már említettük, hogy október első nyolc napja szárazon telt el, csupán nyomszerű esők tarkították egy-két napját. De 9-e országos esőt hozott, különösen nagyot a Dunántul (például Keszthelyen 31 milliméter), míg az Alföldön jobbra 10 milliméter alatt maradt. A 9-ét követő három napon is volt még eső, sőt 11 és 12-én csaknem országos terjedelmű, de csak kisvízű. A szüretelő, de az előbbi esőket felhasználó szántóvetők öröme is 7 esőtlen nap következett, a zavartalan mezei munkalehetőségnek egy teljes hete. Ujra esőre fordult az idő 20-án, de csak kevés vízzel s nagyjából ilyen maradt az idő 25-ig. Ez a hat nap tehát már csak feltételesen volt munkára alkalmas. Végre 26-án s még inkább 27-én hatalmas országos eső keresett fel minket, amikor Kaposvárott 58, Keszthelyen 45, Mórán 48, Siófokon 33, Pápan 35 millimétert mértek. Az Alföldnek 10-20 milliméterrel kellett beérnie. Október 30 és 31-én - két napi lényegtelen eső után - ismét országos terjedelmet öltött a csapadék és főleg a Dunántul újra kiadós volt az eső. Ezek a nagy esők jó időre nedvesen fogják tartani a talajt. Az októberi eső eredményeinek földrajzi eloszlása tekintetében itt tájékoztatunk részletesebben.

I. Dunántúli dombos vidék:

Table with 3 columns: Location, Precipitation (mm), and Change from normal (percentage). Locations include Baranya, Fejér, Győr, Moson, Komárom, Esztergom, Somogy, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém, Zala.

II. Északi dombos vidék:

Table with 3 columns: Location, Precipitation (mm), and Change from normal (percentage). Locations include Abauj-Torna, Borsod, Gömör, Heves, Nógrád, Hont, Zemplén.

III. Alföld:

Table with 3 columns: Location, Precipitation (mm), and Change from normal (percentage). Locations include Bács, Békés, Bihar, Csanád, Arad, Torontál, Csongrád, Hajdu, Szolnok, Pest, Szabolcs, Ung, Szatmár, Ugocea, Bereg.

+ = többlet, -- = hiány.

Irodaáthelyezés. A Magyar Acélsodrony-, Drót- és Kőbányászati Rt. miskolci cég központi irodáját Budapest, VI. Vilmos császár-ut 15/d felelelet 1., 2., 4. szám alá helyezte át és kéri, a jövőben mindennemű levelezést és rendelést a fenti címre küldeni.

Betegségek csírít, melyek a szájon és garatüregben át hatolnak a szervezetbe, a Panflavin-pasztillák ártalmatlanná teszik. A Panflavin-pasztilla ennélfogva hatásos védekezőszer meghűlés és fertőzés ellen.

Burgonya nagyobb tételben kerestetik. Ajánlatokat kér: Párczer Mezőgazdasági Áruforgalmi Iroda, Budapest, V., Honvéd-utca 38. szám. Telefon: Lipót 968-24.

Kertész, virágágyi, melegházi, gazdasági épületre üvegablakok ifj. Weiss Gyula táblaüveg nagykereskedőnél, Budapest, V. kerület, Vadász-utca 29. szám.

Ha proteindus abraktakarmány- és mindenféle olajpogácsa-, valamint szárított répaszelet- és melasse-szükségletét úgy azonnali, mint egész évi szállításra, a beltartalom kezességével fedezni óhajtja, úgy forduljon Zwebner Jacques céghez, Budapest, V., Nádor-utca 28. Telefon: Automata 140-72

NYILTÉR.

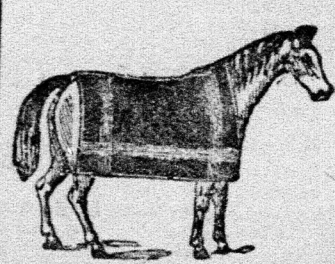
(E reváltan foglalkozni nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Pathányt, egeret, mezei egeret csak a "RATINOL" "RUSSIN" svábbogant, csóányt, ruszait, hancsát, irt gyökereket! Más állatra, emberre veszélytelen! Napló seban szállítja: R. RATINOL LABORATÓRIUM, Budapest, VII. kerület, Murányi-utca 35. 6430

Táblaüveg BIEBER KAROLY táblaüveg-nagykereskedés Budapest, VIII., Tavaszmező-utca 18. sz. Telefon: József 328-54

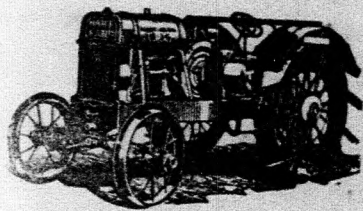
16 HP Fowler-gőzekekészlet 5-6-vasu billenőkével, 2 lajt és lakócsival, gyártási év 1909, garantált üzemképes állapotban eladó. Érdeklődések „Kedvező fizetési feltételek 6505” jellege alatt a kiadóhivatalba intézendők. 6505

LÓPOKRÓCOK 7/4 Kb. 135x190 cm. méretben Kék csikkal:

Gazdasági MONTAN 2 kg. drb. P 11-50 MONTAN 2 1/2 kg. drb. P 14-60 Prima MONTAN 3 1/4 kg. drb. P 15-70 Extra nehéz MONTAN 3 3/4 kg. drb. P 17-80

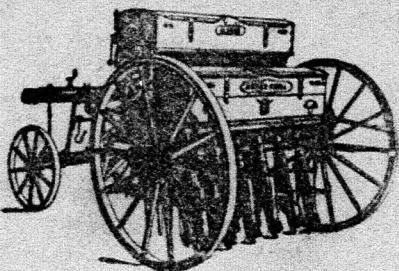
Ingyen csomagolás! Forgalmiadómentes! Postán utánvétellel! HAMVAS ERVIN műszaki cég BUDAPEST, V. Telefon: L. 965-60 CSÁRY-UTCA 34.

HART-PARR a legerősebb traktor!

Kezelése a legegyszerűbb! Élettartama a leghosszabb! Üzeme a legolcsóbb! A Földművelésügyi Minisztérium rendelete szerint a HART-PARR traktort 200 holdon aluli gazda 15%-os állami hozzájárulással vásárolhatja. Árajánlattal, részletes ismertetéssel és referenciákkal szolgál a vezérlőpróba! FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T., Budapest, V., Váci-ut 80.

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T. Ujdonság! „GLOBUS” szabadalmazott műtrágyázó egyesítő merítőkanalas AGRARDRILL vetőgéppel.

Részletes ajánlattal készséggel szolgál! Agrárglobus Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T. Budapest, V., Lipót-körut 12. szám. Távirati cím: AGROBUS Telefon: Aut. 283-49

„FUTURA”

A Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársasága

BUDAPEST, IV., Bécsi-utca 2. sz.

Sürgőnycim: „FUTURA” Budapest

A legelőnyösebb feltételek mellett

vásárol gabonát és terményneműeket

fix-árban és a szállítás idejében való ármegállapítással

hitelt folyósít

téli és tavaszi szállításu

tengerire.

KEMNA J.

VEZÉRKÉPVISELETE:

GRESKOVICH és SCHACKE

BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZÁR-UT 51.

TELEFON: AUTOMATA 291-21

Budapesti raktárról kapható:

Szavatoltan

eredeti német KEMNA GÖZEKEALKATRÉSZEK

Újfajta szab. üzembiztos és tartós

GÖZEKEKÖTELEK

Szerelő

MINDENFAJTA KAZÁN- és BŐR- és bármilyen gyártmányu

GÖZEKEMOZDONYHENGGER FURÁSÁHOZ

a helyszínen speciális hengerfúrógéppel, jutányos árban.

Minden kívánt szakmabeli felvilágosítással postafordultával díjtalanul szolgálunk.

Budapest 72, postafiók 46

Megjelent a

Köztelek

Ésebnaptár

1930. évre
36-ik évfolyam

Szerkesztik:
Szilassy Zoltán
az OMGE ny. igazgatója és
Buday Barna
az OMGE igazgatója

Ára ajánlott bérmentes
küldéssel 4.50 pengő

Megrendelésnél kérjük az összeget előre
beküldeni a "PÁTRIA" r.-t. könyvszét-
lyának, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

TŐZSDE ÉS KERESKEDELEM.

A gabona- és terménypiac alakulása.

A buza és rozs áralakulásának görbéje még mindig mélyebb pontra igyekszik. Az amerikai termény-tőzsdéken a gabonapiac helyzete az értéktőzsdéi manőverek hatására újból megingott és az árak a spekulációs törekvések miatt újból jelentősen estek. Ha kizárólag belföldi események eredménye a jelenlegi helyzet, mégis kihatással volt a kontinens valamennyi tőzsdéjének irányzatára. A kenyérmagvak ára mindenütt újból esett és nincs, aki megmondaná, hogy mikor és hol áll meg a mezőgazdasági termények elértéktelenedésének folyamata.

Az amerikai farmerek a tőzsdéi áralakulásnak a mostani ideges és rendszertelen kilengéseit meg lehetőséggel nyugalmat szemlélik, mert nagyszerűen működő szervezeteik a mezőgazdasági termények értékesítése alkalmával megvédik őket az abnormis árhullámzásoktól. Majdnem 100 százalékos előlegben részesülnek akkor, amikor pénzre van szükségük. Természetesen a legkedvezőbb kamattérheket viselik csak és a többletermelés politikáját — a minőség foko-

zása mellett — a jelenlegi kedvezőtlen helyzet ellenére is folytatják. Ezzel szemben a kontinens valamennyi agrárállamában az amerikai termény-tőzsdé manőverei évtizedek óta nem tapasztalt ármobilitást idéztek elő. A mezőgazdasági helyzet rendkívül komoly és a kiutat előreláthatóan csak akkor fogják megtalálni, ha ugyanugy, mint az újvilágban a gazdák szervezetsége megdönthetetlen és megláthatatlan lesz.

A belföldi gabonapiac forgalma a lanyha irányzat következtében igen mérsékelt volt. A malmok csak jelentéktelen mennyiségű búzát vásároltak prompt szállításra.

A buzaexport a fenti események hatása alatt ugyancsak jelentéktelen volt és csak egyes vagonokat kötöttek le az osztrákok, amelyek mintaküldeményei ellen a legcsekélyebb kifogás sem merült fel. Más országok felé sem bír megelégnélmi a magyar buza kivitel, mert az importra szoruló államok vezető nagymalmai — mintha összebeszéltek volna — a legnagyobb mértékben tartózkodnak a vásárlástól, még akkor is, ha a legkedvezőbb feltételek mellett kapnak ajánlatot.

A rozspiacon természetesen szintén kedvelten volt a hangulat és a buzaüzlet lanyhasága itt is erősen éreztette a hatását. A már betek óta érvényben lévő alacsony rozsarak újabb mélypontig zuhantak, amennyiben a 20 nap előtti 16-50 pengős budapesti paritásos egységár után 14-20 pengőig mérséklődtek az árak. Békebeli aranykoronára átszámítva ez az ár 11 korona körül variál. Ilyen alacsony árat pedig talán 30 éve sem fizettek rozsert.

A múlt évi és e heti átlagár összehasonlítását itt közöljük:

A gabonafajták megnevezése	Átlagár a pesti paritásban P	
	1929	1928
	november első hetében	
Tiszai buza 80 kg-os	23 70	26 10
Dunántúli buza	21 70	25 90
Rozs	14 60	22 90
Árpa I.	16 —	26 10
Árpa II.	15 35	25 85
Sórárpa	20 75	28 50
Tengeri	19 65	32 —
Zab I.	15 50	28 10
Zab II.	14 30	25 50
Köles	11 75	26 —
Répa	53 —	46 25
Határidőüzlet:		
Buza 76 kg-os III.	23 25	26 86
" V.	23 95	27 50
Rozs III.	18 55	25 06
" V.	17 05	25 36
Tengeri V.	16 50	29 30

Az árpapiacokon különösebb esemény e héten nem történt és az árak igen kis forgalom mellett nagyrészt változatlanok maradtak. Sórárpaiban ugyancsak nincs kínálat, bár a gyárak részéről határozott érdeklődés tapasztalható szép áru iránt.

A tengeriüzlet szilárd. Csöves árúért és száritott tengeriért — december-januárra — javuló áratat íszenek.

A rozspiacon nem volt e héten különösebb említésre méltó esemény. A prima zab ára változatlan, míg a szokványzab iránt az érdeklődés kissé megcsappant, miután az export-üzlet ezidőszereint szünetel és a belföldi szükséglet csak máról-holnapra fedezi magát.

Külföldi piaci hírek.

(A Mezőgazdasági Termény- és Termékforgalmi Intézet közleményeiből.)

Rotterdam értesülések szerint ott az elmúlt hét folyamán az erős német kínálat következtében nyomott gabona-árak voltak érvényben. A német zabot novemberi szállításra 7 80 (17 94 P), a rozst pedig 7 75 hollandi forintért (17 82 P) kínálták. Kötöttek még Manitoba 3 búzát novemberi szállításra 14 25 hollandi forintért (32 23 P), Hardwinter 2 búzát novemberre 12 25 hollandi forintért

(27 66 P), 79 kg-os Barussó búzát 11 85 hollandi forintért (27 30 P), 79—80 kg-os tiszabánati búzát ugyancsak novemberi szállításra 11 10 hollandi forintért (25 53 P), 73—74 kg-os magyar rozst november végi szállításra 9 hollandi forintért (20 70 P), 73—74 kg-os német-lengyel rozst novemberi szállításra 7 75 hollandi forintért (17 82 P), Barley 2 árpát novemberi szállításra 8 20 hollandi forintért (18 86 P), 61—62 kg-os dunai árpát novemberi szállításra 8 30 hollandi forintért (19 09 P). A legújabb német hivatalos termébecsítés szerint 1929-ben: őszi búzából 30 87, tavaszi búzából 2 28, őszi rozsból 76 18, őszi árpából 3 98, tavaszi árpából 26 73, zabból 68 65 burgonyából 353 millió métermáza. Működő kapott értesülések szerint a belföldi buzaüzlet erős esőkének folytán a gabonapiacot árválulás mutakozott, miáltal a magyar buza versenyképessége is erősen megnövekedett. A kapott tudósítások szerint Milanóban fizettek belföldi búzáért 39, 79 kg-os Bahia Blanca búzáért 45, Manitoba Pacific 2 búzáért 50 40, 79 kg-os magyar búzáért 49 80, Hardwinter I. búzáért 47 10, Manitoba Atlantic 1 búzáért 52 20 pengő métermázaért frankó Milanó elvámolva. Az Egyesült Államok lenmagtermése ebben az évben rosszul sikerült, minek folytán a lenmagüzlet erősen megnövekedett. Ennek az évnek első nyolc hónapjában 441 950 tonna lenmagot importált az Unió az elmúlt évi 344 200 tonnával szemben. Az amerikai gyengébb termés és az argentinai rossz termés — amiről már régebben hírt adtunk — a lenmagpiac szilárdulását fogja előidézni, annál inkább, mert a kereslet állandóan élénk.

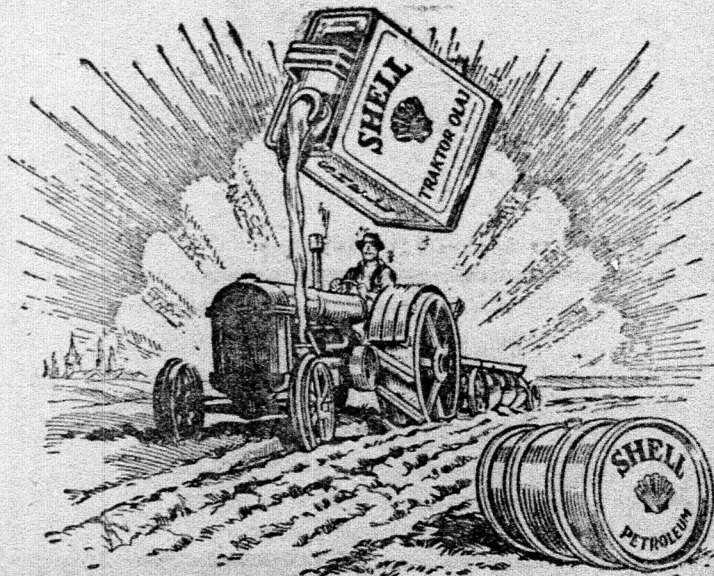
A debreceni bétői sertésvásárra 814 drb sertést hajtottak fel, amely kevés kivétellel mind elkelt. A keddi szarvasmarha- és lóvásáron a kereslet már jóval kisebb volt. Felhajtottak 400 lovat és 800 szarvasmarhát. A sertésvásáron fizettek nehéz prima sertésért 130—138, középmínőségűért 128—130, soványért 90—100 pengő drb-kint. A keddi marhavásáron a vágómarháért 50—90, szopóborjúért 110—140 fillért fizettek kg-kint. A lovasvásáron beti állatvásárra 518 szarvasmarhát, 152 lovat hajtottak fel. Fizettek tehénért 450, borjút 80, jármos ökörért 550, kocsióért 350—400 P-t darabonként. A szarvasmarha- és lóvásárra felhajtottak 1845 szarvasmarhát, 614 lovat. Fizettek: I/a tarka jármosökört 800—1200, II/a-ért 650—1000, alárendelt minőségűt 600—900 P-t páronként, a friss fejős tehénért pedig 260—600, a 2 éves tarka ászért 140—300, a szopó borjút 40—80, a nehéz igazóért 300—400, a könnyűt 160—340, a nehéz kocsióért 230—350, a könnyűt 240—340, az éves esikőrt 60—160 P-t darabonként.

Termény- és takarmányfelek.

Gabona- és terménytőzsde. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos árjegyzése.) 1929 november 7. Árak budapesti paritásban 100 kg-kint. Készárúüzlet: Buza, 77 kg-os, tiszavideki 22 70—23 10, felsőtiszavideki 21 65—21 90, fejmegyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 20 95—21 10, 80 kg-os, tiszavideki 23 50—23 80, felsőtiszavideki 22 15—22 35, fejmegyei 21 55—21 70, egyéb dunántúli 21 45—21 70, pestvidéki és bácskai 21 55—21 70, rozs, pestvidéki és más származású 14 30—14 50, takarmányárpa, I. r. 15 50—16 25, takarmányárpa, középmínőségű 15 ——15 50, sórárpa, felsőmagyarországi 19 50—21 —, sórárpa, egyéb 17 50—19 —, zab, I. r. 15 25—15 75, zab, középmínőségű 14 ——14 40, tengeri tiszántúli állomásokról ——, egyéb állomásokról 19 50—19 75, köles 11 ——12 50, káposztarépa 52 ——54 —, buza-korpa 10 ——10 30, lucerna, 1929. évi 130 ——170 —, lóhere, nagy arankamentes 95 ——110 —, lóhere, nagy arankamentes 80 ——90 — P. Határidőüzlet: záróárjegyzések: Buza, márciusra 23 65—23 66, buza, májusra 23 74—23 75, rozs, márciusra 16 25—16 26, tengeri, májusra 16 64—16 66 P.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetsége gabonapiaciról szóló jelentése.) 1929 november hó 7-én a készárúpiacban a buzaüzlet mérsékelt forgalomban általában változatlan áron bonyolódott le. Hivatalosan a tiszavideki buza árát 10 fillérel alacsonyabban jegyezték. A rozskínálat minimális volt és csupán 1 telttel jelentettek be, az árát 10 fillérel emelték. A takarmánypiacot csak tengeriben volt némi forgalom, az árakat általában változatlanul jegyezték. A határidőüzlet piaca a külföldi tőzsdék lanyha irányzata nem éreztette hatását, amennyiben a buza árát csupán 2 fillérel jegyezték alacsonyabban. A buza árának e mérsékelt csökkenésével szemben a rozs ára 11, a tengeri ára pedig 8 fillérel emelkedett.

Liszt- és őrleménypiac. Budapest, 1929 november 7. Liszt-árak: Budapesti és vidéki nagymalmok ársi november—december hóra skontálva: duplanullás 40 80, nullás 40 40, 1-es 39 40, 2-es 38 —, 4-es 33 30, 5-ös 29 10, 6-os 26 50, 8-as 14 —, rozsliszt, nullás 31 —, rozs, 1-es 27 —; vidéki kismalmok

Télen-nyáron

olcsón és biztosan szánt

SHELL

traktorolajjal és petróleummal

ingyenes műszaki segédkezés!

Lerakatok az országban mindenütt.

Shell Kőolaj R.-T.

Budapest, V., Alkotmány-utca 18. sz.

Levélcim: Budapest 62. Postafiók 145. Sürgőycim: Angolpetrol Budapest

5273 Telefon: 214—87, 214—88 és 214—89

Árai skontó nélkül, készpénzért, promptra: duplanullás 35-75, nullás 35-25, 2-es 31-75, 4-es 28-75, 5-ös 21-75, 6-os 20-75, 8-as 13-50, rozsa, nullás 28-11, rozsa, 1-es 22-11 P. g-kint.

Budapesti abrakraktármányiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének gabonaosztályának jelentése.) 1929 november 8. Árak q-kint Budapesten: Árpakorpa 12-11, búzakorpa 11-11, búzakorpa 10-50-10-75, búzatakarmányliszt 13-11-13-25, cirok ab állomás 8-50-9-11, konkolydara 11-11-11-50, lenmagpogácsa 28-30-30-11, napraforgópogácsa 20-75-21-25, répaszelet, száritott 13-50-13-75, rozskontoly 11-11, rozskorpa 10-75-11-11, rozstakarmanyliszt 13-11, szjababpogácsaliszt 32-11 P.

Vetőmagvak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének vetőmagosztályának jelentése.) 1929 november 8. Baltacimnag. A forgalom az alacsony árak ellenére korlátozott. Ára változatlan. Büköny, tavaszi. A királat csupán lengyelországi és nagykirályiudéki áruban jelentkezett. A hazai termés teljesen elégtelen a piacra, ami nagy mértékben hozzájárult az üzletlenség fokozásához. Fehérheremag. A forgalom ezen a héten igen kis keretek között mozgott, csupán egy 50 mázsás tételt sikerült külföldről elhelyezni. Köles. A múlt hetek elhanyagoltsága után a kereslet kissé megéledt ugyan, azonban ennek ellenére az üzletkötések mégis csak az eddigi alacsony jegyzések alapján történtek. Lóheremag. A külföldi pénztelenség következtében a pár héttel ezelőtt elég gyakran érkezett vételek megfizetésére rövid idő óta sajnálatos és mivel e körülmény a vételek vételezését határozta meg, az üzletmenet csendesebb lett és az irányzat kissé elnyúlt. Lucernamag irányzata változatlanul szilárd és nemcsak nálunk, hanem Francia- és Olaszországban is fenntartotta a királat magas árait. Múharomag forgalma erősen megecsapott. A királat ugyan az elmúlt hetekhez aránytalanul csökkent, de a vételek sehogyan sem javulni. Irányzata elhanyagolt. Nyulszapukamag. A helyzet mitsem változott, a kereslet még mindig nem mutatnak érdeklődést vétel iránt. Tény az, hogy hazai termés jó minőségű áruban, amely vetőmag céljaira alkalmas volna, alig van királat és így a szükségletet előreláthatóan Lengyelországból kell importálni. Árak nyersárúért 100 kg-kint budapesti paritásban, minőség szerint: Bab, fehér 58-60, bab, tarka 36-38, baltacimnag 36-40, borsó, express 25-28, borsó, Viktória 25-30, büköny, szósós 42-48, büköny, tavaszi 21-23, csillagfürtmag 13-15, fehérheremag 125-150, kendermag 34-36, köles, fehér 20-25, köles, vörös 13-14, köles, tarka, hántoltis céljaira 11-50-12-50, lóheremag, nagy arankás minőség szerint 85-100, lóheremag, kisarankás minőség szerint 105-115, lucernamag, gyommagvas és nagyarankás 140-150, lucernamag arankatartalom és minőség szerint 155-170, mák 122-125, múharomag 20-22, mustármag 45-50, napraforgómag, fehér 28-30, nyulszapukamag 50-60, polhankamag 15-18 P.

Burgonya. (A Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezetének jelentése.) 1929 november 8. A mai felhozatal a budapesti vásárcsarnokba 40 vasuti kocsi burgonya volt. Árak nagyban, métermázsánként a következők: nyári rózsaburgonya 8-50-9-11, 5-szi rózsaburgonya 5-50-6-11, Ella burgonya 5-6-50, fehér burgonya 4-11, kifliburgonya 12-11 pengő. Az irányzat lanya.

Budapesti takarmányvásár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) 1929 november 5. Árak métermázsánként pengőben: réti széna I. r. 6-8-9-50, réti széna II. r. 6-50-7-50, réti széna, III. r., csomagolásra 4-6-30, muharszéna 8-50-12-11, lucernaszéna 11-75-13-50, zabosbükönyszéna 8-20, lucerna és muhar keverék 11-11, takarmányrépa 3-75, alomszalma I. r. 4-50, alomszalma II. r. 3-90-4-30 P.

Külföldi terményzsdék. Ujvidék, november 7. A mai terményzsdén az irányzat és az árak változatlanok maradtak. A forgalom búzában 60/3, tengeriben 26, árpában 2, hisziben 4, korpában 8 vagon volt. Pozsony, november 7. Noha külföldről lanya jelentések érkeztek, az árnívó csak jelentéktelenül esett. Árpá megártotta utolsó árát, ezzel szemben tengeri visszaesett. Jegyzések 100 kilónként, egyéb megjelölés hiján feladóállomásról: 78-79 kilós buza 149-152, 76 kilós 144-146, 79-80 kilós magyar buza tranzit Oroszvár 128-129, bácskai, bánáti pozsonyi uszályból 133-134, 80 kilós szerb alsótiszai, pozsonyi uszályból 134-135, rozsa, speciális feltételekkel 122-123, 70-72 kilós 119-121, takarmány- és ipari árpa 110-114, magyar és szerb tengeri ab Szob tranzit (ujtermésű) december-januárra 88-90, felvidéki fehér újabb 310-320, szines 190-210, buza- és rozsliszt 3 cseh koronával olcsóbbodott, belföldi buza- és rozskorpa 71-72, magyar és szerb korpa pozsonyi uszályból 66-67 cseh korona. (1 cseh korona = 6-17 P.) A többi jegyzés nem változott. Wien, november 7. A mai terményzsdén ugy az irányzat, mint az árak teljesen változatlanok voltak. Hamburg, november 7. A forgalom ismét rendkívül csendes volt. Buzában és rozsbán csekély kereslet jelentkezett. Tengeri és árpa tartottabban tendált s a tegnapi árak maradtak érvényben. Zabban nyugodt forgalom mellett a kereslet szűk határokon belül mozgott. Jegyzések tonnánként: buza frankó Hamburg 243-245, ab Mecklenburg-Hollstein 229-231, rozsa frankó Hamburg 180-182, ab Mecklenburg-Hollstein 166-168, takarmányrépa, belföldi feladóállomásról 164-166, sörárpa, belföldi feladóállomásról 178-210, dunai 140-144, zab frankó Hamburg 182-184, ab Mecklenburg-Hollstein

168-170, tengeri eredetűnek megjelölése nélkül, elvámolatlanul frankó Hamburg 159 márk, (1 márk = 136 1/2 P.) Külföldi gabona cifjegyzései: la Manitoba buza novemberre 13-60, IIa novemberre 13-30, IIIa novemberre 13, Rosafé novemberre 11-50, Barusso novemberre 11-30, Hardwinter loko 11-75, dunai délorosz árpa novemberre 8-25, La Plata novemberre 8-15, La Plata tengeri novemberre 9, Unclipped, Plata zab novemberre 7-90 hfl. (1 hollandi forint = 2-30 1/2 P.) Bran hajóuton 97/6 shilling. Liverpool, november 7. Zárleti árfolyamok pennyben és libraban (Zárójelben a legutóbbi záróárfolyamok.) Buza decemberre 8-83/4 (8-87/8), márciusra 9-4/4 (9-4 3/4), májusra 9-7/8 (9-7/8). (1 shilling = 1-39 P.) (1 libra = 0-45 kg.) Chicago, november 7. A buzapiac lanya irányzatai indult és az első jegyzések az ideai kampány melypontjára estek vissza. A lanyulást a látható készletek növekedése és a newyorki értéktőzsde lanya megnyitása idézte elő. Később az irányzat megjavult és a második tőzsdéféldőben pedig már kifejezetten szilárd irányzat volt érvényben. A newyorki értéktőzsdén beállott szilárd fordulat a spekulációt sürgős fedezésekre ösztönözte úgy, hogy nemcsak a mai árvesztések térültek meg, hanem a zárójegyzésekben átlag három centes (métermázsánként 63 filléres) áruárcsökkentések mutatkoztak. A tengeripiac irányzata párhuzamosan szilárdult meg a buzapiacéval. A jegyzések zárlatkor átlag másfélcentes (métermázsánként 34 filléres) árjavulást tüntettek fel. Zárleti árfolyamok centben és bushelben (Zárójelben a legutóbbi záróárfolyamok.) Buza decemberre 123- (120-), márciusra 130-375 (127-50), májusra 133-75 (130-75). Tengeri decemberre 90- (88-375), márciusra 95-50 (94-), májusra 97-75 (96-25). Zab decemberre 47-75 (46-), márciusra 50-625 (49-), májusra 52-375 (50-625). Rozsa decemberre 105- (103-), márciusra 110-25 (109-), májusra 111- (110-375). (1 bushel buza = 27-2 kg.) (1 dollár = 5-71 P.) Winnipeg, november 7. Zárleti árfolyamok: (Zárójelben a legutóbbi záróárfolyamok.) Buza decemberre 133-875 (131-375), májusra 140-875 (138-375), júniusra 142-125 (138-625). (1 kanadai dollár = 5-71 P.)

Állatok és állati termékek.

Budapesti vágómarhavásár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) 1929 november 10-én felhajtott bika I. r. 10, II. r. 76, III. r. 46, ökör I. r. 10, II. r. 156, III. r. 36, tehén I. r. 15, II. r. 266, III. r. 160, bivaly III. r. 9, összesen 784. A vásár irányzata lanya volt, a bikák árai kilogrammonként 2-4 fillérel estek, a többi minőségek változatlanok maradtak. Eladatlanul visszamaradt 81 darab. Jegyzett árak: Bika, magyar II. r. -74-76, III. r. -56-62, bika tarka, I. r. 1-110, kivételesen 1-15, II. r. -84-98, III. r. -64-82, ökör, magyar, II. r. -74-106, III. r. -44-72, ökör, tarka, I. r. 1-08-120, kivételesen 1-38, II. r. -74-106, III. r. -58-72, tehén, magyar, II. r. -70-96, III. r. -48-68, tehén, tarka, I. r. -98-116, kivételesen 1-23, II. r. -62-96, III. r. -42-80, bivaly, magyar -40-70, növendék (éves) -68-104, kicsontozni való -22-42 pengő kilogrammonként.

Budapesti szarvómarhavásár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) 1929 november 5. Felhajtás 286 darab élős, belföldi szopós borjú. A vásár irányzata élénk volt, az árak kg-kint 6-8 fillérel emelkedtek. Jegyzett árak: Élős borjú, belföldi szopós, I. r. 172-180, kivételesen 1-84, II. r. 1-60-170 P. kg-kint.

Tenyészmarhák és jarmosökrök. (A Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R.-T. jelentése.) 1929 november 8. Árak: I. rendű belföldi jarmosökrök (tarka) 1-104, I. rendű belföldi jarmosökrök (fehér) -96-1-11, 1 1/2-2 éves tiszók 1-104, 1 1/2-2 éves tiszók 1-104, fiatal friss fejős tehén 140-150 pengő kg-kint.

Budapesti sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének sertésosztályának jelentése.) 1929 november 8. A csülkötöki ferencvárosi nyílt és zárt vásárra a felhajtás 3441 darab volt, ebből angol 46 darab, eladatlanul visszamaradt 345 darab. Élénk irányzat mellett a következő árakat jegyeztük: Prima urasági 142-144-146, prima szedett 128-132, közép 118-124, könnyű, jobb 110-116, könnyű, silány 1-110, öreg urasági 126-128, öreg, szedett 116-120, angol sonkamalac 130-163, hus 170-182, zsír 180-184, szalonna 152-156, szalámibus 178, hasított félsertés 160-168. A beállítani való soványsertés páronként 120-160 kg-ig kg-kint 145-150 P. A penteki vásárra a felhajtás körülbelül 700 darab volt. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének bizományhizlálásra sertéseket elfogad és olcsó előleget biztosít.)

Wieni vágómarhavásár. (A Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R.-T. jelentése.) A november 4-i, hétfői marhavásár felhajtása: belföldi 692, magyarországi 883, csehszlovákiai 37, jugoszláviai 251, romániai 589, kontumáz 270, összesen 2702 darab. Az irányzat csendes volt, változatlan árak mellett. Jegyzések: ökrök, extrém 230-240, I. r. 210-220, II. r. 150-170, III. r. 130-140, bika, extrém 160-170, I. r. 150-160, II. r. 135-145, III. r. 120-130, kicsontozni való 110-111, tehén, extrém 180-190, I. r. 140-150, II. r. 120-130, III. r. 110-120 schilling. Az irányzat élénkebb volt, az árak változatlanok maradtak.

Wieni sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R.-T. jelentése.) A folyó hó 5-i, keddi fősértés felhajtása: belföldi hussertés 54, magyarországi hussertés 1222, zsirsertés 2798, lengyelországi hussertés 4616, romániai hussertés 391, zsirsertés 60, jugoszláviai hussertés 678, zsirs-

sertés 2498, összesen hussertés 6961, zsirsertés 5356 darab. Az irányzat mind hussertésben, mind zsirsertésben élénk volt. Jegyzések: prima zsirsertés 2-205, kivételesen 2-08, öreg zsirsertés 180-190, szedett zsirsertés 185-210, keresztelt 210-225, kivételesen 2-30, hussertés 195-265, kivételesen 2-70 schilling kg-kint. Csütörtöki pótvásár felhajtása 528 drb (258 darab zsirsertés). Az irányzat csendes.

Csehországi állatárak. (A Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R.-T. jelentése.) A november 4-i, keddi marhavásár felhajtása 954 drb volt közepes irányzat mellett. Sertésfelhajtás 5162 drb (1428 drb zsirsertés), az irányzat mind hussertésben, mind zsirsertésben közepes volt. Árak: ökrök I. r. 9-10-50, II. r. 7-25-8-90, tehén I. r. 7-8-25, II. r. 4-50-6-90, bika I. r. 7-30-8-30, II. r. 6-7-20, növendék I. r. 3-6-50, zsirsertés I. r. 10-10-10-70, II. r. 9-70-10-10, hussertés I. r. 11-12-12, II. r. 10-20-10-90 cseh korona kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 október 27-től november 2-ig jegyzett árak pengőben. Teljes tej literje -36-40, lefölözött tej literje -16-18, habtejszín literje 2-80-3-60, tejjel literje 1-60-2-40, centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 4-80-6-80, nagyban 4-40-5-20, szedett vaj kg-ja kicsinyben 3-80-4-40, tehéntúró kg-ja kicsinyben 1-120, juhtúró kg-ja kicsinyben 3-3-90, trappista sajt kg-ja kicsinyben 2-80-4-20, emmentáli sajt kg-ja kicsinyben 4-80-6-11 P.

Tejplac. (A Budapesti Központi Általános Tejcsernok R.-T. jelentése.) 1929 november 6. Árusító fiókjainkban a kannafej fogyasztói ára literenként változatlanul 40 fillér.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 október 27-től november 2-ig jegyzett árak pengőben: Csirke, élő, darabja 1-30-3-50, tyúk, élő, darabja 3-5-5-11, pulyka, élő, darabja 4-8-8-11, ruca élő darabja 3-4-4-11, hizott, leölt ruca, kg-ja 2-20-2-80, hizott, leölt pulyka, kg-ja 2-20-2-40, libamáj kg-ja 4-10-10-11, ludzsír kg-ja 2-20-3-11, tojás darabja -13-16 P.

Gyapjú. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének jelentése.) 1929 november 8. A belföldi gyapjúpiacon a forgalom minimális keretek között mozog. Az árak jegyzésében változtatás nem történt. Az árak a következők: Homokos vagy gyengébb gyapjú 1-30-1-50, középminőségű fésűs vagy szövetyapjú 1-50-1-70, jóminőségű szövetyapjú 1-60-1-80, finom minőségű szövetyapjú 1-80-2-11, gyengébb minőségű bárnygyapjú 1-30-1-40, középminőségű bárnygyapjú 1-40-1-60, jobb minőségű bárnygyapjú 1-50-1-70, finom minőségű bárnygyapjú 1-90-2-10 P. kg-kint.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrcsarnokon utolsó jelentésünk óta a borjubőr és a juhbőr ára 5 fillérel olcsóbbodott. Árak: marhabőr magyar 1-10, marhabőr tarka 1-20, borjubőr 2-20, juhbőr -75-80 pengő kilogrammonként.

Különfelétek.

Paprika. (A m. kir. földművelésügyi minisztérium fenntartása alatt álló Növényvédelem és Növényforgalmi Iroda jelentése.) Budapest, 1929 november 6. Termelői árak Szegeden: Édesnemes paprika kg-kint 2-70-3-11, félédes paprika kg-kint 2-2-50, I. r. paprika kg-kint 1-30-2-40, II. r. paprika kg-kint -80-1-20, III. r. paprika kg-kint -40-60 P. Kalocsán: Édesnemes paprika kg-kint 2-80-3-11, rózsapaprika kg-kint 1-70-2-11, II. r. paprika kg-kint 1-140, III. r. paprika kg-kint -40-60, csövespaprika, füzér 1-10 P.

Lenmagpiac. A hamburgi tőzsdén november 10-én 2-4-ig a következő lenmagárakat jegyezték: Fizetett La Plata olajlenmagbort: január-februári szállításra új terméskől q-kint 23-50 hollandi forintot; Bombay olajlenmagbort: november-decemberi szállításra tonnánként 23, 7, 6 font sterlinget. (1 hollandi forint = 2-30 1/2 pengő, 1 font sterling = 27-88 P.)

Zöldség és gyümölcs. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 október 27-től november 2-ig jegyzett árak pengőben: Sárgarépa kilogrammja -10-24, petrezselyem kg-ja -10-30, zeller kg-ja -26-40, karalábé kg-ja -10-20, karfiol kg-ja -30-80, vöröshagyma kg-ja -08-14, fokhagyma kg-ja -80-160, cékla kg-ja -14-30, fejeskáposzta kg-ja -10-15, kelkáposzta kg-ja -14-26, vöröskáposzta kg-ja -16-30, fejes saláta darabja -06-14, torma kg-ja -60-2-11, rózsaburgonya kicsinyben kg-ja -10-14, nagyban q-kint 7-10-50, közönséges burgonya kicsinyben kg-ja -07-10, nagyban q-kint 4-50-5-50, kifliburgonya kicsinyben kg-ja -16-28, nagyban q-kint 14-16-11, champignonbomba kg-ja 2-50-6-11, fekete retek kg-ja -14-26, zöldpaprika kg-ja -16-70, tök kg-ja -14-24, vajbaj kg-ja 1-2-11, zöldborsó, hüvelyes kg-ja 1-140, sóska kg-ja -30-50, spenót kg-ja -30-50, alma kg-ja -26-120, birsalma kg-ja -35-90, körte kg-ja -40-140, szilva kg-ja -50-120, gesztenye kg-ja -40-70, szőlő kg-ja -30-70, P.

Budapesti vadpiac. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 október 27-től november 2-ig jegyzett árak pengőben: szarvas egészben kg-ja kicsinyben 3-4-11, őz egészben kg-ja 3-80-4-11, vaddisznó egészben kg-ja 3-11, nyul borben drb-ja 4-6-50, fácán drb-ja 4-5-11, fogoly drb-ja 2-40-2-80 P.

Be A „többtermelés” érdeke megkívánja, hogy a gazdasági növényeink nagy károkat okozó betegségei ellen védekezzünk! A gabonafélék üszög- és egyéb betegségei ellen páratlan csávázószer a garantált 17-5% hatóanyag higanyt tartalmazó a GERMISAN (nedves csávázóanyag) TUTAN (száraz porozóanyag) A csávázás GERMISAN-nal és TUTAN-nal gyors, olcsó és feltétlenül biztos eredményt adó munka. Pár fillér kiadás! Sok pengős bevétel! Minden rendeléshez pontos utasítás! Gyártja a SACCHARINFABRIK A.-G., MAGDEBURG. Forgalomba hozza: Minden rendeléshez pontos utasítás! PANTODROG R.-T., Budapest, V., Visegrádi-utca 7.

Budapesti halpiac. (Budapest székesfőváros vásárgazdatisztóságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 október 27-től november 2-ig jegyzett árak pengőben: ponty, élő, kicsinyben, nagyság szerint 2'—3', nagyban 1'60—2'20, ponty, jegelt kicsinyben, nagyság szerint 1'40—2'40, nagyban 1'—1'80, harcsa élő, kicsinyben, nagyság szerint 4'50—6', harcsa, jegelt kicsinyben, nagyság szerint 3'—5', nagyban 4'40—4'50 pengő kilogrammonként.

Borpiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete borértékelési osztályának jelentése.) 1929 november 8. A szüretet majdnem mindenütt befejezték. Az új borok magasfokúak, egészségesek, de főleg a homoki zöld-lehér fajok kissé füresek és zamatajuk kevés. A kadarka majdnem mindenütt igen jól sikerült és nem ritka a 12—13 Malligandfoku kadarka. Az ujbór mennyisége azonban sokkal kisebb, mint számították. Kiváló minőségűek főleg a méri és a balatonvidéki hegyi borok is. Badacsonyban és vidékén a termés mennyisége, sajnos, igen kevés. Ausztria részére az utolsó héten ismét nagyobb bormennyiséget vásároltak. A zöld-lehér árúért, például Örkény, Jászberény vidékéről fizetnek egész 47'5 pengőig hektoliterenként, fejtve, ab állomás. A körülbelül 11 fokos urasági tételekért 28—35 pengőig fizetnek minőség szerint. Kadarka iránt igen kevés az érdeklődés és ezek kistermelőktől 1'80—2'30 pengőért kerülnek Malligandfokonként eladásra. Az utolsó napokban az óborokból is lassan-lassan tetemes mennyiséget vett fel a belföldi fogyasztás, de néhány vidéken a tavalyi termés tekintélyes része még mindig tárol, amely nehezen talál vevőre, főleg azért, mert az alacsonyfoku, gyenge borok most már visszamaradnak. Ó-kommerz borokért minőség szerint 2'—2'50 pengőt kérnek Malligandfokonként.

Szesz és szeszszítatok. A szeszüzletben a forgalom változatlan árak mellett élénk és kielégítő volt és több-több tétel finomított és denaturált szesz kelt el, de a többi szesz-kategóriákban is kielégítő volt a forgalom. A *detaljforgalomban* kielégítő volt a kereslet, az árak változatlanul jegyeztek. *Gyümölcs-pálinka.* Gyümölcs-pálinkafélékben a kereslet élénkebb volt és nagyobb érdeklődés van új törköly és szilvrium után a legutóbbi között árakon. *Borpárlat.* Változatlan forgalom mellett 4'30—4'50 P-vel jegyezték ab termelő állomás +2% forgalmi adó.

Cukor. (M. T. L. jelentése.) London, 1929 november 7. Cukortőzsdezárlat. „B” típusú fehérek londoni szabadraktárból novemberre 10/4 1/2—10/7 1/2, decemberre 10/7 1/2—10/9, januárra 10/8 1/4—10/10 1/2 shilling per cwt. (1 shilling = 1'39 P, 1 cwt = 50'8 kg.) Az irányzat nyugodt, a forgalom élénk.

Fapiac. A tűzfapiac forgalma élénk és az árak is kielégítőek. Belföldi árban a feladóállomás fekvése szerint 230—265 P közti árak mellett jönnek létre üzletek, míg importáru magyar határállomásról 245—285 P. *Keményfában* az érdeklődés nagyon gyenge. A pécsi székeskáptalan árverésén búkkronkért 16—20, gyeryánért 16—35, tölgyrönkért vastagság és minőség szerint köbméterenként 18—48 P-t kínáltak az ajánlattevők. *Fenyőfában* a kereslet gyenge, az árak változatlanok.

Országos állatvásárok. 1929 november 11-től 18-ig. November 11. Bükksöd, Mohács, Mór, Sárosd, Mosonszentjános, Toponár, Nagyszakácsi, Nagyatád, Csorna, Magyarkeszi, Körmen, Vasvár, Várpalota, Tótszentmárton, Gyulakeszi, Kocsér, Bácsbokod, Tiszacséze, Solt, Rakamaz, Györszentmárton, Szikszó, Romhány, Tiszapalkonya, Zalaszentgrót. November 12. Kölesd, Kisterenyé, Dömsöd, Gönc, Borsodnádaad (sertésvásár.) November 13. Bajna, Hegyfalva, Ajka, Földes, Kiskunhalas (2 nap), Rudabánya (sertésvásár). November 14. Kisbér, Lajoskomárom, Keszthely, Nyirbátor, Püspökladány, Edelény, Hajdudorog. November 15. Székesfehérvár, Jánosbáza, Nagyváros, Aszód, Pölöske, Csenger (lovásár), Lőrinci. November 16. Makó, Szegvár, Cibakháza. November 17. Fegyvernek, Kóka. November 18. Sárobgárd, Halászi, Szigetvár, Sopron, Tarcal, Szekszárd, Lovászpataka, Kiskomárom, Bácsalmás, Jászládány, Hajduböszörmény, Tiszaszentimre, Mátészalka, Gyöngyös, Nógrád.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Figyelmeztetés. Felhívjuk olvasóink figyelmét az OMGE egyesületi tanácsának arra a határozatára, hogy a szerkesztőség csak előfizetőknek adhat kérdésekre feleletet és csak abban az esetben, ha egyidejűen pénzben vagy bélyegben 40 fillért csatolnak, ha a szerkesztői üzenetekben és 60 fillért, ha levélben kívánják a választ. — Kéziratokat nem adunk vissza. — Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Sz. B. A fagyra való tekintettel az őszi fogasolással el-késték.

F. B. L.-major. Nincsen joga arra, hogy bérlő elődje ellen az Ön által hibásnak vélt gazdálkodásért kártérítést indítson, mert erre csak a föld tulajdonosának — aki a

bérlővel szerződött — lenne joga, természetesen neki is csak abban az esetben, ha a szerződés pontjait a bérlő nem tartotta volna be. Ami a másik kérdést illeti, hogy Ön a munkában hátráltatta, erre nézve ismerünk kellene szerződési feltételeit, ha azonban, mint levelében jelzi, augusztus 7-től kezdve már Ön szánhatta a földeket, úgy nem hisszük, hogy ezen a réven erősen károsult volna, mert az előző bérlő csak akkor köteles — ha csak külön más kikötés nincsen — a földeket átadni, amikor terményei arról már lekerültek. O. J. dr.

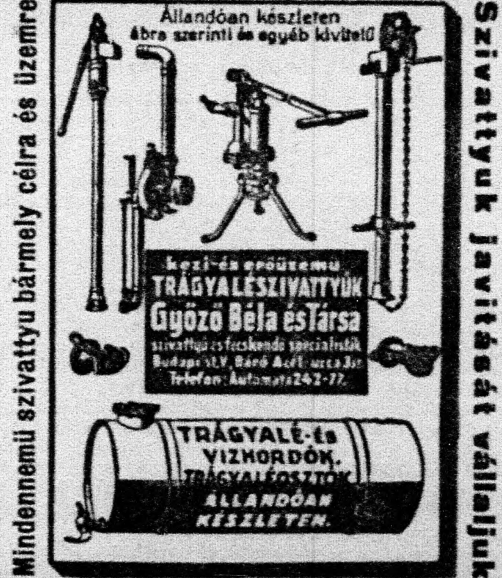
Haidekker-Hungária
drótfonattal kitűnő

HAIDEKKER SÁNDOR R.-T.
Budapest, Üllői-ut 48. B. Pók: VIII., Flomai-ut 2.

Szivattyuk javítását vállaljuk

Állandóan készleten ábra szerinti és egyéb kivétel

kezi-és erőüzemi TRÁGYALÉSZIVATTYUK Győző Béla és Társa
szivattyú és felszerelési specialitások
Budapest, V. Széchenyi-utca 33.
Telefon: Automata 242-77.

TRÁGYALÉ-és VIZHORDÓK.
TRÁGYALÉSZIVATTYUK
ÁLLANDÓAN KÉSZLETEN.

Mindennemű szivattyu bármely célra és üzemre

44. sz. Bérlével
ára darabonként 5 fill. — 100 drb. 4'80 Pengő

47. sz. Elbocsájtó bizonyítvány
ára darabonként — — — — — 4 fillér

48. sz. Szegődségi főkönyv
a bérlével rovataival, félvászonkötésben:
50 lapos — — — — — 5'50 pengő,
100 " — — — — — 7'50 " "
200 " — — — — — 11' " "
300 " — — — — — 14' " "

Minden egyéb gazdasági nyomtatványból állandóan nagy készlet.

Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küldünk

„PATRIA” Irod. Váll. és Nyomdaip. Részvénytársaság
nyomtatványosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Cipők és csizmák
a legolcsóbb gyári árban

Férfi sárga vagy fekete TEHÉNBOB-BAKÁNC, tiszta bőranyag P 11-50, 12-50
Férfi sárga STRAPACIPŐ, amerikai forma — — — — — P 13-50
Férfi fekete BOX EGÉSZCIPŐ, szép kivitel — — — — — P 18-50
Férfi sárga vagy fekete STRAPACIPŐ, puha- vagy keményszárú — — — — — P 32—
VADÁSZ- és SPORTCIPŐK 1a kivitelben P 22—, 26—, 30—
Finom, kézmunka BOX-OSZIMA 50— P

Férfi sárga és fekete HALINA-OSZIMA, magas tehenbőr bőrözéssel — — — — — P 26—, P 32—
Levélben megrendeléseket pontosan teljesít, három pár rendelésnél postadíjat nem számít.

Kiss H. cipőnagykereskedő
Budapest, VII., Miksa-utca 13. Deháy-utca sark 6328

5490

SZAB.

DELTA

DRÓTFONAT
A LEGJOBB KERÍTÉSANYAG.
KOLLERICH PALÉFIAI
BUDAPEST, IV. FERENC-JÓZSEF RAMP. 21.

Salgótarjáni Kalor és Perpetuum
folytonzó kályhák

ALFA románcozott takaréktűzhelyek
hasal szénvel való tüzelésre kiválóan alkalmasak.
Budapest-Salgótarjáni Gőpgyár és Vasöntő R.-T.
Budapest, VI., Andrássy-ut 29. szám. Telefonszám: 245-63
Kapható minden vaskereskedésben. 6448

A címre ügyelni!

Nagy olaj- és tüzelőanyagmegtakarítás.

Vásároljon TEUES dugattyúgyűrűket!

Nagy raktár traktorméreteketben. Javítási méreteketben nagy választék.

BALOGH ARTHUR okl. gépészmérnök
Budapest, V., Lipót-kört 27. szám
Telefon: Automata 295-39 0886

Tejet, tejszint veszünk

VITAMIN Tejipari Vállalat

Budapest, VIII., Kálvária-utca 23. szám. 6392
TELEFON: J. 333-40 TELEFON: J. 333-40

Gőzekebérszántást

őszi és tavaszi szántást, gyepdörést, szőlőtelepek, faiskolák, erdősítések mély rigolirozását elvállalja

Wolff Ernő, Budapest-Kelenföld
6363 Telefon: LA 12-82 Sürgőnyel: Wolffeke Budapest

Somogy vármegyében, Kaposvár közelében,

több elsőrendűen kezelt gazdaság

előnyös feltételek mellett **bérbeadó.** A bérletek területe **900 és 2600 kat. hold között váltakozik.** Szóbeli felvilágosítást ad: **Dr. Matolcsy Sándor** Ügyvéd, Kaposváron. 6556

Milyen traktort vásároljunk?

Mit kell tudnia a traktort vásárló gazdának? Kezelésnél mire vigyázzunk? Milyen a traktorüzem hatékony ellenőrzése? stb. Ezekre a kérdésekre ad világos választ Ifj. Vitéz Bernátaky Kornél: **Traktorok összehasonlító értékelése című, most megjelent könyve.** Ára 4— P

„Patria” R.-t. Könyvtálya, Budapest, IX., Üllői-ut 26. sz.

Tej szállítók részére

TEJHÜTŐKET

bármely nagyságban, kutvis-, jég- és kompresszoros hűtésre gyorsan és olcsón szállít!

STANGA JÓZSEF tejjárási gépjárművel vállalat Budapest, IX., Ráday-utca 26. sz.

LÖTT ÉLŐ VADAT

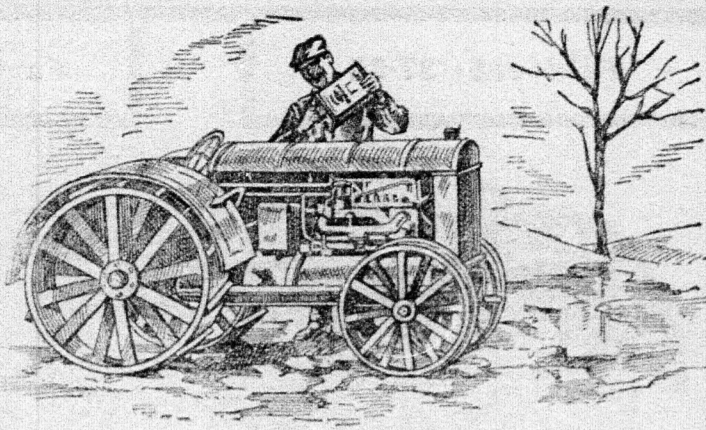
minden mennyiségben mindenkor átveszünk a legmagasabb napi árakon és minden mennyiségben szállítunk.

Szállítóinknak kívánatra óvadékokat nyújtunk! A szállítmányok értékét az átvétel után azonnal kiegyenlítjük.

MAGYAR VADKIVITELI VÁLLALAT
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, IX., Tóth Kalmán-utca 8-10. (Hűtőház)

Sürgőny cím: VADHUS Budapest
TELEFON: 6984
J. 371-44, továbbá 454-62, 454-63, 454-64

Itt az ideje!...

A régi olajtöltés elhasználódott. Egy friss, magasértékű és traktora üzemviszonyainak megfelelő olaj képes csak a téli üzem jóval súlyosabb követelményeinek megfelelni. Gondolja meg, hogy egy hétig tartó helytelen kenés többet kerülhet, mint egész évi olajszüksége.

Arról, hogy melyik fajta Gargoyle Mobiloil felel meg traktora helyes kenésére télen, meggyőződhetik egy pillantás által, melyet Gargoyle Mobiloil Ajánlási Táblánkra vet. Bocssássa azután le a régi olajtöltést, még pedig addig, amíg az meleg, tehát jó folyékony; azután töltsse fel a friss Gargoyle Mobiloil-t.

Ezen szabály betartása feltétlenül megvédi, különösen a hideg évszakban oly gyakran előforduló kellemetlen üzemzavaroktól; könnyű indítást és az olaj egyenletes elosztását biztosítja.

VACUUM OIL COMPANY R. T.

BUDAPEST, V. ZRINYI UTCA 7. TEL. AUT. 809.50 SZÉRIA

Petróleumgáz

a legolcsóbb és legtekintélyesebb világítás!

KRONOS ASZTALI LÁMPA

Kapható a Kronos égő külön is, felszerelhető minden meglévő 11, 15, 20 és 30-as lámpára.

A legegyszerűbb kezelés, üzembiztos és kevés petróleumfogyasztás.

Kronos asztali lámpa, teljesen felszerelve P 25.-
Kronos égő izzóval és üveggel P 16.-
Tartalékizzó P 1.-
Tartaléküveg P 1.-
11, 20, 30 kisebbítő, vagy nagyobbító csavar P 50.-

Nagyfényű gázlámpák

POLAR világ- és szélálló HÍRAG

Csúcsok, vendéglők, műhelyek, garáz, épületek, irodák, utak stb. világítására.

Petróleumfogyasztás 12 óra alatt 1 liter.

200/300 Hasaglámpa P 45
300/400 Hasaglámpa P 60
200/300 Polárlámpa P 70
300/400 Polárlámpa P 90
600/800 Polárlámpa P 120

ab raktár Budapest, a csomagolás önköltségi áron.

METEOR VILÁGÍTÁSI ÉS OLAJKERESKEDELMI R. T.
Budapest, Rákóczi-ut 73. szám. — Telefon: József 354-81

Teletetésre

50 db. növendék szarvasmarhát vállal vas-megyei gazdaság, hol e célra bőséges szénafélék, pelyva, tavaszi szalma, esetleg abrakakarmány áll rendelkezésre. A jánlatok: „Intenzív takarmányozás 6549” jelűen a kiadói hivatalba. 6549

Montafoni tenyészbika eladó

Nagyecskői Csokornyák R.-t. gazdasága, Medgyespuszta, u. p. Csepreg, Sopron m. Vasútállomás Bük (gyorsvonat) és Tormáspuszta (csak személyvonatok). 6553

Farkas és Társa R.-T.

lakatosárú- és vaszerkesztő gyár
Budapest, VI., Lehel-utca 8.
Telefon: Lipót 908-62

Kovácsolt-, idomvas-, magtár-, istálló-, pince- és tetőablakok, rácos kapuk, rácos kerítések raktárról azonnal szállíthatók. 6544

Lovak eladása.

A nagyhorcsóki lippizai ménesből néhány számfeletti és selejtes ló és csikó kerül eladásra. Megtekinthetők Nagyhorcsón (u. p. Sárbogárd). Előzetes értesítésre kocsit küldünk Sárbogárd állomásra. 6597

Magra termelt vető-lenmagra

előjegyzéseket elfogadunk.
Grósz Zsigmond Örökösai, Hosszuhát, Bihar m. 6550

Törzskönyvezett mangalica tenyészkanok és tenyész kocák

másfél évesek, átvészelték a csikókat 6255

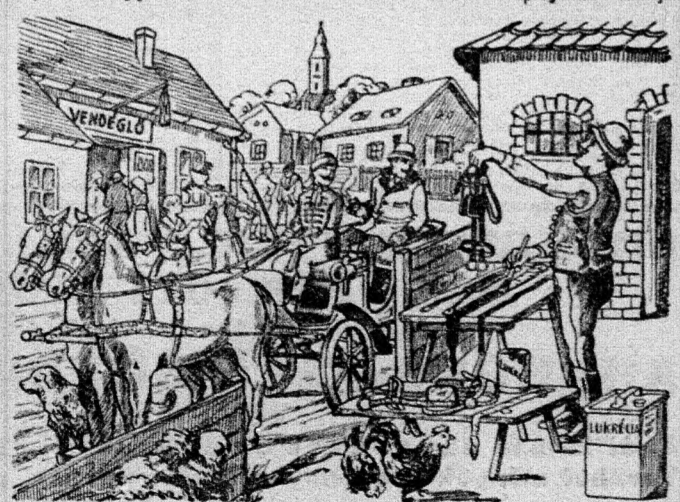
CSOBAJI GYULA gazdaságában, CSOBAJ Szabolcs m. Posta, telefon helyben, v. á. Tarcfal.

LÁNG L. GÉPGYÁR R.-T., Budapest 56

Szész-, élesztő-, keményítőgyárak gépészeti berendezése
Stabilgőz gép Félstabilgőz gép Gőzházán Dieselmotor Vashordók

Nincs többé kifakult, repedezett lószerszám

ott, ahol a „LUKRECIA” lószerszámfestő és impregnáló használják

Azonnal hozasson tekintetes ur „LUKRECIA”-t, milliókat takarít meg

Esős időben nélkülözhetetlen! 6399
Gyártja és szállítja: Vad és Takács vegyi- és olajipartelepe,
Budapest, VII., Bácska'-u. 9. Telefon: József 422-19

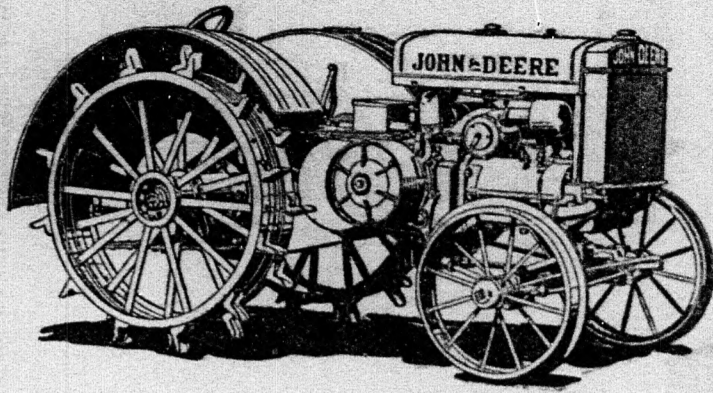
KÉRJE IRÓ- ÉS IRODASZEREK NAGY KÉPES ÁRJEGYZÉKÉT, — DIJMENTESEN KÜLDJÜK!

“PÁTRIA” IRODALMI VÁLLALAT ÉS NYOMDAI R.-T.
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-ÚT 25. SZ. (KÖZTELEK) TELEFON: AUT. 863-25

Féklóerő: 37-95

Fordulatszám: 800

Vonóhorog: 23-23 lóerő

A jó óra pontosságával

működik a JOHN DEERE traktor. Szerkezetének bámulatos egyszerűsége, a beépített anyag kiválósága, a kényszernyomású olajozás, a tökéletes levegőszűrés és hűtés, a rendkívül érzékeny regulátor a szerkezeti megoldás utólérhetetlen tökélyét képviselik.

A gőzeke alaposságával

szánt a JOHN DEERE minden talajon. Középkötött földben felszánt 8" mélyen 1800-1900 négyszögölet, míg 11-12" mélyen 1200-1300 négyszögölet óránként meglepő alacsony üzemanyagfogyasztás mellett.

A régi cseléd hűségével

szolgálja Önt a JOHN DEERE hosszú éveken át. Ez az a traktor, amely Önt soha cserben nem hagyja, soha meglepetések elé nem állítja, amelyre mindenkor biztosan számíthat.

Állami kedvezményben részesül!

Állami kedvezményben részesül!

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELET:

FÖLDMŰVELŐ, TRAKTOR- ÉS GÉPKERESKEDELMI R.-T.

TELEFONSZÁM: Lipót 912-64

BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZÁR-UT 61.

Sürgőnycim: FÖLDMŰVELŐK

Súly: 20½ q

Egyszerű szerkezet

2 henger

LEGJOBB
A HATSCHKEK FELE

Eternit

PALA ÉS CSŐ

CSAK „Eternit” VÉDSZÓVAL JELÖLT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
ETERNIT MŰVEK HATSCHKEK LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33; GYÁR: NYERGESÚJFALU.

Traktortulajdonosok figyelmébe ajánlom

gépgyárat, ahol speciálisan traktorhengerket és tengelyeket csiszolok. Készítek új dugattyukarikákat, új dugattyukat, bármely alkatrészt minta után, kifogástalan anyagból és olcsóbban, mint a képviselők. Messzemenő szavatosság mellett készítek új ipari motorokat 6-16 HP-ig, dinamó- vagy szivattyuhajtáshoz, vagy bármire. Új szivattyukat. Fűszéngenerátorokat. Török-, valamint szalma- és dobtengelyeket gölyöscsapágyra és mindenféle más munkákat. Hívásra személyesen leutazok díjtalanul. Műszaki tanáccsal és referenciákkal szolgálhatok.

BARTÓ GYÖRGY gépgyára, BUDAPEST VI., SZEGEDI-UT 48. SZ. (Béke-tér, villamosmegálló.)
Telefon: L. 915-50 6415 Telefon: L. 915-50

Szénsalakat

feltöltésekhez, kisvasutak karbantartásához, utak javításához vagontelekben, téli hónapokban, ingyen szállít.

Tignum Fa- és Építőanyagkereskedelmi R.-T.
Budapest, VI., Szent László-ut 18.
Telefon: L. 906-70 6545b

**NINCS SAVANYU TEJE, NINCS LEVONÁSA,
NINCS ROMLOTT ÁRUJA,
ha a hűtést a világhírű
AHLBORN-FÉLE HŰTŐGÉPPEL
végzi.**

Szállítható szénsavas és ammóniás rendszerben.
További előnyök: Versenyen felüli minőség, gyors szállítás,
kedvező árak, előnyös fizetés.
Ajánlat kötelezettség nélkül díjmentesen.

MAGYARORSZÁGI KÉPVISELŐ:
STANGA JÓZSEF, BUDAPEST, IX., RÁDAY-UTCA 26/K. SZ.
TELEFON: AUTOMATA 857-43 6193 TELEFON: AUTOMATA 857-43

Gazdasági magvak és gabonafélék

/// elhelyezését ///

fix és bizományi számlára
legjutányosabban eszközli:

Földes Győző

Mag- és Terménykereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Zrinyi-u. 14.

Telefon: Automata 141-10 és 141-46
Távíratcim: Földesur, Budapest

Herefélék, hüvelyesek
és egyéb magvak
ólmzárolását, illetve selectálását
legelőnyösebben vállaljuk!

EREDETI
„KÜHNE“
 TAKARMÁNYKÉSZÍTŐGÉPEK
 SZECSKAVÁGÓK
 TENGERISZÁRTÉPŐGÉPEK
 GYÖKMOSÓK
 RÉPAVÁGÓK
 RÉPAZUZÓK
 KUKORICAMORZSOLÓK
 DARÁLÓK
 CSÖVESTENGERIDARÁLÓK
 OLAJPOGÁCSAŐRLŐK
 TAKARMÁNYFÜLLESZTŐK
 TELJES TAKARMÁNYKAMRA-
 BERENDEZÉSEK

„KÜHNE“ MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR **MOSON**
 RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Fiókraktár:
Debrecen

Budapesti telep:
 VI., Vilmos császár-ut 59. sz.

Fiókraktár:
Kaposvár

Alapítási év 1856.

Magyarország legrégebb mezőgazdasági gépgyára.

Alapítási év 1856.

FŐZ VILÁGIT FÜT
PHOEBUS

nappal FÜT FŐZ este VILÁGIT

FALUN, TANYÁN PÓTOLJA A VILÁNYT!

1 órára **2** fillér **3⁰⁰** gyertyafény

Tökéletes! Szagtalan! Bél nélkül ég!
Kellemessé teszi estéit!
16-20 óráig világít 1 liter közönséges petróleummal.

Kérjen ismertetőt! Vezérképviselet! **Ardó József** Budapest, VI., Vilmos császár-ut 43. Fizetési könyvtésék!

ÁTÁZOTT FÖLDRE VONTATÁSRA

28 LÓERŐS RAUPENSTOCK

LÁNCTALPAS TRAKTOR

38-40 LÓERŐS GÉM

KEREKES TRAKTOR

HOMOKRA HEGYES TEREPRE

LEGKÖTÖTTEBB TALAJON LEGNAGYOBB TELJESÍTMÉNYRE

Szardásigfelforduló és Motorkerék Rt. Budapest Rungyócsin-Szilongy 10 Országforgószáma: Budapest 9993249

Védje meg állatait

a takarmányban mindig található vas és egyéb veszélyes fémanyagoktól.

Nem lesz többé ehből kifolyólag kényszervágása

ha speciális mágneskészülékeimet alkalmazza.

Egyedársítás: **KEMÉNY MANÓ**
Budapest, V., Rudolf-rakpart 8. 6150

Liptay Jenő m. kir. gazdasági főtanácsos, földbirtokos szerkesztésében megjelent:

Gazdasági főkönyv

a hozzávaló nyomtatványokkal együtt **30- pengőért** szerezhető be vállalatunk nyomtatványosztályában.

"PÁTRIA" IROD. VÁLL. ÉS NYOMDAI R.-T. BUDAPEST, IX. KER., ÜLLŐI-UT 25. SZÁM.

GŐZEKE -résztetek mindenféle gyártmányt gőzekehez készít és szállít precíz kivitelben, az **fogaskerekeket, fémcsapágyakat, tűszekrényeket, ekevasakat stb. SODRONYKÖTELEKET**

SZILÁGYI és DISKANT gépgyára MISKOLCON.
Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T. Ford-autók. Fordon-traktorok képviselete.

STEFANITS JÁNOS
CIPÉSZMESTER

ANGOL LOVAGLÓCSIZMA SPECIALISTA

Diszmagyar-, angol lovagló-, Polócsizmák, abszolút vízhatlan vadász-cipők, vadászcsizmák, szaloncipők, sportcipők készítése

mérték után. 5712
ELŐRENEDŐ KIVITEL * MÉRSÉKELT ÁRAK.

Speciális angol bőranyagok állandóan raktáron.

Budapest, IX., Üllői-ut 85.
TELEFON: JÓZSEF 410-24

ÁLLAMI ELISMERŐ OKLEVÉL.
ARANY ÉREM EZÜST ÉREM
ALAPITTATOTT: 1909.

WEISZ A. FOGASKERÉGGYÁR

FOGASKEREKEK
AUTÓALKATRÉSZEK
GÉPGYÁRTÁS 6526

BUDAPEST, VIII., NAGYTEMPLOM-U. 34.
TELEFON: JÓZSEF 398-05 és 455-85

Olcso és lelkiismeretes kiszolgálás mellett szállítunk mindenféle

GYÜMÖLCSFAT
darabonként 1'00 P, azonkívül hazai

GYÖKERES SZŐLŐVESSZŐT
2 éves I. oszt. ezzenként 80 P és minden más faiskolai cikket.

Huszthy János faiskolája, Nyáregyháza, Pest m.
Kérjen árjegyzéket 6532

Autó- és szántómotor **FŐTENGELYEK és HENGEREK CSISZOLÁSA**

és minden e szakmába vágó alkatrészek készítése 6491

DEDICS TESTVÉREK
Budapest, VIII., Thék Endre-utca 15.
Telefon: J. 303-45
Alapítva 1903

MARABU Kazánok és radiátorok központi fűtésekhez. Gőzfűző-, gőzmosó- és fertőtlenítő-berendezések. Oranier, Ichor és Marabu folytonégő kályhák. 6102

MAGYAR RADIATORGYÁR R.-T., Budapest

SZEB Cementipari gépek és formák, teljes berendezések cementárúgyarak és, műkőgyarak részére. Építkezési gépek, kaverők, felvonók. SZANTÓ és BECK mérnök speciális gépgyára, Budapest

XIV. Gyömrői-ut 76-78. József 350-88 Gyömrői-ut 34. József 390-34

MINDENŰRT SEGIT
a csekély üzemköltségű, feltétlenül megbízható, hosszú élettartamu **LISTER MOTOR.**
1'5-2'5 lóerős angol

Magyarországon 20 év óta 1000 darab **LISTER MOTOR** van üzemben.

Vezérképviselet:
Südfeld Gábor
okl. gépészmérnök.

Budapest, VI., Szondy-u. II. szám. 6217
Telefon: Aut. 248-11

A Sack-gyár

Magyarországon 50 év óta szolgálja a gazdaközönseget.

EREDETI SACK-ÉKÉIVEL

mely márka azóta fogalommá vált olyannyira, hogy minden vaseke már Sack-eke elnevezés alatt kerül forgalomba

Mindenféle talaj számára legjobban megfelelő alaku eketestek

PROPPER SAMU RT.
BUDAPEST
V., Vilmos császár-ut 52.

ÁLLÁST KERESŐK

GAZD. ALKALMAZOTTAK

GÉPÉSZROVÁS, kintű 10-vas, január elejére állást keres inassal vagy anélkül. A motorok és traktorok kezelését és javítását szakkereskedésért. Tekintettel, hogy tízéves bizonyítványom és gyakorlatom van, esetleg kevés gyakorlat után a söfőrvizsgát elvégezne. Scheyerkerpfi János gépész, Szápári gazdaság, Veszprém megye. 4131

TEHENSZAGYA, középkora, ki elletés, borjuvelés, kulturált, sajtkezelés, kompresszor téshez nagy gyakorlati tudással keres január 1-re. Blajer Ferenc, Nagyremeteháza, posta Bloske, Fejér m. 4140

ERADALOMBAN, esetleg kisebb gazdaság vezetéséhez, többéves, kintű szőlőművelési bizonyítvánnyal, javorkorbelli gazdaság, szőlővel, kocsival, jobb állást keres január elejére. Törökzövegű tehénszertész, valamint szarvasmarhák, 10 sertés gyógykezeléséhez kintűn ér. Beesületés, józan gondolkodású egyéniséget bizonyítvánnyal igazolja. Szives megkeresést (dupla boricék), Szentes, Örvény-sor 1. szám továbbít. 4143

ERDŐ- vagy vadőr állást keres szakvizszágot, 36 éves, keresztény erdőőr: Sziklénár Mihály erdőőr, Alsópöstyén. 4150

BÉRESGAZDAI vagy kocsis-állást keres hosszabb bizonyítvánnyal, Veréb József, Galgancs, Koronauradalom. 4160

SERTÉSTENYÉSZET felosztása miatt állást keres a volt Szabolcs Bálint-féle szilfajamori tenyésztő szamádkandász. Husserfésztényésztésben kiváló nagy gyakorlati rendelkező, bármely husserfésztényésztésben eredményesen fog működni. Szives megkeresést kér Tiegler János számadó, Szilfajam, Fejér m. 4161

BOGNÁRSEGED, 22 éves, nőlen, állást keres újvevő. Gazdaságban már önállóan is dolgozott. Kádár- és asztalosmunkákban is járatos. Szives megkeresést a fizetés megjelölésével kér Grossay László, Alátka, u. p. Kál, Heves megye. 4162

EGYEDÜLÁLLÓ urnál urnó hávezetést vállal vidékre. Durya munkák nem végez. Gyöngyösbény, Budapest, VIII. Mátyás-tér 2. földsz. 2. 4163

TEJGAZDASÁGI ismételt végzet, 8 évi gyakorlati, 28 éves, nős, keresztény tehénszertész, sajt-vasalómestri állást keres. Friedmann, Öregesém, Komárom m. 4164

SÖFŐR-géplakatos, aki a szerelésben perfékt jártassággal bír, december 15-re állást keres éves bizonyítványokkal, bármilyen kocsira, esetleg gazdasági motorok javítását is vállalja. Szives megkeresést kér Csár János, Tófalu, u. p. Aldebró, Heves megye. 4165

MAGYANOS háztartású vezető, anyahelyettesnek menne Intelligens, jóméltóval, fiatal, elvált urnó. H. Ilona, Budapest, VIII. Orczy-ut 16., ajtó 5. 4166

URASÁGI főzónő főzőgazdasszonyi vagy szakácsnői állást keres urasági házhöz 15-ére, vidékre, kintű, hosszú bizonyítványokkal. Cim: Baranyai Karolin, Budapest, VIII. Múzeum-utca 19., II. 20. ajtó. 4167

KERTÉSZ, 43 éves, a kertészet összes ágazatában teljes jártassággal bír, állást keres. Lovell-bell szives megkeresést kér Pék Ferenc címre, Celdömök, Nemesdömlök-utca 47. 4168

GAZDAI állást keres azonnali vagy újvevő belépésre, kisebb gazdaság vezetését is vállalja 37 éves református vallású, nős, kiscsalátn, jó bizonyítvánnyal rendelkező szőlőművelő gazdaság, Debrézemi József, Vámosgyörk, poste restante. 4169

OKLEVÉLES patkó- és gépész-kovács, kocsimunkákban járatos, állást keres gazdaságban. Blavtor János, Nagyhalom, u. p. Baracska, Fejér megye. 4170

BOGNÁR gazdaságban állást keres. Érti a gazdasági igazgatást, asztalos- és ácsmunkát, valamint a hirtőmunkát is. Szerencsés János bogárné, Felcsút, Fejér megye. 4171

SZAKÁCS, elsőrendű bel- és külföldi bizonyítványokkal alkalmasnak keres, esetleg vadászmozakot kisérti. Megkeresését k. Lucullus 4173" jellegre a kiadóba kér. 4173

JANUÁR eleji vagy azonnali belépésre, kintű vagy belső gazdai állást keres 17 évi gyakorlati bíró, vón. kath. nős, 43 éves egyén. Radovics István, u. p. Szolgaegyháza, Fejér m. 4177

KOVÁCSMESTER, aki a fidesres kocsik javítását is vállalja, ajánlkozni uradalomba: Turóly Ernő, Budapest, V. Erzsébet-tér 3., IV. 7. 4172

KANÁCSZÁMADÓ biharmentes állást keres január 1-re, esetleg előbb is. 22 és 18 éves fiatal. Fizetést, malacnevelést, herélt, hizlalást szak. tudással végzi, amit kintű, hosszú bizonyítványával igazol. Bármilyen fajtájú sertéstenyésztést vállal. Jelenlegi állását földbirtokparcellázás és a tenyésztés és hizlalás megszüntetése miatt hagyja el. Szives megkeresést kér Albuca György kanácszámadó, Szárpuszta, u. p. Szárhalom, Fejér megye. 4174

KERTÉSZ-VINCÉLLER állást keres jan. 1-re, 29 éves, gyakorlati és jó bizonyítvánnyal. Szives megkeresést kér Párkányi Ferenc, Mór, Nagy-teleki gazdaság, Fejér m. 4175

HÁZVEZETŐNKET, gazdaszszonyok, gyarmekhiszszonyok, komókat, masokkat, legjobbj referenciával, ajánl legjobbj referenciával. "Házvezetők" Kossuth Lajos-utca tizenöt. 4176

GÉPÉSZROVÁS gazdaságban ajánlkozni tanonéknak most gánál. Vízely Zsigmond, Szigetecp, Pest megye. 4178

23 ÉVES, igen jól főző házi-kisasszony ajánlkozni november 15-ére kis családnak vagy magányoshoz. Címe Katona József ur címén A. Mária, Inárcs-Kakucs, Pest m. 4181

GÉPÉSZROVÁS, nagy gazdasági gyakorlati bíró, gépész, különféle rendszerű motorok, akkumulátor és villanytelepek szerelvényeinek javítását vállalja, az összes kovácsmunkákban teljesen járatos, elsőrendű löpőkötő. Birtokfőnöksége miatt állást keres jan. 1-re. Grossay József, Báro Szelei uradalom, Újszabok, Pest megye. 4182

TÖBBÉVI gazdasági gyakorlati rendelkező, huszonhét éves, nőlen, érettségizett fiatalember, gazdaságban állást vagy elhelyezkedést keres, 15000-20.000 pengő készpénzzel rendelkező. Szives megkeresést, Szorgalmas és megbízható 11071" jellegre Sikray hirdetőirodába, Budapest, VI., Vilmos császár-ut 33. 4185

ÁLLATOK
MANGALICATENYÉSZTŐK Országos Egyesülete (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz.) mind azoknak, kik mangalica sertés tenyészanyagukat vérfehérreléssel javítani, vagy tenyész-állományukat korszerűsíteni akarják, vagy hizlalásra kiváló hízeltségű anyagot gyártani, megkeresést országosan törzskönyvezett tenyész- és haszon-sertések vételét és eladását közvetíti. A mangalicatenyész-tők (tagok) érdekeit minden vonalon képviseli és védelmezi.

TENYÉSZÉS és hizlalás husserfésztés! A befektetett tőke gyorsan forog, nagy kamatot ad! Nem kell költséges berendezés! A Husserfésztés 168 Országos Egyesülete (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.) a husserfésztés, hizlalás, takarmányozás körébe vágó minden kérdésről szívesen szolgál felvilágosítással írásban is! P. választékyeg ellenében. Tagjainak érdekét minden vonalon képviseli, részükre felvilágosítás díjtalan. Megbizónk részére előrangú külümi és nagy teljesítményű almokból származó tenyészanyagot vásárolunk. Törzskönyvelt tenyészanyagot elhelyezük, hízelés eladását megkönnyítjük. Importáló és exportáló segítésére vagyunk. Forduljon bizalommal az egyesülethez és törzskönyvelésre sertésért! Tagdíj, állatokat 2/40 Ft.

ÖKÖRTINŐK eladók. Másfél-éves magyarfajta. Verestanyai gazdaság, Dóge, Szabolcs megye. 3931

FRIZKOSOKAT megvételre keres dr. Wekerle Géza gazdasága, Nyáregyháza, Pest m. 4014

NEVES angol tenyésztejből származó kintűnő ökrötök 2 éves kan eladó. Pázmándi tenyésztő, Fejér megye. 4095

FOGOLY, facán és nyulat vesz Weinberger Vilmos, Budapest, V., Vilmos császár-ut 2. 4096

HIZOTT kacást, libát és tojást vesz Weinberger Vilmos, Budapest, V., Vilmos császár-ut 2. 4097

SZARVAS, özet és vadsertést vesz Weinberger Vilmos, Budapest, V., Vilmos császár-ut 2. 4098

SÜLDŐ 110 drb, páronként 75 kg, miskaörök mangalica, 150 filléért eladó. Apavárai Gazdaság, Karcag. 4147

ELADÓ 11 drb 4 éves magyar tehén. Körsőnyvel bergazdaság, u. p. Bogdász, Baranya m. 4146

HERSEK megvételre, levásra birkákat és hízott marhákat, nagyobbj mennyiségben bárhól. Zadak József, Cegléd. 4148

VENNEK kétszáz prima fésűs-gyapjas anyabirkát, lehetőleg alföldi uradalomból. Ajánlatot ármegejelöléssel kér Nagy, Üllő, Tornayótpuszta. 4149

ELADÓ 250 darab tenyésztésre kiválóan alkalmas hasas anyalib, merfővel keresztetett hazai fésűk. Ajánlatot kér dr. Mandics, Pomáz. 4186

BOGÁRFEKETE, 5 éves, 180 cm magas, herélt, hibátlan, belovagolt hátalós, kocsiban is jár, eladó. Szécsi Lászlónál Kunszentmiklóson. 4187

Kitüntette számos első és második díjjal!

Kohn Samu és József volt régi cég birtoka

Kohn József lemez megkezdte működését és az a régi szülői alapon folytatja

szállít elsőrendű bonyhádi hasas- és borjas-teheneket, tenyészbirkákat és járműökröket.

Kedvező fizetési feltételekkel bankamatát mellett. Iroda: Budapest, VII., Rottenbiller-u. 35. Telefon: József 416-87 5815

Sertésokok és tehenek ivartalanítását

anyagi garancia mellett is vállalja

Dr. László Samu sebész-állatorvos Budapest, 6471 V., Lipót-körút 7. szám

Kitüntette számos kiállítási díjjakkal.

Fuchs Jenő tenyészállatkereskedő

Szállító elsőrendű bonyhádi hasas- és borjasteheneket, tenyészbirkákat és járműökröket, beállítási való tőkeket és üszköket.

Iroda: Újpest, József-u. 60. Telefon: József 43-27 Újpest 40-27 Istálló: Újpest, István-tér 17. Sürgönycim: Fuchs Jenő Újpest Újpesti 8287 telepen állandóan 30 tőhén van

STADLER

YUWA

LÁNCOK

gyártóiroda: Budapest VI., Teréz-körút 43.

VEZETÉSEK

MISKÁROLÁST a ménherélt állal Csosor Ferenc, Jász-árokszállás, K. ker., 9. sz. 4020

FORDÓN-TRAKTOR, csak 3 hónapig esépt. 1929. november 12-én eldűlőn 1/3-kor, árverés útján el lesz adva. Cím a kiadóhivatalban. 4157

FÖLDBIRTOK-ELADÁSI, VETÉL, birtokgyi megvásárolás: BÉRESLÉST, BIRTOKMEG-OSZTÁST, parcellázást; BANK-ÉS PRIVATIZÁLÁSOK szer-zését, terhes köcsönök konvertálását, sulyos aználást; kifizetés bevezetését és más ügyekben; SZAK-ÉRTŐSÉGET, szakvéleményt, szaktanácsadást perekben és egyéb alkalmakor; JÜVE-DELMEZŐKÉZELÉSEK (szarvas-ágak (pari, gyöngyvövények stb.) BEVEZETÉSÉT; Üzem-tervek elkészítését; számadó-sok felvilágosítását; BIRTOK-KÖM JÜVEDELMEZŐKÉZ-ELÉSÉNEK INVENCIÓZÁS IRÁ-NYÍTÁST - sokévi gazdasági gyakorlati és általános tapasztalattal, az ország minden járásában helyi ismeretekkel, főváros helyi össze-kötöttesekkel, korrekt, szolid alapon - elvállalja; Tokaji Nagy László okleveles gazda, volt rt. jószággazdátó, Pest vármegye gazdasági szakértője (OFB. Iródatulajdonos) Bud-apest, VIII., Stáhy-u. 6. Tel.: József 354-44. 643

ÖTSZOBÁS modern lakás azonnali kiadó, Budapest, I., Orom-utca 20. sz. 4106

NEGYZÖRÁS szépen burto-rozott, kényelmes urilakás kiadó Zeneakadémiánál. Budapest, VII., Király-u. 53., III. 17. Tel. 405-36. 4107

TELETELÉSEK keresek két-szobás anyabirkát. Csillag, Pusztaturpászto, Szolnok m. 4108

1500 HÓLDAS, közvetlen vasút-állomás, műút mellett fekvő teljesen felszerelt, üzemben lévő gazdasághoz, mely fele-résben saját birtokom, fele-résben előző családi birték. megfelelő lökeérés farsai keresek. Erdőkölők, Törökó gazda 4089" jellegre a kiadóhiva-talba írjanak. 4089

RENTALOKOMOBILOK nyolc-on Oberursell, hatos Worthing-ton, gyárilag javított olcsón részletfizetésre kaphatók Seif-ried Hugónál Budapest, For-gách-utca 14. 3277

COCKTAILEK, ilipek, punchek receptkönyve. Összeállította Schürger Rezső. Ára 120 P. 300 elsőrangú kipróbált recept magabiztartsákok részére. Pátria r.-t. könyvostálya, Bu-dapest, IX., Üllő-ut 25. 3278

JÓMEJŐSÉG Irtaláló- és sertés-trágyát ajánlok konvenialó állomásokról. Herzog Béla, Budapest, VII., Vörösmarty-utca 19. 3278

JÓ fedőad kapható vagombá-rakva a Velencei Halgazdasá-gnál, Gárdonyi, Fejér m. 3979

HA NEVEINI AKARUNK, ol-vaszuk ki Jovag Kerpely Béla öngazdász visszaemlékezéseit, melyeket „A régi jó gazdasá-gvilág” címen foglalt egybe és Faragó Sándor eredeti mó-don illusztrált. Ára 4 pengő. „Pátria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Üllő-ut 25. sz. 4059

ALIG használt urasági banda valódi mosóesővel prémium, szőrmebéllel, 300 pengőért eladó. Megtekinthető Line szőrmeáruházban, Budapest, VIII., József-körút 35. 4090

VADÁSZOK! Megjelent Felix Endre A vadász- és vészidő című könyve, melyet 2/60 P beküldés ellenében bérmentve juttatunk a megrendelőhöz. „Pátria” R.-T., Budapest, IX., Üllő-ut 25. szám.

ÖSZIRABRACFKAK legneme-szebb fajtákban, készmetebok-rok szép nagygyümölcsű fajták, málnatövek ribizlikok, spargányokért juttanyon eladó. Gyártás Mihály fajsokáljában, Szentendrén. 4099

PUSZTAPÖÖN eladó 165 m. hold prima szántó, 4 szobás urilakással, megfelelő gazda-sági épületekkel, kedvező fizetési feltételek mellett. Érdeklődni lehet Szántay Gyula ökl. gazdánál, Törölkzentmiklós. 4100

AUTÓTULAJDONOSOK, motor-rook minden kérdésére felel az Autótechnik. Technika. Ipar. Kereskedelem. Sport. Tör-vények. Rendletek. Adó- és illetéktáblások. Gyakorlati útmutatók. MINDEN BENE-ÉS VAN AMI AZ AUTÓRA-ÉS A MOTORKERÉKPÁRA-VONATKOZIK. 500 oldal. 100 ábra. Erős vaszonkönyvben Ára 6"-, „Pátria” r.-t. könyv-ostálya, Budapest, IX., Üllő-ut 25.

GANZ 16/24 HP 4 hengeres benzín-petroleummotor, majd-nem új állapotban, világláti célra, dinamóval kapcsolva vagy anélkül, bármiféle gazda-sági üzemre is nagyon alkalmas, olcsón kapható Diamantnál, Budapest, V., Váci-ut 86. 4101

BAROMFI-FARMNAK nagy-tenyésztésnek kiválóan alkal-mas major és 9 magyar hold Szentendrén eladó. Bővebbet levélben Ternér gazdaság, Szentendre. 4150

A BORJU felneveléséről irt Wellmann Oszkár dr. professzor egy 72 oldalas terjedő művet, melyet minden gazdáknak el kellene olvasni. 4 pengő 20 fillér ellenében küldi a „Pátria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Üllő-ut 25.

ELADÓ Pestkörnyéken vasút-hoz műuton 4 km-re, országút mellett egytagban lévő birték, autóbúsjárat minden vonat-hoz, 18 m. hold, ez éven betrágyozott, kétszer megszán-tott szántóföld, 8 m. hold szőlő, ötszobás cseréppel fedett lakás mellékhelyiségekkel, hat állatra istálló takarmányos, létesítes pince. Az épületek a birtokon vannak, 20.000 pengővel azonnali átvehető. Cim a kiadó-hivatalban. 4151

AUTOHOBILJA, teherautó és motorkerékpárja szerkesztett megismeri, kezelési, vezetési megtanulja, ha Mihály Dénes sok átváltó eláttott könyvének tanácsait követi. Ára 1 P 60 I. „Pátria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Üllő-ut 25. sz.

TRAKTORBONAK, fűka-szálógépek, hatsoros répapere-mezők, 800 literes vasját. Excelsior-daráló, kétrépa Bächer-ekék féltarba, míg a készlet tart. Vetőgépjávitó, Budapest, V., Visegrádi-u. 58. 4152

15 PERETT szenteljünk napo-kinl egészségnünknek! Testünk edzőtér Müller: Az én mód-szereim könyve szerint vége-zük. 2/80 P beküldés ellenében bérmentve szállítja a Pátria R.-T., Budapest, IX., Üllő-ut 25. szám.

KANADAI nyárta, két- és há-rmúveves esemete és dugvány eladó. Velencei Antal, Iker-vár. 4153

ÉPHSE meg saját esaiadit házá-t! Az első lépés ehhez, hogy meg-rendeli „A térségi családi ház” című tervezetűt, melyben ideális, praktikus, minden igénynek megfelelő tervet kap. Halmokzat, alaprajz, mé-ret. Ára 6 pengő. Pátria r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Üllő-ut 25.

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

Fattinger és Társa R.-T. Budapest, Vágóhid-u. 10/14. Sürgönycim: Qufia Budapest Telefon: J. 318-75

állati tápszergyár világhírű gyártmányai: Univerzális sertés-takarmá-ny, In baromfi-fedél, In fűcseledelet, In kutyacseledelet, In verlést, In husliszt, In speciális halliszt, In szemes és pelyh-szerű gúdcá- (Ostreb)-liszt, In osztrigahéj-darna, In foszforsavas takar-mányess.

FAJGYÜMÖCSÖT kisebb és nagyobb mennyiségben vesz Weinberger Vilmos, Budapest, V., Vilmos császár-ut 2. 4105

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon: Aut. 140-72

VEZÉRKÉPVISELŐ: ZWERNER JACQUES műtrágya és értakarmány cég Budapest, V., Nádor-u. 28. Sürgönycim: Zwerner Budapest Telefon

Amerika legkiválóbb traktora azért a 17-28 HP

TWIN CITY

TRAKTOR

MERT:

Középkötött talajon 8" szántási mélységnél, óránkint felszánt: Kb. 2 magyar holdat,
fogyaszt magyar holdankint: Kb. 4'5 kg. petróleumot, vonóhorogteljesítménye 17 HP

Alkatrészszükséglete a legminimálisabb.

Üzemzavarok nem fordulhatnak elő.

Üzembiztonsága tökéletes.

Felvilágosításokkal készséggel szolgál:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Ujdonság! Gyümölcsstermesztés és értékesítés Irtó: Mahács Mátyás 416 oldal, 251 eredeti ábrával
• **Ára 25 P** • "Patria" R.-T. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

Mezőgazdák
„Zuhatag” kutja
a legegyszerűbb és legjobb!
Feltétlenül hygienikus!
Sok ezer darab évtizedek óta üzemben!
Kedvező fizetési feltételek!
Kizárólag szállítja a
Magyar **MEZŐGAZDÁK** Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 29.

Most jelent meg!
Gróf Béla dr. és Rávy Dezső
gazd. akad. tanárok
szerkesztésében

Növénykórtan
49 szöveggörpöl P 7 50

Gazdasági növénytan
73 ábrával P 7 50

"Patria" R.-T. könyvostálya,
Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

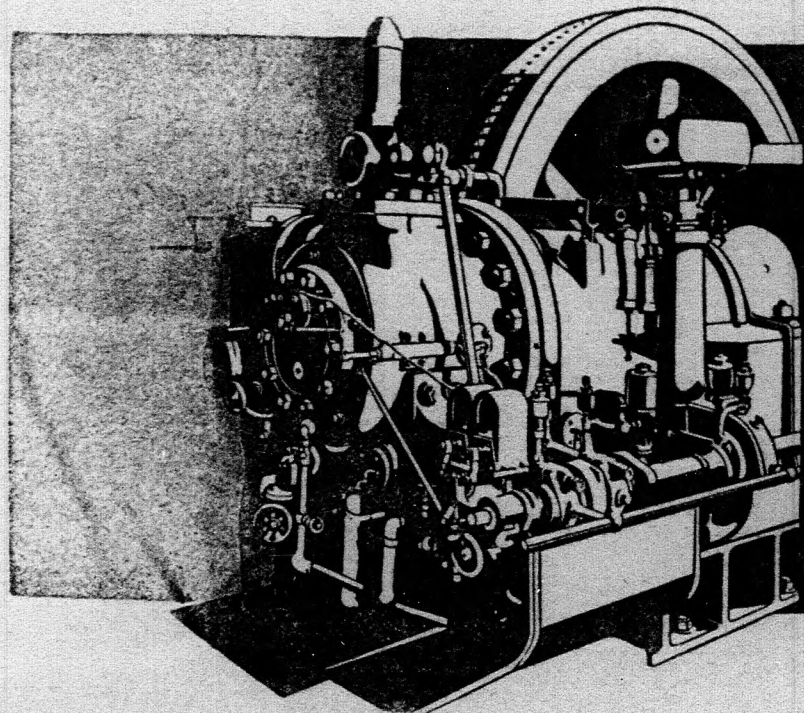
50 évesek a
FREUND-nyergek, lószerszámok
nyereg- és istállószerék
KÉPES ÁRJEGYZÉK KIVÁNATRA!
ALAPITVA 1848-BAN
FREUNDA. ÉS FIA
BUDAPEST, VIII., KÖFARAGÓ-UTCA 8.
Telefon: József 312-18 5447 Telefon: József 312-18

Keresek gyümölcsstermesztésre alkalmas
50-200 hold Tiszaárteret
megvételre vagy részes betelepítésre. Ajánlatokat
kér: dr. Zsolnay Endre, Tiszaörs. 6551

Évi kótés mellett
vajat és uradalmi tejet
átvesz legmagasabb napi áron **Sanus Tej-**
Üzem R.-T., Budapest, VIII., Karpfenstele-a. 13.
Telefon: József 458-52 6289

HAZAI GÉPKERESKEDELMI RT.

V. VILMOS CSÁSZÁR UT 76 -- GANZ ÉS TÁRSA DANUBIUS
GÉP-WAGGON-ÉS HAJÓGYÁR RÉSZV.TÁRS.
VEZÉRKÉPVISELETE.

SZIVÓGÁZ
FÖLDGÁZ
DIESEL
BENZIN
PETROLEUM

MOTORK

TELEFON: 908-90. 908-91
SÜRGÖNYCÍM: MASINA.